

Mecanismul național de protecție a apărătorilor drepturilor omului, tot mai necesar

La 28 februarie 2019, Raportorul Special al ONU, Michel Forst, va prezenta [concluziile finale](#) privind vizita de monitorizare în Moldova din perioada 25-29 iunie 2018, în cadrul celei de-a [40-a sesiune a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului](#) (Geneva ora locală 13.00 – 16.00).

Raportul conține mai multe constatări și recomandări date autorităților. Ele în principal se referă la schimbarea atitudinilor și practicilor aplicate de către autoritățile statului. Expertul ONU s-a arătat critic în privința executării angajamentelor asumate de Guvernul RM la nivel internațional, și susține că există un decalaj între acestea și aplicarea cadrului legal național: „... în pofida unui cadru legislativ satisfăcător la nivel global, situația apărătorilor drepturilor omului în Republica Moldova necesită îmbunătățirii. Apărătorii drepturilor omului și jurnaliștii sunt victime ale campaniilor de denigrare, avocații se confruntă cu acuzații penale motivate politic sau sunt amenințați ori de câte ori apără vocile incomode, jurnaliștii se confruntă cu limitări în ceea ce privește accesul la informații, iar instituțiile naționale pentru apărarea drepturilor omului se simt ignorate în practică”.

În rezultatul observațiilor sale privind situația apărătorilor drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, constatările Raportorului sunt și mai pesimiste: „În regiunea transnistreană, legislația privind organizațiile non-profit provoacă îngrijorări serioase, iar apărătorii drepturilor omului uneori nu simt că operează într-un mediu

sigur și permisiv". Raportorul special a primit mai multe informații cu privire la supravegherea apărătorilor drepturilor omului de către așa-numitele servicii de Securitate din regiunea transnistreană și autoritățile de aplicare a legii. Activitatea apărătorilor drepturilor omului este adesea percepută de către autorități drept subversivă, iar motivele de securitate au fost uneori folosite pentru a limita activitățile lor.

În raportul său, Michel Forst s-a expus și asupra inadmisibilității limitării accesului organizațiilor neguvernamentale care activează pe malul drept al Nistrului, în regiunea transnistreană. În acest context, Raportorul a menționat despre situația Asociației „Promo-LEX”, reiterând că: *„Promo-LEX este singura organizație cunoscută pentru activitatea sa de monitorizarea constantă a drepturile omului în regiunea transnistreană și a cărei acces a fost restricționat de către autoritățile de facto încă din 2016. Alte grupuri, cum ar fi jurnaliștii, avocații și funcționarii publici, au de asemenea acces limitat la regiunea transnistreană, iar activitatea agențiilor de dezvoltare care colaborează cu organizațiile neguvernamentale locale trebuie să fie coordonată cu autoritățile de facto”*.

Amintim că aceeași situație a fost observată și de un alt expert al ONU, Dl. Thomas Hammarberg, care în rezultatul vizitei sale din iunie 2018 s-a arătat serios îngrijorat de amendamente "legislative" care limitează activitățile ONG-urilor în regiunea transnistreană și de intimidările asupra acestora din parte agenților de securitate din regiune. Expertul a îndemnat regimul de la Tiraspol să revizuiască acele dispoziții „legale” care intimidează societatea civilă și limitează activismul în promovarea drepturilor omului și să înceteze practica "discuțiilor" de rutină a "agenților de securitate" cu reprezentanții ONG-urile active.

În lumina observațiilor și constatărilor sale, Raportorul îndeamnă autoritățile Republicii Moldova: **să elaboreze un**

cadru legal național în temeiul standardelor internaționale privind protecția apărătorilor drepturilor omului, în vederea recunoașterii legitimității activității acestora și de a le oferi o protecție eficientă; să asigure independența, imparțialitatea, responsabilitatea și transparența sistemului judiciar, protejând printre altele, judecătorii împotriva interferențelor, asigurând o atenție deosebită oricăror acuzații de interferență în independența sistemului judiciar.

Amintim că, despre necesitatea elaborării unui mecanism la nivel național privind protecția apărătorilor drepturilor omului, reprezentantul Asociației Promo-LEX a făcut un apel către Guvernul R. Moldova în cadrul celei de-a [34-a sesiune a Consiliului ONU pentru Drepturile Omului](#) (UN HRC).

Pentru detalii a se vedea:

- raportul Raportorului Special al ONU, Michel Forst: <https://bit.ly/2Drd1LA>
- Urmăriți LIVE prezentarea raportului aici (Geneva, ora locală 13.00 – 16.00): <http://www.un.org/webcast/schedule/latest.html>

Pentru informații, contactați: Nicoleta Hriplivîi, Avocată Asociația Promo-LEX.

GSM: 069 279 133; E-mail: nicoleta.hriplivii@promolex.md

Rezultate preliminare ale numărării în paralel a Misiunii de Observare Promo-LEX a voturilor pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019

ACUM
DA PAS

PDM

PARTIDUL
ȘOR

30.83%

26.42%

24.26%

8.48%

Rezultate preliminare în baza datelor colectate
de către Promo-LEX, până la ora 9:30

Rezultate preliminare ale numărării în paralel a voturilor pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019:

Misiunea de Observare Promo-LEX prezintă ultimele date din ziua alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019

24 februarie 2019

Ora: 23:00

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 a prelucrat în perioada 19:00 – 22:00 și a introdus în prezentul comunicat 420 de incidente:

Acces restricționat sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare – 8 cazuri.

- **SV 29/21 Chișinău, Rîșcani.** Observatorii sunt amplasați în altă cameră ceea ce împiedică observarea membrilor BESV.
- **SV 10/22 Bălți, Bălți.** La ora 15:30, președintele BESV nu a oferit datele privind numărul de alegători care au participat la vot separat pe circumscripția națională și

uninominală.

- **SV 10/22, Bălți, Bălți.** La ora 18:15, președintele BESV nu a oferit datele privind numărul de alegători care au participat la vot separat pe circumscripția națională și uninominală.
- **SV 12/21, Sîngerei, Brejeni.** La ora 21:10, s-a constatat că la ora 18:15, membrii BESV au oferit date eronate observatorului Promo-LEX. Astfel, acesta a fost informat că au votat 78 alegători, pe când la ora 21:00 erau înregistrați 74 alegători care au participat la alegeri.
- **SV 43/17 Cahul. Brînza.** Observatorii pe parcursul zilei de votare nu au avut acces vizual asigurat pentru a monitoriza toate procedurile de vot.
- **SV 10/4, Bălți, Bălți.** Președintele BESV nu a prezentat la timp informația solicitată de observatorul Promo-LEX privind participarea la vot la situația de la ora 21:15 din considerentul că acesta a fost ocupat deja de numărarea voturilor.
- **SV 10/35, Bălți, Sîngerei Noi.** Președintele BESV nu a prezentat la timp informația solicitată de observatorul Promo-LEX privind participarea la vot la situația de la ora 21:15 din considerentul că acesta a fost ocupat deja de numărarea voturilor.
- **SV 8/39 Florești, Lunga.** La ora 12.20 observatorul a cerut informația de la Președintele BESV, Rezuș Aliona, și acesta a intimidat observatorul verbal.

Lipsa materialelor necesare în secția de votare. Lipsește cel puțin unul din următoarele materiale: listele electorale, buletinele de vot, ștampila rotundă cu numărul biroului electoral, ștampilele cu inscripția "Votat", "Anulat", ștampila specială "Alegeri 24.02.2019", sigilii pentru urne de vot – 2 cazuri.

- **SV 22/15 Ialoveni, Dănceni.** A fost deteriorată ștampila de vot de către un alegător, s-a dezlipit baza cu votat, prin urmare a fost deteriorat și buletinul de vot,

ulterior s-a anulat buletinul și alegătorului i s-a oferit altul. Președinta BESV a înlocuit-o cu alta.

- **SV 46/18 Ceadâr-Lunga, Baurci.** A fost constatat că în SV nu este registru de contestație. Președintele BESV nu a motivat aceasta din motiv că nu cunoaște limba română.

Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor persoane – 22 cazuri.

- **SV 40/20 Cimișlia, Bașcalia.** În jurul orei 15:00, a survenit o ceartă între observatorul Blocului ACUM și observatorul PN. Cel din urmă a fost insultat de către observatorul de la ACUM. În urma acestui incident, a fost implicată și poliția. Președinta BESV a anunțat că observatorului de la ACUM i-a fost retrasă legitimația de observator. Respectiv, acesta a plecat din SV.
- **SV 33/3 Chișinău, Codru.** Reprezentantul cu drept de vot consultativ din partea PSRM, a scris contestație (sesizare) împotriva observatorului și reprezentanților Blocului ACUM, pentru faptul că fac presiuni asupra alegătorilor și se comportă neadecvat cu ceilalți observatori.
- **SV 37/26 Răzeni, Misovca.** O persoană în stare de ebrietate a venit să voteze, s-a indignat de faptul că nu putea să voteze deoarece reședința era în altă apart, a început să se comporte inadecvat, să vorbească necenzurat. Cei aflați în secție s-au speriat.
- **SV 37/2 Răzeni, Răzeni.** A intrat o persoană în stare de ebrietate în incinta sălii de votare, s-a aflat mai mult de 10 min, a făcut gălăgie și scandal.
- **SV 48/018 Transnistria, Ștefan Vodă.** Din cauza aglomerației, persoanele care stau în rând și așteaptă să-și exercite dreptul la vot se bruschează, se împing, au căzut pe jos, se ceartă. Poliția s-a apropiat la fața locului și încearcă să calmeze situația și să îi rețină la intrarea în localul SV.
- **SV 15/25, Călărași, Condrătești.** La 15.20, la momentul

când membrii BESV au declarat că intenționează să plece cu urna mobilă, observatorii PPȘ și PSRM și-au manifestat intenția că vor să însoțească membrii BESV. Președintele BESV, în mod agresiv, le-a declarat că partidele trebuie singuri să-și asigure transport. La întrebarea privind modul în care vor comunica privind ruta prin localitate, președintele BESV a declarat că-și pot lua lista celor care au depus solicitare de votare la locul aflării. În rezultat, cu urna mobilă au plecat 2 observatori, iar restul au rămas în SV.

- **SV 16/33, Ungheni, Sculeni.** La orele 11.00, în ograda secției de votare, doi agitatori ai PRSM în stare de ebrietate, îndemnau insistent un alegător să voteze. Ulterior, un alt reprezentant al PSRM (fără semne de vizibilitate) s-a apropiat, a discutat insistent cu agitatorul PSRM care era în stare de ebrietate mai avansată, insistând să-i scoată scurta cu însemnele PSRM. Poliția nu a fost chemată.
- **SV 14/16, Telenești, Chițcanii Vechi.** La ora 13:03, în incinta SV a intrat un reprezentant al PSRM. Reprezentanții Blocului ACUM s-au revoltat la observatorul Promo-LEX cu acuzații privind de ce îi permite reprezentantului PSRM să stea în incinta. În rezultat, aceștia i-au luat telefonul pentru scurt timp, din care cauză observatorul Promo-LEX nu a reușit să facă poze pentru a documenta cazul.
- **SV 15/55, Călărași, Rădeni.** La ora 20:38, o persoană a intrat în SV cu legitimație de observator de la PPȘ. Dat fiind faptul că în SV respectivă se aflau deja 2 observatori PPȘ, acestuia i s-a solicitat să plece. Observatorul PPȘ vizat și-a exprimat agresiv nemulțumirea.
- **SV 16/33, Ungheni, Sculeni.** La ora 19:01, un alegător s-a luat la hartă cu un reprezentant al PSRM la o distanță de 80 de metri de SV. A intervenit poliția.
- **SV 16/7, Ungheni, Ungheni.** La ora 15:00, un alegător a intrat în cabina de vot și a găsit acolo un buletin de

vot gol, necompletat. A ieșit din cabina și demonstrativ l-a rupt și a intrat în dispută cu membrii BESV invocând că nu există nici o evidență. Incidentul a degradat în măsură în care a fost chemată poliția, fiind întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, persoana fiind dusă la poliție.

- **SV 18/1, Orhei, Orhei.** La ora 18:11, un alegător în stare de ebrietate s-a reținut în secția de votare, abordând observatorii cu subiecte de discuție neîntemeiate. Aceștia împreună cu președintele BESV au insistat ca bărbatul să iasă din secția de votare. Procesul de votare nu a avut de suferit în urma acestei situații.
- **SV 18/43, Orhei, Mana.** La ora 19:30, un cetățean în stare de ebrietate, s-a arătat revoltat de imposibilitatea de a vota la SV respectivă (de facto, avea adresa de reședință într-o altă localitate). Președintele BESV l-a convins să părăsească SV pentru a nu perturba procesul de votare. Afară individul a sărit violent asupra polițistului care l-a întâlnit.
- **SV 16/37, Ungheni, Todirești.** La ora 17:20, un alegător în stare de ebrietate a agresat verbal un membru BESV. În rezultat, a fost necesară solicitarea intervenției poliției, agresorul fiind evacuat din incinta SV.
- **SV 1/24, Briceni, Drepcăuți.** La ora 15:30, din motive neclare, primarul a agresat moral membrii BESV ce au fost cu urna mobilă. Acesta i-a atacat la intrare în casa unei persoane ce a solicitat votarea la locul aflării.
- **SV 3/48, Edineț, Trinca.** În apropierea SV a fost observat un grup de persoane care manifesta un comportament agresiv, inclusiv cu folosirea unei bâte. La fața locului a venit și candidatul PSRM în CU 3, Melnic Nicolai, pentru a clarifica situația. S-a implicat și observatorul Promo-LEX pentru a aplana situația. La scurt timp, situația a fost soluționată.
- **SV 5/4, Glodeni, Glodeni.** Persoane necunoscute au

vandalizat un billboard al PDM, amplasat la aproximativ 30 m de la SV.

- **SV 10/6, Bălți, Bălți.** La ora 22:27, a fost înregistrat un conflict în procesul de numărare a voturilor, unde un observator PPȘ a zis că nu sunt 100 de buletine de vot adresate partidului său și că acesta a numărat doar 92 și 88 de buletine de vot. Drept urmare, al doilea observator PPȘ a început un conflict pe motiv că sunt încălcate drepturile partidului său, După care a început să înjure toți membrii BESV și observatorii prezenți. După aceasta, acesta a vrut să părăsească SV, dar președintele BESV nu i-a permis să părăsească SV.
- **SV 1/ 24 Briceni, Drepcăuți.** Aproximativ la ora 15.30, membrul BESV a plecat cu urna mobilă , timp în care a fost ofensată și intimidată de către Primarul din Drepcăuți, acesta argumentând că „pentru ce se mai face votarea dacă el nu o să ia suficiente voturi”. Membrul BESV s-a adresat la soțului, care ulterior a fost bătut de către primar. Pe acest caz, a fost sesizată poliția.
- **SV 4/32 Rîșcani, Pociumbeni.** Aproximativ la orele 13:50 membrul BESV Ioniță Dumitru, în apropierea secției de votare a avut un conflict cu insulte cu candidatul Iurie Urzică, după care a fost chemată poliția. Membrul BESV a trecut un test de alcoolemie care a arătat că are 0,52 promile. La cazul dat a fost depusă o sesizare de către președintele BESV și membrul Ioniță Dumitru a fost suspendat din funcție. Cazul dat a fost înregistrat la poliție.
- **SV 49/07 Israel, Tel Aviv**
- **SV 50/69 România, Timișoara**

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul și/sau în apropierea secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 22 cazuri.

- **SV 45/1 Comrat, Comrat.** Un alegător s-a apropiat de OTS

și a comunicat faptul că un reprezentant al PPȘ i-a propus recompensa în sumă de 1000 de lei, pentru un vot în favoarea partidului respectiv. Incidentul a avut loc în apropiere de SV, aproximativ la 50 de metri, unde sunt parcate mașinile reprezentanților PPȘ. Alegătorul a comunicat că a refuzat recompensa.

- **SV 33/6 Chișinău, Durlești.** Soția unui observator, lucrătoare la magazinul de lângă SV, a comunicat acestuia că primara de Durlești a schimbat o sumă de bani în bancnote mai mărunte.
- **SV 34/35 Anenii Noi, Țințăreni.** Zvonuri precum că simpatizanții PPȘ achită persoane pentru ca să le voteze. Vânzătoare din magazin de alături a spus că se dă 100 lei pentru vot.
- **SV 48/020 Transnistria, Ștefan Vodă.** Persoanele care au fost aduse în mod organizat la această SV, au comunicat că alegătorii primesc 20 de dolari pentru fiecare vot în favoarea PSRM.
- **SV 47/004 Transnistria, Criuleni.** Alegătorilor, care au fost aduși în mod organizat la această SV, din spusele acestora, li s-a promis că vor fi remunerați pe drum înapoi spre vamă cu 400 de lei pentru fiecare vot.
- **SV 47/021 Transnistria, Sănătăuca.** Suspiciuni de oferire a unor recompense materiale, în cuantum de 400 lei, pentru alegători care au fost aduși în mod organizat la această SV, aproximativ la ora 12.58.
- **SV 47/014 Transnistria, Oxentea.** Aproximativ la ora 13.00, mai mulți alegători au comunicat că în schimbul acordării votului pentru candidatul Oleinic și PSRM, probat prin poza buletinului de vot și mâna alegătorului, vor primi câte 20 de dolari. Alegătorii au fost aduși în mod organizat, respectiv șoferul va primi și el recompensă 20 de dolari pentru că a adus persoanele în cauză.
- **SV 13/27, Rezina, Saharna.** La ora 09:50, la o distanță de 20 m de la SV, se aflau 3 persoane din partea PPȘ care aveau asupra sa o listă cu numele mai multor

alegători. La solicitarea observatorului din echipa mobilă, reprezentanții PPȘ au răspuns că doar monitorizează cine au votat, iar în caz de necesitate, să dețină lista celor pe care trebuie să îi aducă la SV. Reprezentanții PDM care se aflau în apropiere, au oferit informații precum că persoanele respective au oferit alegătorilor câte 100 lei. Observatorul Promo-LEX a sesizat membrii BESV care au declarat că au fost deja chemată poliția, dar nu au putut confirma acest zvon.

- **SV 10/3, Bălți, Bălți.** La orele 14:40, membrii PSRM cu un automobil se afla în apropierea SV. OTS a observat că periodic de mașina acestora se apropiau alegători cărora li se oferea ceva (neidentificat). Unii alegători acceptau oferta, iar alții refuzau. Președintele BESV fie că nu cunoștea despre ceea ce se petrece, fie nu a dorit să se implice.
- **SV 10/17, Bălți, Bălți.** Personal un observator acreditat în BESV a acordat o sumă de bani unui alegător după ce acesta din urmă a votat. OTS a observat vizual suma de bani dar nu cunoaște care este suma totală (nu știe de fapt care a fost scopul acestor bani). Această transmitere a banilor a avut loc în incinta secției de votare. OTS nu cunoaște numele observatorului și nici partidul or candidatului pe care acesta îl reprezintă. Acest incident a fost văzut și de alți observatori, însă nici unul din aceștia nu a sesizat membrii BESV pe marginea acestuia.
- **SV 10/17, Bălți, Bălți.** La ora 17:30 a fost raportat un incident referitor la o persoană neautorizată care a intrat în SV și s-a așezat alături de observatori, argumentând că și el este observator (avea la piept un ecuson întors pe verso, astfel încât nu se vedea ce este scris pe acesta). S-a aflat în SV aproximativ o oră, fără a fi documentat și înregistrat de președintele BESV. Între timp, acesta a acordat o sumă de bani unui alegător după ce acesta din urmă a votat. Observatorul Promo-LEX a observat banii, dar nu cunoaște care este

suma totală (nu știe de fapt care a fost scopul acestor bani). Această transmitere a banilor a avut loc în incinta SV. La momentul când președintele BESV a încercat să afle de ce partid acesta a fost acreditat, persoana respectivă a declarat că imediat va suna o persoană care va clarifica situația, ieșind din incinta SV. Acesta însă nu s-a mai întors.

- **SV 13/60, Rezina, Trifești.** La ora 17:10, la 50 m de SV, în barul localității, se afla primarul satului în geacă PDM și încă 2 reprezentanți ai acestui partid. Doi alegători prezenți și ei în local au solicitat primarului să-i servească cu coniac, așa cum a promis că va proceda în cazul în care aceștia vor vota pentru candidatul care le-a fost indicat. Primarul a realizat solicitarea.
- **SV 27/02, Chișinău, Buiucani.** În perioada 11:00 – 15:00, reprezentanții PPȘ se aflau în preajma SV de unde împărțeau ceai alegătorilor pentru a se încălzi.
- **SV 28/2, Chișinău, Rezina.** Începând cu ora 19:45, reprezentanții PPȘ repartizau hrișcă și conserve la alegători. A fost chemată poliția la fața locului, se întocmește proces verbal. Președintele BSEV nu a reacționat.
- **SV 12/14, Sîngerei, Slobozia Măgura.** La ora 19:36, în apropiere de SV se afla o mașină a reprezentanților PPȘ. În scurt timp, un alegător care ieșise din SV s-a apropiat de o persoană de lângă mașină, a primit de la aceasta pliante și un pachet cu conținut neidentificat.
- **SV 12/35, Sîngerei, Chirileni.** La ora 11:06, un reprezentant al PPȘ, cu un pachet în mână și niște liste tipărite, se afla la circa 50 m de la SV. Alegătorii care ieșeau – treceau pe la ea, aceasta fixându-și careva date. Observatorul Promo-LEX s-a apropiat să concretizeze ce se întâmplă, iar reprezentantul PPȘ a declarat că listele sunt elaborate în baza cardurilor care au fost oferite pentru rețeaua de magazine *Merișor*. Au fost fixate cazuri când oamenii veneau la vot cu

buletinul și cu aceste carduri. La întrebarea de ce ea se ocupa cu asta, reprezentantul PPȘ a declarat că va primi recompensă în jur de 1000 de lei.

- **SV 12/28, Sîngerei, Coșcodeni Bobletici.** La ora 20:26, lângă SV a fost identificată o mașină cu 3 persoane care atârnavă un banner al PPȘ. Alături erau niște alegătorii care întrebau de faptul când să-și ia banii. Lângă mașină se afla o persoană cu liste ale unor persoane în mână. Alegătorii după votare treceau pe la ea și aceasta înregistra careva date în liste. Un alegător a scos la vedere cardul de reducere la rețeaua *Merișor*, apoi buletinul.
- **SV 36/27 Ștefan-Vodă, Purcari.** Transportarea tur-retur de la 2 la 5 persoane la secție și la magazin unde sunt presupuneri că ar fi remunerați de către susținătorii PDM, cadouri.
- **SV 48/010 Transnistria, Anenii Noi.** La ora 16.15, a fost observat faptul că persoanele care au fost aduse în mod organizat la SV erau chemați în afara SV și înregistrați într-o listă pentru a primi recompense bănești.
- **SV 48/017 Transnistria, Hagimus.** Conform spuselor unui alegător, angajat de la întreprinderea Cloroplast, persoanele care au fost aduse în mod organizat la SV primesc drept recompensă 400 lei pentru votul în favoarea unor candidați neidentificați.
- **SV 48/014 Transnistria, Căușeni.** În cel puțin 3 cazuri, în magazinele alimentare din localitate, la ora 10.30 – 12.30, au fost observați alegători care după ce au fost la votare au făcut procurări minore pentru a schimba bancnote de 200 lei. Se presupune că aceste bancnote au fost primite drept recompense bănești în urma exercitării dreptului la vot.
- **SV 9/27, Bălți.** LA ora 19.48 un alegător a ieșit din SV și a intrat într-o cameră de alături de unde a ieșit cu o pungă pe jumătate plină cu insigna PPȘ și a plecat acasă.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 38 cazuri.

- **SV 43/19 Cahul, Colibași.** Mai mulți alegători votează împreună la aceeași cabină de vot, motivând că sunt rude sau soț și soție. Președintele BESV nu întreprinde nici o măsură, pentru a înlătura încălcarea.
- **SV 36/10 Ștefan-Vodă, Cioburciu.** De cel puțin 5 ori s-a votat de către minim două persoane în SV. În majoritatea cazurilor președintele BESV nu reacționează.
- **SV 36/03 Ștefan-Vodă, Ștefan-Vodă.** Au intrat două persoane în casă voteze, după aceasta, președintele BESV s-a implicat.
- **SV 35/4 Căușeni, Căușeni.** 3 persoane tinere au intrat în cabină de vot, președintele a fost anunțat s-a apropiat și a discutat cu alegătorii în cauză.
- **SV 31/12 Chișinău, Ciocana.** Într-o cabină au intrat și votat 2 persoane aproximativ 50-60 ani, fără semne că ar fi slab văzătoare.
- **SV 30/16 Chișinău, Ciocana.** Două persoane discutau în timpul procesului de votare (o persoană făcea sugestii). Membrii și președintele BESV nu au făcut observație.
- **SV 19/51 Ivancea, Susleni.** În cabina de vot intrau câte 2-3 persoane pentru a se consulta asupra alegerii care urmează să o facă. Președintele BESV a făcut o observație insistentă alegătorilor de a nu se afla în cabina de vot mai mult de o persoană.
- **SV 22/3 Ialoveni, Ulmu.** O persoană în stare de ebrietate a venit să voteze împreună cu un amic, care l-a chemat să-l ajute din motive că nu cunoștea cum să voteze, ca rezultat au intrat 2 într-o cabină de vot, și au votat. Președinta BESV a permis să-i explice procedura. Ca rezultat s-a votat în grup.
- **SV 50/63 Portugalia, Setubal.**
- **SV 24/17 Chișinău, Botanica.** De la ora 18.41 – la ora 19.15 în secția de votare a fost sistat curentul electric și secția de votare a fost închisă. Erau

alegători care așteptau afara.

- **SV 24/ 2 Chișinău, Botanica.** De la ora 18.30 până la ora 19.15 în secția de votare a fost sistat curentul electric și secția de votare a fost închisă. Erau alegători care așteptau afara.
- **SV 24/27 Chișinău, Botanica.** La 11.26, 2 persoane au intrat în aceeași cabină de vot.
- **SV 24/7 Chișinău, Botanica.** La ora 10.30 au intrat 2 alegători într-o cabină de vot. Timp de 10 minute s-a încercat să fie soluționată situația. Ulterior fiecare alegător a votat în cabine de vot separate.
- **SV 25/9 Chișinău, Botanica.** La ora 13.10 doi alegători au intrat în cabina de vot, argumentând că unul cunoaște doar limba engleza. A fost alertată poliția pe acest caz.
- **SV 29/25 Chișinău, Rîșcani.** În cabina de vot au intrat 2 doamne , una cu vârsta de 30 de ani și alta de 60 de ani , au intrat ambele în cabina, după scurt timp au fost opriți de membrii secției de votare.
- **SV 29/4 Chișinău, Centru.** Au fost depistate 2 persoane care au votat într-o cabină de vot motivând faptul că sunt surori și au dreptul. Președintele le-a făcut observație, dar acestea nu au ascultat cerințele președintelui BESV și au continuat acțiunea după care au introdus buletinele în urna de vot.
- **SV 47/014 Transnistria, Oxentea.** În 6 cazuri separate, au fost observate câte 2 persoane votând în aceeași cabină de vot argumentând că se consultă.
- **SV 28/9 Chișinău, Rîșcani.** La ora 18:35, două persoane au intrat în cabina de vot, motivând prin faptul că cea de a 2 persoană nu votează, însă după părerea observatorului aceasta avea atins majoratul. Aceștia au petrecut ceva timp acolo, până când observatorii au obiectat, după care cea de a doua persoană s-a îndepărtat, însă alegătorul deja votase. Președintele nu era pe loc. Membrii BESV nu au reacționat.
- **SV 14/38, Telenеști, Negurenі.** La ora 16:25, doi

alegători au votat într-o cabină de vot, încercând să fotografieze și buletinele de vot. Această tentativă a fost împiedicată de observatorul PPȘ. Președintele BESV nu a intervenit dat fiind faptul că vorbea la telefon în acel moment.

- **SV 17/45, Nisporeni, Vărzărești.** La ora 17:36, un funcționar public, șefa Direcției Finanțe, de la PDM, a venit în incinta SV de două ori cu două persoane în etate, și a intrat cu ele în cabina de vot. Prima dată a intrat la 15.30. Persoanele în cauză se deplasau liber, nu necesitau ajutor.
- **SV 43/19 Cahul, Colibași.** Un grup de 3 persoane au votat în grup și au stat în cabina de vot circa 10 min. Observație din partea membrilor BESV nu le-au fost făcută.
- **SV 43/19 Cahul, Colibași.** Două persoane au votat împreună. Nu a fost făcută observație din partea membrilor BESV.
- **SV 43/20 Cahul, Colibași.** Două persoane au votat împreună și domnul îi dădea indicații doamnei. Nu a fost făcută observație din partea membrilor BESV.
- **SV 26/23, Chișinău, Centru.** La ora 19:00, în cabina de vot au intrat concomitent 2 persoane pentru a vota (a votat doar una dintre acestea). Un membru BESV a declarat că aceasta nu este o problemă. Președintele BESV nu era la acel moment în incinta SV.
- **SV 27/18, Chișinău, Buiucani.** La ora 20:15, un alegător cu fiica sa au intrat în cabină împreună. Motivul invocat a fost faptul că fiica votează pentru prima dată, din care cauză are nevoie de ajutor.
- **SV 31/1 Chișinău, Ciocana.** 2 persoane (soț și soție) au votat în aceeași cabină de vot, după care soțul i-a rupt buletinul soției și a votat doar el.
- **SV 21/6 Criuleni, Mălăiești.** Un cuplu au intrat ambii în cabină. Nu aveau deficiente de viziune. Președintele BESV a făcut observație, dar fără efect.
- **SV 21/29 Criuleni, Măgdăcești-Nord.** De două ori au

intrat câte doi oameni împreună în cabina de vot. Membrii comisiei electorale nu au reacționat deloc.

- **SV 47/013 Transnistria, Doroțcaia.** La ora 17.15, la SV s-a apropiat un alegător pentru ași exercita dreptul la vot. Ținând cont de faptul că alegătorul nu poate citi și nici să scrie pentru el a votat vecinul său. Membrii BESV au făcut observație însă persoana a reușit să arunce buletin în urna de vot.
- **SV 9/ 28 Bălți.** La ora 18.53 în cabina de vot a intrat alegătorul și după care s-a apropiat fiica acesteia și i-a arătat unde să pună ștampila. Președintele BESV le-a făcut observație că încalcă regulamentul după care fiica alegătorului s-a îndepărtat de cabina de vot.
- **SV 8/39 Florești, Lunga.** La ora 13.07 a fost constatate votarea a 2 persoane în cabina de vot, mama și fiica. Președintele BESV nu a reacționat.
- **SV 4/32 Rîșcani, Pîrjota.** În timpul votării în jurul cabinei de vot s-a adunat o familie și îi indicau alegătorului pe cine să voteze. Președintele BESV le-a făcut observație după care fiecare persoană a votat separat.
- **SV 8/39 Florești, Lunga.** La ora 10.10 au venit mai mulți oameni concomitent, din care cauză s-au îmbulzit la cabina de vot. În grup au votat câte doi din familie (mamă-fiică, sau tată-fiică). Președintele BESV s-a autosesizat la timp, doar după un observator a făcut observație.
- **SV 8/39 Florești, Lunga.** La ora 10.40 au intrat în cabina de vot 2 alegători. Fiica ajutat-o pe mama sa să voteze. Președintele BESV nu a reacționat la acest incident.
- **SV 9/ 9 Bălți.** La 17.40 în cabina de vot au intrat două persoane și s-au ajutat reciproc să voteze. Președintele BESV a intervenit și le-a anunțat că încalcă regulamentul, dar buletinele de vot deja aveau ștampila pusă. Buletinele de vot au fost puse în urna de vot.
- **SV 9/27 Bălți.** La ora 17.47 în SV au intrat un grup de

persoane însoțit de o altă persoană. Grupul s-a dus spre cabina de vot, iar persoana care îi însoțea i-a întrebat dacă au înțeles ce trebuie să facă. Alți observatori i-au făcut observație acestei persoane să iasă din SV. Persoana a plecat.

- **SV 8/22 Florești, Cunicea.** La ora 9.35 a fost constatată votare nejustificată în grup- 2 persoane au intrat în cabina de vot. Președintele BESV nu a atras atenția.
- **SV 8/50 Florești, Sănătăuca.** La ora 10.25 au intrat 2 doamne în cabina de votare. Președintele BESV nu era prezent, ceilalți membri nu au sesizat, la reîntoarcere Președintele BESV nu fost anunțat.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare – 24 cazuri.

- **SV 33/6 Chișinău, Durlești.** Au intrat în SV persoane neautorizate care au solicitat o informație despre numărul de persoane care au votat. de la operatorii SIAS Alegeri. OTS comunicat că aceste persoane fac agitației electorale în afara SV pentru PDM. În afara SV aceste persoane sunt îmbrăcate în vestimentație cu simbolul PDM.
- **SV 32/32 Chișinău, Tohatin.** O persoană care nu a dorit să se identifice, a intrat în SV și a purtat discuții cu operatorii SIAS Alegeri.
- **SV 43/20 Cahul, Colibași.** O persoană, care este și în funcția de secretară a altui BESV (SV 43/19), s-a aflat în incinta SV nejustificat în timp de 10-15 min. Persoana în cauză a acordat suport și s-a implicat în activitățile BESV 43/20.
- **SV 33/9 Chișinău, Durlești.** La ora 20.53 sau apropiat doi tineri (au mai fost pe parcursul zilei) au intrat în SV și a început să stea de vorba cu observatorii, la ei nu dețineau nici o legitimație.
- **SV 40/1 Cimișlia, Cimișlia.** Candidatul din partea PDM, Dumitru Diacov, după ce și-a exercitat dreptul la vot, a

rămas în incinta SV și a discutat cu observatorii. Ulterior, a părăsit SV.

- **SV 26/8 Chișinău, Buiucani.** La ora 09.17, feciorul unuia din membrii din BESV, șofer la BESV, s-a aflat neautorizat în incinta SV. Acest a argumentat prin faptul că nu întreprinde nimic.
- **SV 26/2 Chișinău, Buiucani.** La ora 10:55, în interiorul SV se aflau doi polițiști îmbrăcați în uniformă. La întrebarea observatorilor Promo-LEX, aceștia au răspuns că se află colo pentru a menține ordinea publică. Președintele BESV a fost anunțat. În rezultat, polițiștii au părăsit SV.
- **SV 26/1 Chișinău, Buiucani.** La ora 11:25, șoferul BESV se afla în incinta SV. Mai mult ca atât, cu toate că nu este autorizat, acesta ajuta membrii BESV la distribuirea buletinelor de vot.
- **SV 10/9, Bălți, Bălți.** La ora 20:37, un reprezentant al PPȘ a intrat în incinta SV. Acesta avea un ecuson, pe care era indicat denumirea partidului, lipsind o acreditare. Președintele BESV i-a solicitat să se prezinte și să prezinte unde este înregistrat, în caz contrar urma să fie chemată poliția. După discuția respectivă, persoana în cauză a părăsit SV.
- **SV 13/11, Rezina, Șoldănești.** Candidatul Blocului ACUM s-a aflat aproximativ 3 minute în incinta SV, perioadă în care a discutat cu președintele BESV și reprezentanții Blocului ACUM din SV respectivă.
- **SV 10/8 Bălți, Bălți.** La ora 15:02, 3 membrii ai PPȘ au intrat în SV și au solicitat să vorbească cu președintele BESV. După o discuție de 10 min, președintele a revenit în SV. Observatorul a auzit că membrii PPȘ au cerut amplasarea cutiei cu buletinele de vot mai aproape de ieșirea din SV.
- **SV 43/19 Cahul, Colibași.** În intervalul de timp 13:25-13:32 min în incinta SV, a intrat primarul localității și a discutat cu un observator (nu a fost determinat din ce partid face parte). Membrii BESV nu au

reacționat.

- **SV 27/5, Chișinău, Buiucani.** La ora 21:20, șoferul OSCE a fost prezent în SV începând cu ora 21:00, fără a prezenta legitimație. Nimeni nu reacționează.
- **SV 30/22 Chișinău, Ciocana.** Un observator PPȘ s-a apropiat de SV la 20:45, și sa aflat pe parcursul numărării voturilor. Este al 3 reprezentant PPȘ.
- **SV 21/25 Criuleni, Hîrtopul Mic.** La 21:03 Primarul satului a intrat după închiderea secției de votare. Stă în incinta SV. Președintele BESV nu i-a făcut observației.
- **SV 22/15 Ialoveni, Dănceni.** Candidatul Liviu Vovc, a venit cu automobilul cu insignele partidului, a intrat în secția de votare, s-a salutat, s-a uitat in jur și în scurt timp a plecat. La întrebarea de ce a venit în secția de votare, nu a avut un răspuns întemeiat.
- **SV 37/11 Răzeni, Bardar.** În secția de votare au intrat, până la închiderea secției de vot, 2 persoane neidentificată și o altă persoană fizică, care stau în incintă și după închiderea secției de vot. Președintele a întrebat unde e legitimația, apoi nu a întreprins alte acțiuni, a menționat faptul că atâta timp cât nu se implică în procesul de după închidere secție pe ea nu o deranjează.
- **SV 19/50 Ivancea, Susleni.** La intrare în secție a venit o persoană și s-a prezentat ca lucrătorul primăriei. Aceasta persoană chema membrii BESV la sala de cultura, la concert. Peste 6 min i-a fost făcută observație de personal tehnic ce deservea camera video și a plecat. Președintele BESV nu a comentat situația
- **SV 24/20 Chișinău, Botanica.** La împachetarea buletinelor de vot, a venit o persoană neautorizată, care a ajutat la împachetare. Din informațiile OTS, această persoană este angajată în calitate de paznic la instituția de la sediul SV.
- **SV 2/ 7, Edineț, Donduşeni.** La ora 17.30 a fost constatată prezența timp de 2 minute în secția de votare

a concurentului Lesnic Vadim, PDM, și a concurentului Remuș Ciobanu- Blocul ACUM, s-au salutat cu toți observatorii. Președintele secției de votare nu le-a reproșat nimic.

- **SV 2/5 Edineț, Dondușeni.** La ora 17.40 a fost constatată prezența în secția de vot a concurentului Lesnic Vadim – PDM pe scurt timp , a discutat cu observatorul PDM. Președintele secției de votare nu i-a reproșat nimic.
- **SV 2/45 Edineț, Rediul Mare.** La ora 11.28 a fost constatată prezența în secția de vot a concurentului Lesnic Vadim – PDM pe timp de 10-15 minute , s-a salutat și a discutat cu președintele secției de votare apoi cu observatorul PDM .
- **SV 4/38 Rîșcani, Recea.** La ora 12.40 în secție a fost prezent candidatul PSRM, Mizdrenco Vladimir. Acesta a efectuat un control în secție cu scopul de a verifica cum merge procedura, de asemenea, a efectuat înregistrare video. Președintele nu a acționat în nici un fel.
- **SV 9/12 Bălți.** Observatorul PPȘ a dat legitimația sa unei rude și a părăsit SV la ora 07:10 dimineața, a revenit către ora 19:54. Ruda observatorului s-a aflat pe parcursul zilei în locul persoanei autorizate. Președintele BESV a chemat juristul pentru a rezolva situația.

Agitație electorală sau PR negru la intrare sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 18 cazuri

- **SV 35/22 Căușeni, Săiți.** Un simpatizant PDM a împărțit circa 15 unit. de scurte/ jachete de ploaie cu simbolistica PDM alegătorilor la intrarea în SV.
- **SV 24/15, Chișinău, Botanica.** La ora 10:06 la intrarea în SV două persoane au împărțit pliante cu partidul ȘOR. La observația Președintelui persoanele au plecat.
- **SV 25/19, Chișinău, Centru.** La 13.40 un observator avea

- calendar cu PN și alt observator i-a făcut observație.
- **SV 29/25 Chișinău, Rîșcani.** Un operator a părăsit SV la ora 09:00 ieșind afară a împărțit pliante PPȘ. Polițistul i-a făcut observație și ea și-a schimbat locația continuând jumate de oră, apoi a plecat de tot, părăsind locul de muncă.
  - **SV 29/20 Chișinău Rîșcani.** Reprezentanții PPȘ și PDM oferă pliante și fac agitație politică la ușa de intrare în SV. Președintele BESV a făcut observație și a chemat poliția.
  - **SV 29/3 Chișinău, Centru.** Un membru PDM a intrat pe câteva minute în secția de votare cu un carnețel, în mână cu carnețelul avea și un pliant al partidului PDM, observatorii i-au făcut observații și domnul a strâns pliantul.
  - **SV 29/26 Chișinău, Rîșcani.** O pungă cu emblema PPȘ a fost lăsată de către observatorul de la PPȘ în incinta SV Președintele BESV l-a înlăturat.
  - **SV 37/21 Răzeni, Costești.** O persoană alegător s-a apropiat de un observator din partea partidului PDM, a întrebat pe cine să voteze, observatorul i-a zis, apoi a plecat să-și ia buletinele de vot, când a ajuns la cabina de vot s-a întors să mai întrebe odată, apoi a mers și a votat. Nimeni nu a intervenit nici cu o reacție.
  - **SV 43/9 Cahul, Cahul.** Observatorul din partea PPȘ are o geantă cu inscripția PPȘ și se află în incinta SV.
  - **SV 15/25, Călărași, Condrătești.** La ora 15.20, în incinta SV cânta muzică, iar între muzică era rulată publicitatea electorală a PPȘ. Situația a durat minim 40 minute. Președintele BESV nu a reacționat în nici un fel.
  - **SV 27/11, Chișinău, Buiucani.** La ora 17:26, un reprezentant al PDM a intrat în incinta SV cu un pliant asupra sa. Un reprezentant mass-media a observat acest lucru și a început să acuze observatorii că asistă la încălcări fără a interveni în soluționarea acestora.

- **SV 28/15, Chişinău, Rîşcani.** La ora 18:41, reprezentanții PSRM repartizau pliante și steaguri cu simbolică partidului pe scările SV.
- **SV 36/23 Ștefan-Vodă, Olănești.** În cabina de vot a fost găsită o broșură cu agitația PSRM.
- **SV 20/20 Strășeni, Strășeni.** La ora 20.20, o simpatizantă a PPȘ, care a făcut agitație toată ziua în afara SV din partea partidului PPȘ, a intrat în sala seara ca observator național de la A.O. CCRM, la numărarea voturilor. Președintele BESV i-a permis.
- **SV 21/26 Criuleni, Hrușova,** La ora 15.05, la SV26, observatorul din PCRМ era în secția de votare și împărțea pliante de la PPȘ. Președintele BESV i-a zis să ascundă pliantele. El a ascuns în buzunar, dar se vedeau.
- **SV 9/27 Bălți.** Un alegător a intrat în SV cu o geantă cu insigna PPȘ și a votat. Președintele BESV nu a intervenit.
- **SV 9/27 Bălți.** Între 18.35- 19.30 în holul clădirii unde se află SV pe niște scaune erau câteva doamne de la PPȘ, care au câteva liste cu numere de telefoane și sună pe alegători.
- **SV 24/14 Chişinău, Botanica.** La 8.40 în SV a intrat un alegător cu vestimentația cu simbolică PSRM. Membrii comisiei i-a zis să scoată scurta și să voteze. Alegătorul s-a indignat, dar totuși a scos scurta și a votat.

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 39 SV

- **SV 29/19 Chişinău, Rîşcani.** Lîngă secția de votare a fost observat un microbuz Mercedes Sprinter, culoare albă cu număr de înmatriculare CMW 123, care transportă organizat alegătorii, prima transportare a avut loc aproximativ la orele 09.30 iar a doua la 10.00. Sunt

câteva persoane în vârstă, dar mai multe tinere. Acestora li se permite să iasă câte 3 și să plece la vot.

- **SV 29/9 Chișinău, Centru.** În preajma SV sunt 4 autocare de culori: verde, negru, alb, roșu cu aproximativ 100 oameni. Observatorul a fost anunțat de OTL, a filmat autocarele. La moment ele staționează acolo, așteaptă întoarcerea alegătorilor. Va fi filmată intrarea alegătorilor în autocar și expediația. Autocarele: NPL 541, OMM 213, OOT 868, FNK 880.
- **SV 29/9 Chișinău, Centru.** Aproximativ la orele 18:32, la 60 m de secția de votare a fost depistat un autocar Mercedes Sprinter cu nr. KSC 519, culoare roșie care au transportat aproximativ 20 de alegători.
- **SV 29/9 Chișinău, Centru.** La ora 19:00 La 40 m și 60 m de secția de votare sunt depistate 2 microbuze bordo, Mercedes Sprinter care transporta aproximativ câte 20 de persoane, prima mașină cu nr. KSC 519 și a doua cu nr. TQC 455.
- **SV 29/9 Chișinău, Centru.** La ora 19:19 a fost observat un transport (Ford Tranzit 9, cu capacitate 18 persoane, NI: DPT 472) ce a transportat persoanele la SV. Observatorul nu a putut determina din partea cărui partid sunt persoanele date. Comentariu din partea președintelui BESV nu a fost din motivul că președintele lipsește de la SV timp de 45 min.
- **SV 48/007 Transnistria, Chișinău.** La această SV au fost aduse în mod organizat persoane pentru a vota. Astfel, la 12.40 – cca. 40 de persoane, la 15.25 – cca. 30 de persoane, la 15.50 – cca. 200 de persoane, la 16.50 – aproximativ 150 de persoane.
- **SV 48/020 Transnistria, Ștefan Vodă.** La ora 14.20 au fost aduse în mod organizat cca. 15 persoane la SV pentru a vota, la 16.05 au fost aduse alte 30 de persoane.
- **SV 47/004 Transnistria, Criuleni.** La SV sunt aduse în mod organizat alegători, la ora 13.25 cu următoarele

mijloace de transport: microbuz de culoare albă Nr. E 161 A0, microbuz Mercedes-Benz de culoare albă cu număr neidentificat, autobuz Mercedes-Benz de culoare galbenă Nr. E 668 BK. La ora 17. 45, la SV au fost aduse aproximativ 150 de persoane. Mijloacele de transport implicate sunt: microbuz Mercedes-Benz de culoare galbenă Nr. E 668 EM, microbuz Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă Nr. ELB 563, autocar Mercedes-Benz de culoare albastră Nr. GME 130, microbuz Mercedes-Benz de culoare albă Nr. E 405 AE.

- **SV 47/022 Transnistria, Ustia.** La SV au fost aduse în mod organizat mai mult de 100 de persoane, fiind transportați cu mai multe mijloace de transport, printre care: microbuz Mercedes-Benz de culoare roșie E 588 BC, autobuz Mercedes-Benz "Travel Bus" cu Nr. E 762 BM.
- **SV 47/021 Transnistria, Sănătăuca.** 16 persoane au fost aduse în mod organizat la SV pentru a vota. Persoanele au fost aduse cu un microbuz de culoare roșie Nr. K 888 AH.
- **SV 47/007 Transnistria, Hîrtop.** Transportarea organizată a cca. 300 de persoane, la ora 13.50. În intervalul 13.50 – 18.30 au fost aduși în mod organizat aproximativ 200 de persoane, 15 autobuze. Mijloacele de transport implicate: microbuz Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă Nr. C ID 057, MJU 980, LFN 838, QQX 199, CSI 755, PSV 265, C MY 826, K KF 777, C PK 520 și C OH 979, Mercedes-Benz Sprinter de culoare albastră Nr. K 803 AP, Mercedes-Benz Sprinter de culoare roșie Nr. K 826 AM, microbuz Mercedes-Benz de culoare albă K 673 A0.
- **SV 47/014 Transnistria, Oxentea.** La SV au fost aduse în mod organizat aproximativ 100 persoane cu 2 autocare și 5 rutiere.
- **SV 47/006 Transnistria, Rezina.** Transportarea alegătorilor, la ora 06.20 au fost aduși la SV cca. 100 de persoane cu microbuz Iveco de culoare albă Nr. P 679 CC3, microbuz Iveco de culoare albă cu număr neidentificat, autobuz de culoare albastră cu număr

neidentificat. La ora 11.50 au fost aduse, cu un alt autobuz, aproximativ 50 de persoane.

- **SV 47/009 Transnistria, Șoldănești.** La ora 14.45, cca. 20 de persoane au fost aduse la SV să voteze în mod organizat cu un microbuz de culoare roșie Nr. P 153 BX.
- **SV 47/015 Transnistria, Ustia.** La ora 11.45 a fost constatată transportarea organizată a cca. 40 de persoane fiind aduși cu 2 microbuze: Mercedes-Benz de culoare albă Nr. E 288 AP și Nr. E 004 AH.
- **SV 39/31 Sărata Galbenă, Hîrtop.** Un automobil marca Mercedes cu numerele de înmatriculare CMAI 116 a adus la SV în mod organizat un număr mare de alegători. Pentru detalii nu a putut fi contactat OTS. Numărul de telefon este în afara ariei de acoperire.
- **SV 15/62, Călărași, Țibirica.** La ora 11:20, s-a constatat transportarea organizată a alegătorilor din Schinoasa spre Țibirica, cu un autocar care probabil a aparținut MAI (cu numerele civile, deși duminica trecută era se pare cu numere MAI același autocar), cu emblema MAI, n/i ZKQ588. Face naveta, deja de două ori. Transportarea respectivă nu este organizată de primărie.
- **SV 16/33, Ungheni, Sculeni.** La ora 18:10, s-a constatat că periodic, reprezentanții PDM pleacă în sat, încarcă mașina cu alegători, între timp îmbrăcând hainele cu sigla PDM, iar când grupul de alegători finisează votul, îi transportă înapoi.
- **SV 40/45 Cimișlia, Topala.** În magazinul care se află la o distanță de 15-20 m față de SV, persoane îmbrăcate în vestimentație cu simbolul PDM, serveau băuturi spirtoase, cafea, ceai persoanelor care intrau în magazin.
- **SV 19/36 Ivancea, Molovata Nouă, s. Roghi.** Circa 15 persoane aduse organizat într-un microbuz (Mercedes Sprinter alb ZUF 503) de persoane neidentificate.
- **SV 19/50 Ivancea, Susleni.** Circa 15 persoane aduse organizat într-un microbuz (Mercedes Sprinter alb ZUF 503). Partidul simpatizat de acestea a fost

neidentificat.

- **SV 20/18 Strășeni, Strășeni.** Începând cu orele 17:00-19:00 a fost observat un autovehicul ce aducea persoane la SV. Automobilul dat a fost observat de 3 ori la distanță de 30 m de la SV și observatorul a presupus că poate fi organizat de activiștii PDM din motivul că permanent la automobil se apropia observatorul de la PDM. Observatorul nu a făcut poze la automobil și nu cunoaște marca și nr. de înmatriculare.
- **SV 21/23 Criuleni, Dubăsarii Vechi.** Alegătorii au fost aduși la secția de votare în mod organizat, într-un microbuz alb, marca Renault. Acesta aduce alegători pentru partidul PDM.
- **SV 34/25 Anenii Noi, Maximovca, SV 34/22 Anenii Noi, Floreni.** Au fost raportate 32 microbuze cu oameni aduși foarte aproape de secțiile de votare din Varnița.
- **SV 35/17 Căușeni, Hagimus.** Au fost observate 2 microbuze de 20 locuri, respectiv 9 locuri care aduc alegători la SV la un interval de 20 min. Șoferii automobilelor stau alături de observatorii PDM. Numărul de înmatriculare autovehicul Volkswagen Vito, albastră THY129 și autovehiculul de pe ruta Bender-Hajima Albă, cu nr. de înmatriculare A781CT.
- **SV 47/006 Transnistria, Rezina.** La ora 18.55 a fost observat 1 autobuz care a transportat în mod organizat cca. 50 de persoane. Nu a fost posibil de identificat cine ar fi organizat transportarea.
- **SV 48/008 Transnistria, Anenii Noi.** La ora 15.30 un grup de 100 de alegători au fost transportați la SV pentru a vota cu un microbuz de tip Volkswagen de culoare albă Nr. T 905 A0, și microbuz de culoarea portocalie Nr. T 472 H0. Transportarea alegătorilor la SV, la ora 15.50 au fost aduse cca. 60 de persoane. Autobuzele au fost parcate în preajma BESV: autobuz Mercedes-Benz de culoarea verde Nr. E 051 B0 și de culoarea albă Nr. T 567 H0.
- **SV 48/010 Transnistria, Anenii Noi.** Aproximativ la ora

15.50, a fost observat un autobuz de culoare albă Nr. MUM 812 care a adus cca. 30 de persoane la SV. La ora 16.40, au fost aduse aproximativ 30 de persoane cu un autobuz de culoare albă Nr. T 615 AX. La 18.00, aproximativ 50 de alegători au fost aduși la SV cu 2 microbuze Mercedes-Benz de culoare albă și 1 de culoare verde, și 1 autobuz de culoare verde număr neidentificat.

- **SV 48/024 Transnistria, Chișinău.** Transportarea alegătorilor, la ora 16.00, cca. 100 de persoane au fost aduse la SV cu autobuz Mercedes-Benz de culoare verde închis, Nr. BSV 942.
- **SV 48/013 Transnistria, Căușeni.** La ora 16.20, au fost transportate cu un microbuz cca. 40 de persoane. Mijloacele de transport sunt parcate mai departe de BESV.
- **SV 48/017 Transnistria, Hagimus.** Persoanele sunt aduse în mod organizat la SV pentru a vota. Au fost observate aproximativ mai multe mijloace de transport parcate la traseul principal cât și în apropiere de SV: microbuz Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă Nr. C 169 ET, T 538 KP, T 644 KH, LIW 656, A 131 CM, T 166 MP, T 265 MI, A 672 EA, RST 217, A 217 EB, T 249 E0, A 934 CK, microbuz Mercedes-Benz Sprinter de culoare roșie Nr. A 191 BC.
- **SV 48/001 Transnistria, Chișinău.** La ora 17.00 a fost constată transportarea organizată alegătorilor – cca. 100 de persoane, fiind transportate cu 2 autocare MAN de culoarea albă Nr. GLA 887 și Nr. GLA 871.
- **SV 47/008 Transnistria, Șoldănești.** Transportarea în mod organizat a alegătorilor în număr foarte mare, au fost implicate aproximativ 15 mașini particulare, 3 autocare mari și un microbuz precum și alte unități de transport. S-a constatat că unitățile de transport sunt dirijate de un automobil Volkswagen.
- **SV 47/006 Transnistria, Rezina.** Transportarea alegătorilor, la ora 12.30, cca. 200 de persoane, cu

aproximativ 30 de mașini personale, 6 microbuze, 7 autobuze.

- **SV 47/022 Transnistria, Ustia.** Conform celor comunicate de către alegătorii care au fost transportați organizat la această SV ca să voteze, organizatorii de transport au făcut astfel ca trecerea prin vamă a autobuzelor și autoturismele cu numere transnistrene fără înregistrare la intrare și ieșire din Moldova (tur – retur) fără control. Șoferii mijloacelor de transport sunt achitați cu câte 20-25\$ în dependență de numărul de alegători transportați, iar alegătorii cu câte 20\$ pentru votarea conform indicațiilor.
- **SV 47/004 Transnistria, Criuleni.**
- **SV3/14 Edineț, Chiurt.** De cel puțin 2 ori au fost transportați grupuri de alegători cu automobilul de tip Dacia Logan Universal cu numerele de înmatriculare UH M 113, ultima data fiind observată la orele 13 : 33 .
- **SV 4/32 Rîșcani, Pîrjota.** Primarul satului Pîrjota a transportat cu mașina personală 2-3 alegători la secția de votare.
- **SV 8/1 Florești.** La ora 15.30 alegătorii au fost aduși în grup și au votat pe lista suplimentară, reședința fiind diferită decât cea din SV. Grupul era însoțit de o persoană care le dădea indicații ce să facă. Detalii despre pe cine să voteze nu sunt. Președintele BESV nu a întreprins nimic.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 61 cazuri.

- **SV 40/8 Cimișlia, Cimișlia.** O alegătoare cu reședință în Cimișlia, nu a fost înscrisă pe listele electorale de bază. Președintele BESV a decis ca aceasta să fie înscrisă pe lista suplimentară.
- **SV 33/9 Chișinău, Durlești.** Un alegător nu s-a regăsit în lista de bază, a fost inclus pe lista suplimentară.

Conform buletinului de identitate, OTS spune că era cu reședința în raza teritorială a circumscripției.

- **SV 33/3 Chișinău, Codru.** O alegătoare a reproșat membrilor BESV faptul că la mai multe scrutine figurează o persoană străină la adresa de domiciliu din str. Costiujeni, 8/3, et. 9 , pentru mai multe ore a bulversat liniștea din SV. La fața locului a fost chemată poliția și ambulanța.
- **SV 33/9 Chișinău, Durlești.** Alegătorul nu s-a regăsit pe lista de bază nici în SIAS Alegeri, cu toate ca viza de reședință este pe circumscripția dată. Alegătorul a votat pe lista suplimentară.
- **SV 33/5 Chișinău, Durlești.** În jurul orei 18:40, de către o alegătoare a fost depistat faptul că în dreptul numelui mamei acesteia, care nu se află în țară de mai mulți ani, este aplicată o altă semnătură. Aceasta din urmă a depus și o contestație.
- **SV 44/4 Taraclia, Taraclia.** În listele electorale au fost identificate persoane decedate, aproximativ cinci persoane decedate. Președintele BESV nu a întreprins nici o măsură.
- **SV 23/3 Chișinău, Botanica.** La 11.58 un alegător a identificat că cineva a semnat în locul său în lista electorală.
- **SV 24/19 Chișinău, Botanica.** La 12.45 un alegător a confirmat faptul că la adresa ei este înregistrată o persoana care nu o cunoaște, dar se află în liste.
- **SV 24/24 Chișinău, Botanica.** La 9.42 un alegător a depistat că în apartamentul său mai este o persoana cu viza de reședință – fostul proprietar al apartamentului.
- **SV 25/18 Chișinău, Botanica.** La 11.20 un alegător a observat că în lista electorală sunt incluse adrese care nu există.
- **SV 25/ 18, Chișinău, Botanica.** La 11.45 un alegător a comunicat că fiica sa se află la reședința indicată de 17 ani, dar nu se regăsește în lista electorală.
- **SV 25/ 5, Chișinău, Botanica.** S-au identificat persoane

decedate în listele electorale.

- **SV 25/ 4, Chișinău, Botanica.** La 14.16 un alegător a constatat că pe lista electorală la adresa lui se regăsește o persoană necunoscută.
- **SV 29/12 Chișinău, Centru.** Un alegător a depistat pe liste părinții ei decedați de 15 ani. A scris o contestație, Președintele a primit și a zis că va raporta la CEC.
- **SV29/24 Chișinău, Centru.** O alegătoare a declarat că pe adresa sa mai sunt înregistrate 2 persoane necunoscute. Președintele a anunțat CEC și alegătoare a menționat că v-a reveni la ora 20:55 pentru a vedea dacă au votat persoanele în cauză.
- **SV 36/10 Ștefan Vodă, Cioburciu.** Un alegătorul a atras atenția ca în listele de votare apar și părinții lui care sunt plecați deja de 12 ani în SUA și nu mai au domiciliu în zona dată.
- **SV 36/8 Ștefan-Vodă, Carahasani.** Un alegător apare pe liste din Chișinău însă reședința în buletin este în satul Carahasani, președintele BESV s-a adresat la CECEU și a primit răspunsul sa nu-i de-a voie alegătorului să voteze la secția de vot.
- **SV 30/16 Chișinău, Ciocana.** Un proprietar a găsit pe adresa lui înregistrate mai multe persoane care nu locuiau acolo. În total au fost depistate 2 persoane pe aceeași adresă.
- **SV 30/3 Chișinău, Ciocana.** Ginta Latină 1 ap. 108 figurează ca și la alegerile precedente ex-proprietarii 3 persoane. Locatara a scris o cerere anterior de a fi excluse, dar nu s-a schimbat situația. Președintele a întocmit un act în acest sens.
- **SV 43/6 Cahul, Cahul.** În listele electorale au fost identificate numele/prenumele a două persoane decedate. Incidentul a fost semnalat de către președintele BESV. Nu s-a întreprins nici o măsură în acest sens.
- **SV 43/25 Cahul, Pașcani.** O persoană decedată a fost identificată în lista electorală, care avea domiciliul

stabilit în localitatea Pașcani, com. Manta, r-ul Cahul. OTL a semnalat acest incident OTS, care a verificat listele și a constatat incidentul.

- **SV 43/8 Cahul, Cahul.** În listele electorale au fost depistate persoane decedate. Președintele BESV a cerut dovezi despre deces de la persoana (soția persoanei decedate), care a semnalat decesul și a menționat faptul că va raporta acest caz la CEC.
- **SV 43/9 Cahul, Cahul.** Persoane decedate sunt depistate în listele electorale. Acest fapt a fost semnalat de către alegători. Președintele BESV a invocat faptul că acest incident va fi raportat la CEC.
- **SV 40/15 Cimișlia, Basarabeasca.** Pe lista electorală sunt înscrise multe persoane decedate. Președintele BESV a fost anunțat și a scris contestație în acest sens.
- **SV 43/4 Cahul, Cahul.** Un alegător a votat cu buletinul de identitate recent prelungit. A votat doar pe CN pe lista suplimentară, deoarece membrii BESV nu i-au permis să voteze și pe CU, deoarece buletinul de identitate era nou perfectat. Alegătorul în cauză, a depus o sesizare la BESV.
- **SV 43/9 Cahul, Cahul.** Au fost depistați de către alegători 2 persoane decedate înscrise în lista electorală de baza. Președintele BESV nu a anunțat organele competente.
- **SV 13/41, Rezina, Echimăuți.** În listele electorale de bază a fost identificată o persoană decedată. În baza certificatului de deces prezentat, președintele BESV a radiat persoana respectivă din liste.
- **SV 28/1, Chișinău, Rîșcani.** La ora 16:00, în listele electorale de bază au fost identificate 2 persoane decedate din luna ianuarie 2019.
- **SV 28/3, Chișinău, Rîșcani.** La ora 16:30, în listele electorale de bază au fost identificate 2 persoane decedate din luna ianuarie 2019.
- **SV 28/4, Chișinău, Rîșcani.** La ora 17:20, niște alegători au anunțat că vecinul lor decedat este inclus

în listele electorale de bază.

- **SV 28/5, Chișinău, Rîșcani.** La ora 17:40, un alegător a identificat o rudă decedată inclusă în listele electorale de bază.
- **SV 10/5, Bălți, Bălți.** La ora 14:00, un alegător a identificat că în lista electorală de bază, în dreptul numelui său deja a semnat o altă persoană. În rezultat, nu au fost întreprinse măsuri de către membrii BESV pentru a identifica cine a semnat în listă și nici a celor care au admis această eroare.
- **SV 12/2, Sîngerei, Sîngerei.** La ora 16:00, a fost identificată o persoană decedată în listele electorale de bază.
- **SV 12/13, Sîngerei, Bursuceni.** La ora 20:00, în listele electorale de bază au fost identificate 3 persoane decedate.
- **SV 13/31, Rezina, Solonceni.** La ora 20:35, în listele electorale de bază a fost identificată o persoană decedată.
- **SV 26/23, Chișinău, Centru.** La ora 16:34, un alegător nu s-a regăsit în listele electorale de bază, cu toate că adresa sa de domiciliu este la SV respectivă.
- **SV 26/14 Chișinău, Buiucani.** La ora 17:45, un alegător a depistat o persoană străină înregistrată la adresa sa de domiciliu.
- **SV 27/19, Chișinău, Buiucani.** La ora 16:25, în listele electorale de bază au fost depistate 5 persoane decedate. Concomitent, în lista electorală de bază nu s-au regăsit 2 persoane care și-au schimbat adresa de domiciliu în raza SV respectiv.
- **SV 28/24, Chișinău, Rîșcani.** Aproximativ la orele 18:00, un alegător care a venit să voteze, a depistat că în locul său deja a semnat o altă persoană aflată în lista electorală mai sus. Președintele BESV a hotărât să se tragă o săgeată și să se semneze în locul persoanei care a greșit.
- **SV 28/19, Chișinău, Rîșcani.** Un alegător a depistat că

în apartamentul său mai au viză de reședință încă 3 persoane care au sunt foști proprietari ai apartamentului. Anul trecut aceștia nu au fost încadrați în lista de bază.

- **SV 31/21 Chișinău, Ciocana.** 0 persoana a venit la secția de votare și în lista electorală a găsit o persoană care deja de mulți ani nu este în viață.
- **SV30/20 Chișinău, Ciocana.** M. cel Bătrîn 32 ap. 152 Portnoi Tatiana a fost inclusă în această listă nelocuind la această adresă. Locuitoarea propriu-zisă spune că la alegerea precedentă Portnoi Tatiana nu era în listă.
- **SV 30/13 Chișinău, Ciocana.** M. Sadoveanu 26/2 ap. 211, înscriși pe listele suplimentare 17 persoane, care au și votat. Președintele nu s-a expus asupra cazului.
- **SV 29/23 Chișinău, Rîșcani.** La ora 23:29 s-a defectat camera de supravegheat și nu mai funcționează.
- **SV 20/14 Strășeni, Gălești.** 2 persoane decedate au fost incluse în listele electorale.
- **SV 5/3, Glodeni, Glodeni.** La ora 14.30, un alegător s-a prezentat la SV la care vota anterior, dar nu s-a regăsit în liste. Din considerente neclare, organele electorale l-au atribuit la o altă SV. Președintele BESV a indicat să meargă la secția la care a fost înregistrat.
- **SV 9/18 Bălți.** Alegătorul a anunțat membrii biroului că sunt înregistrate în casa sa încă 4 persoane, 3 dintre care au plecat în Rusia și au viza de reședință în această țară, iar o persoană este decedată de câțiva ani.
- **SV 8/ 25 Florești, Hîrtop.** În lista electorală nu au fost incluse 5 persoane, 1 nu era în SIAS Alegeri, chiar dacă l-avea reședință provizorie, au fost incluși în lista adăugătoare.
- **SV 3/9 Edineț, Cupcini.** Un alegător a depistat în listele de baza, că pe adresa sa, locuiesc 4 persoane . Alegătorul afirmă că locuiește doar cu soțul.

- **SV 6/7 Drochia.** La ora 08.25 a fost depistată în lista electorală o persoană decedată.
- **SV 7/3 Soroca.** La ora 15.02 un membru al BESV a depistat că în listele de alegători este prezent numele unei persoane decedate.
- **SV 9/27 Bălți.** La ora 16.50 un alegător a identificat în lista electorală o persoană decedată din 2015 și nu avea viza de reședință în localitatea corespunzătoare de 20 de ani.
- **SV 9/28, Bălți.** La ora 17.26 au fost constat că alegătorul nu se regăsește nici în SIAS Alegeri și nici în lista electorală, chiar dacă în buletin scria viza de reședință la secția corespunzătoare. Președintele BESV l-a înscris în lista suplimentară.
- **SV 9/21, Bălți.** La ora 19.03 în lista electorală pe adresa corespunzătoare o familie de alegători nu s-a regăsit, însă era înscrisă mama decedată a acestora. Un alegător a acceptat să fie înscris pe lista suplimentară, iar celălalt a refuzat.
- **SV 24/15, Chișinău, Botanica.** La ora 13.10 a intrat un alegător în SV cu nemulțumirea că pe viza sa de reședință sunt înscriși oameni pe care el nu îi cunoaște, ei sunt decedați, fără a prezenta dovada.
- **SV 23/ 6 Chișinău, Botanica.** O persoană a fost inclusă de două ori în listele electorale cu numele și IDNP diferite. Președintele BESV a sesizat aceasta greșală și a informat CEC.
- **SV 8/13 Florești, Cernița.** Cinci persoane nu s-au regăsit în listele electorale din care o persoană nu s-a regăsit în sistemul SIAS (chiar dacă toate persoane au viză de reședință de lungă durată). Membrii BESV au anunțat CEC și le-au inclus în listele suplimentare.
- **SV 8/24 Florești, Ghindești.** Un număr de 6 alegători nu s-au regăsit în listele electorale și au fost incluse în listele suplimentare.
- **SV 8/24 Florești, Ghindești.** Un număr de 10 persoane nu au fost regăsite în listele electorale. Au votat pe

listele suplimentare.

- **SV 8/7 Florești, Ghindești.** În lista de bază, nu au fost identificate 4 alegători. Au fost incluse în listele adăugătoare.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 13 cazuri.

- **SV 32/19 Chișinău, Colonița.** În jurul orei 16:30, calculatoarele operatorilor SIAS Alegeri, nu au funcționat timp de 20-25 min, până nu au fost restabilite de un funcționar Moldtelecom.
- **SV 23/24, Chișinău, Botanica.** La ora 11.45 un alegător cu buletin nou, nu a putut să voteze deoarece i s-a comunicat că în urmă cu 40 secunde a votat în alta secție.
- **SV 25/ 9, Chișinău, Botanica.** La ora 13.46 un alegător a depistat că soțul decedat este în lista electorală.
- **SV 25/8, Chișinău, Botanica.** La 15.20 unui alegător i s-a comunicat că deja figurează ca votat în altă circumscripție, deși alegătorul nu a votat. A fost făcut un apel telefonic la circumscripția la care figura că a votat și s-a constatat că s-a introdus IDNP- ul respectiv, din eroare. S-a făcut corectare și alegătorul a votat la secția respectivă.
- **SV 29/15 Chișinău, Rîșcani.** Din motiv că nu a fost internet în intervalul 08:45-09:15 a fost sistată activitatea SV. Operatorii au soluționat problema și a revenit la normal.
- **SV 29/15 Chișinău, Rîșcani.** De la orele 11:25 până la ora 12:10 nu a funcționat SIAS Alegeri, alegătorii au fost înscriși pe foi.
- **SV 37/29 Răzeni, Mileștii Mici.** De dimineață la un operator erau deficiențe cu sistemul SIAS Alegeri, apoi pe parcurs iarăși au apărut, a dispărut conexiunea la

internet, apoi aceeași situație la al 2-lea operator, timp de 15 min s-a rezolvat problema. Timp de circa 5 min nu a fost posibilă verificarea, de aceea alegătorii au fost nevoiți să aștepte puțin.

- **SV 28/13, Chișinău, Rîșcani.** In SIAS Alegeri, au fost constatate cel puțin 6 persoane în cazul cărora figurează după adrese vechi, pe când în buletin aceștia au deja alte adrese din raza secției de votare respective.
- **SV 27/1, Chișinău, Buiucani.** La orele 18:15, timp de 10 minute, a fost deconectat internetul. În acest timp, alegătorii nu au votat, dar au așteptat în incinta SV până la remedierea situației.
- **SV 20/31 Strășeni, Românești.** La 19.36, SIAS Alegeri nu lucra, era o eroare. Nu a lucrat aproximativ 12 min.
- **SV 47/001 Transnistria, Chișinău.** Un alegător s-a prezentat la SV pentru ași exercita dreptul la vot, însă la verificarea în SIAS Alegeri era indicat că alegătorul a votat deja, deși în buletinul de identitate nu era aplicată ștampila votat. Alegătorului nu i s-a permis să voteze fiind redirectionat la o altă SV menționându-se ca în sistem a fost notat din greșeală că a votat.
- **SV 1/16, Briceni, Colicăuți.** La 11.55 SIAS Alegeri nu era funcțional. Operatorii înregistrează alegătorii în scris.
- **SV 7/8 Soroca.** În perioada 12.10- 14.10 un laptop a ieșit din funcțiune. În acest sens, au fost chemați de la CECE persoane responsabile de echipamentul tehnic pentru a remedia problema.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului – 50 cazuri.

- **SV 36/3 Ștefan-Vodă, Ștefan-Vodă.** Un alegător a fotografiat în cabina de vot, președintele a sesizat și a rugat persoana să șteargă poza.
- **SV 20/3 Strășeni, Românești.** La ora 12:16 o alegătoare a

intrat in cabina de vot, s-a văzut că a făcut o fotografie. Președintele a făcut observație, însă ea nega că făcuse poza, motivând că i-a sunat telefonul.

- **SV 22/36 Ialoveni, Vorniceni.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, președintele comisiei a intervenit, a făcut observație și a rugat să fie ștearsă poza. În rezultat poza fost ștearsă.
- **SV 22/16 Ialoveni, Horodca.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, nimeni nu a întreprins nimic.
- **SV 49/12** Rusia, Moscova
- **SV 49/23** Turcia, Istanbul
- **SV 51/01** Canada, Ottawa
- **SV 50/47** Italia, Treviso
- **SV 50/63** Portugalia, Setubal
- **SV 40/7 Cimișlia, Cimișlia.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Nici un membru BESV nu l-a somat să șteargă fotografia.
- **SV 32/7 Chișinău, Vatra.** În intervalul de timp 15:45 și 18:30, 2 alegători au fotografiat buletinele de vot. La somația membrilor BESV, aceștia au șters fotografiile.
- **SV 45/6 Comrat, Comrat.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Observatorul din partea unui partid politic a reușit să adune probe în acest sens și a depus o plângere la BESV.
- **SV 45/31 Comrat, Dezghingea.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot în mod demonstrativ. Președintele BESV a întrebat de a făcut poza respectivă, dar alegătorul s-a eschivat de la răspuns și a plecat din SV.
- **SV 25/21 Chișinău, Centru.** Un alegător și-a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV a chemat poliția și în prezența acestuia, a fost ștearsă.
- **SV 25/5 Chișinău, Botanica.** Un alegător și-a fotografiat buletinul de vot, motivând ca este prima data la votare. Președintele BESV nu a observat acest incident.
- **SV25/9 Chișinău, Botanica.** La 17.58 un alegător și-a fotografiat buletinul de vot, iar la inițiativa președintelui a șters poza.

- **SV 29/4 Chișinău, Centru.** Fotografierea buletinului de vot în cabina de vot de către un alegător. Președintele i-a făcut observație, dar el nu a reacționat, invocând că are dreptul.
- **SV 37/20 Răzeni, Costești.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, a fost observată și rugată insistent să șteargă fotografia. Fotografia a fost ștearsă.
- **SV 38/5 Hâncești, Hâncești.** A fost un domn care a votat după care a făcut o poză la buletinul de vot, un observator a remarcat acest lucru și Președinta BESV a reacționat cu o replică către alegător, poza nu a fost ștearsă.
- **SV 38/28 Hâncești, Logănești.** O doamnă după ce a votat a fotografiat buletinul de vot, cu pretextul ca sa-i expedieze soțului în Israel ca confirmare că a fost la votare. Șefa și comisia s-au sesizat și au rugat-o să șteargă poza, s-a împotrivit, dar în final a șters poza.
- **SV 30/8 Chișinău, Ciocana.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, după care președintele BESV i-a permis să introducă buletinul în urnă.
- **SV 47/014 Transnistria, Oxentea.** Mai mulți alegători s-au adunat lângă cabinele de vot astfel ca să ascundă faptul că se fotografiază buletinul de vot. Conform celor comunicate, doar în schimbul dovezii că a votat pentru candidatul Oleinic și PSRM alegătorii vor primi recompensa de 20 de dolari promisă.
- **SV 42/7 Cantemir, Cania.** Un alegător a pozat cu buletinele de vot dar după observațiile președintelui BESV a șters pozele.
- **SV 10/3, Bălți, Bălți.** La ora 14:14, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV a intervenit.
- **SV 10/22 Bălți, Bălți.** La ora 15:08, doi alegători au încercat să fotografieze buletine în cabina de vot. Președintele și vicepreședintele BESV au făcut observații, dar nu au raportat cazul la poliție.
- **SV 10/36, Bălți, Mărinești.** La ora 17:45, un alegător a

pozat buletinul de vot. Președintele BESV i-a făcut observație. Poliția nu a fost chemată, iar alegătorul a părăsit SV.

- **SV 10/13, Bălți, Bălți.** La ora 16:53, un alegător a fotografiat un buletin de vot. A fost informat președintele BESV, care a comunicat că el nu poate să se ducă în spatele cabinei de vot. În rezultat, persoana vinovată a plecat din SV fără ca cineva din responsabili să întreprindă careva acțiuni de stopare acestei iregularități.
- **SV 11/3, Fălești, Fălești.** La ora 14:37, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Membrii BESV au observat și i-au solicitat să șteargă poza. Dat fiind faptul că alegătorul nu s-a conformat, a fost chemat polițistul.
- **SV 16/6, Ungheni, Ungheni.** La ora 18:23, un alegător a fotografiat buletinul de vot, a fost observată de membrii BESV și a șters poza la solicitarea acestora.
- **SV 26/6, Chișinău, Buiucani.** La ora 17:25, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Alegătorul nu a reacționat la observațiile efectuate, părăsind SV.
- **SV 20/4 Strășeni, Micăuți.** La 17.55, o persoană a intrat în cabina de vot, a fotografiat buletinul de vot. Nu a observat nimeni din BESV.
- **SV 22/15 Ialoveni, Dănceni.** Alegătorul a intrat în cabina de vot și în procesul votării a fotografiat buletinele de vot, nimeni din BESV nu a intervenit nici cu o reacție susținând că nu au observat. Apoi la o remarcă din partea observatorilor au solicitat de la alegător să arate dacă a făcut poză, acesta s-a împotrivit și a plecat.
- **SV 38/5 Hîncești, Hîncești.** Un tânăr în jur de 20-21 ani a fotografiat buletinul de vot în timpul exercitării dreptului de vot. Tânărul a plecat cu poza în telefon.
- **SV 47/002 Transnistria, Ustia.** La ora 18.10, 3 alegători au avut tentativa de a poza buletinul de vot. Membrii BESV au făcut observații, cu toate acestea 2 persoane au reușit să plece din SV.

- **SV 27/8, Chişinău, Buiucani.** Cabinele de vot au fost poziţionate în așa fel încât nu asigurau secretul votului.
- **SV 40/19, Cimişlia, Colibaşi.** Cabinele de vot sunt unite una de alta și persoanele se uită peste buletinele de vot al vecinului alegător. Președintele BESV nu întreprinde nici o măsură, pentru a înlătura încălcarea.
- **SV 2/18 Ocnița, Calarașovca.** La 16.25 un alegător a fotografiat buletinul de vot, observatorii i-au făcut observație iar Președintele BESV nu a acționat .
- **SV 3/45 Edineț, Șofrîncani.** La 17.40 un alegător a fotografiat buletinele de vot. Președintele secției de vot a rugat alegătorul să șteargă poza.
- **SV 4/3 Rîșcani,** un alegător a fotografiat buletinul de vot , președintele BESV a chemat poliția și a fost întocmit proces verbal.
- **SV 5/55 Glodeni, Vișoara.** La ora 15.30 un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV i-a făcut observație.
- **SV 8/31 Florești, Zarojeni.** La ora 14.44, un alegător a fotografiat buletinul de vot în cabina de votare. Cazul a fost observat de unul din membrii BESV. Președintele i-a făcut observație alegătorului.
- **SV 8/3 Florești.** La ora 14.50 un alegător a fotografiat în cabina de vot buletinele de vot. A fost observat de către unul dintre observatori și a fost anunțat Președintele BESV. Președintele BESV după o consultație cu ceilalți membri ai comisiei și observatorii, a anulat buletinul de vot întocmind procesul verbal. Alegătorul a șters fotografia din telefon.
- **SV 8/5 Florești.** La ora 15.33 un alegător a fotografiat buletinele de vot în cabina de vot. Unul din observatori a văzut cum a scos telefonul și a fotografiat. Președintele BESV i-a explicat alegătorului că nu are dreptul. Acesta a recunoscut că a fotografiat. Președintele BESV a anulat față de membrii comisiei și observatori buletinele de vot și a întocmit un proces

verbal.

- **SV 8/4 Florești.** La ora 16.30 alegătorul a fotografiat buletinul de vot, aflându-se în cabina de vot. Președintele BESV nu a observat iar când a fost atenționat, nu a intervenit.
- **SV 9/10 Bălți.** La ora 16.40 un alegător a fotografiat buletinul de vot aflându-se în cabina de vot. Incidentul a fost observat de către Președintele BESV care a cerut alegătorului să șteargă fotografia. Alegătorul a șters fotografia, iar buletinul de vot a fost pus în urna de vot.
- **SV 9/22 Bălți.** La ora 17.45 un alegător a fotografiat și a filmat buletinul de vot aflându-se în cabina de vot. Președintele BESV a chemat poliția ca să rezolve situația, deoarece alegătorul a devenit agresiv. LA cererea poliției, alegătorul a șters poza din telefon. Președintele BESV a pus buletinul de vot în urna de vot.
- **SV 9/21 Bălți.** La ora 18.17 un alegător a fotografiat buletinul de vot aflându-se în cabina de vot. Președintele BESV a chemat polițistul de sector și polițistul de gardă. Polițiștii au cerut alegătorului să șteargă fotografiile din telefon, ceea ce a și făcut. Președintele BESV a pus buletinul de vot în urna de vot.
- **SV 9/27, Bălți.** La ora 20.00 un alegător a fotografiat buletinul de vot în cabina de vot. Președintele BESV a cerut alegătorului să șteargă fotografia. Acesta a refuzat, în așa fel că a fost chemată poliția de către președintele BESV. Președintele BESV a anulat buletinul de vot și a întocmit un proces verbal.
- **SV 9/24, Bălți.** La ora 20.00 un alegător a fotografiat buletinul de vot aflându-se în cabina de vot. Președintele i- a cerut alegătorului să șteargă fotografiile. Președintele BESV a chemat poliția, a anulat buletinul de vot și a întocmit un proces verbal. Poliția a scos alegătorul din SV.
- **SV 9/ 2, Bălți.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot aflându-se în cabina de vot. Președintele BESV i-a

cerut alegătorului să șteargă fotografia. Alegătorul a șters. Buletinul de vot a fost pus în urna de vot.

Întreruperea procesului de filmare a procedurilor de votare și numărare a buletinelor de vot, alte incidente ce țin de filmarea procedurilor de vot – 42 cazuri.

- **SV 29/18 Chișinău, Rîșcani.** Camera este deconectată din cauză că memoria ei este plină și se află lângă masa președintelui.
- **SV 36/14 Ștefan Vodă, Chișinău.** Camera de luat vederi s-a deconecta. Au resetat-o și s-a pornit funcționarea în mod normal!
- **SV 42/36 Cantemir, Ghioltosu.** La orele 21:17 OTS a observat că camera de luat vederi nu era conectată. Operatorii din SV au motivat că nu pot înregistra procesul de numărare a voturilor pentru că nu există suficientă memorie. Președintele BESV nu a luat măsuri.
- **SV 42/10 Cantemir, Țărăncuța.** La orele 21:40 când s-a început numărătoarea voturilor, camera de luat vederi a fost deconectată. Membrii BESV, inclusiv și președintele, nu au luat măsuri justificând că nu este necesară camera de luat vederi la numărarea voturilor.
- **SV 40/24 Cimișlia, Ciucur Mingir.** Camera de vot nu a funcționat pe parcursul întregii zile. Până la ora 18:50, președintele BESV nu a cunoscut acest fapt. OTS consideră că persoana responsabilă nu a știut cum funcționează camera video. OTS a anunțat președintele BESV la ora 19:00 despre acest lucru, camera a fost reconectată.
- **SV 39/14 Sărata Galbenă, Cărpineni.** Începând cu ora 15:00 la camera de video s-a oprit înregistrarea, din cauză că nu mai era spațiu în memorie. Operatorii care au fost sunați au răspuns că nu pot face nimic pentru a remedia situația. Se preconizează că procesul de votare nu va mai fi filmat în continuare.
- **SV 39/28 Sărata Galbenă. Iurevca.** După închiderea SV,

- operatorul a luat camera și a plecat. Procesul de numărare a voturilor continuat fără supraveghere video.
- **SV 39/14 Sărata Galbenă, Cărpineni.** La ora 15:07, camera video nu filmează. Procesul de numărare a voturilor va continua fără supraveghere video.
  - **SV 32/17 Chișinău, Ciorescu.** Camera video este îndreptată spre pereții SV, la solicitarea președintelui BESV nimeni nu a reacționat.
  - **SV 40/36 Cimișlia, Mihailovca.** Camera video a rămas în locul unde erau urnele de vot și nu a fost mutată astfel încât să fie filmat procesul de numărare a voturilor.
  - **SV 13/39, Rezina, Cogîlniceni.** Camera video lucra cu întreruperi, iar la 13.00 s-a oprit complet. Membrii BESV au solicitat una nouă, care a fost adusă la 14.00. În acest răstimp procesul nu a fost înregistrat video.
  - **SV 27/1, Chișinău, Buiucani.** Camera video nu stă amplasată corect, fiindcă cuprinde nu doar urnele de vot, dar întreaga sală.
  - **SV 12/35, Sîngerei, Chirileni.** Până la 10:45, camera video defectată anterior așa și nu mai a fost conectată. Au fost reprezentanți din ambasada SUA și tot au observat această problemă. Și din nou președinta BESV a încercat să contacteze CECEU, dar fără rezultate.
  - **SV 13/36, Rezina, Socola.** La ora 18:40, camera de luat vederi a fost deconectată din motiv că nu are memorie. Președintele este la curent, dar nu poate să schimbe situația.
  - **SV 18/39, Orhei, Săseni.** La ora 21:00, s-a constatat că camera video are dispozitivul de stocare a memoriei pline. Președintele BESV a contactat serviciul de asistență tehnică, dar cei din urmă nu au dat un răspuns concret asupra posibilității de a rezolva respectiva problemă. Dat fiind faptul că problema nu a fost soluționată, camera video nu a înregistrat procesul de numărare a voturilor.
  - **SV 28/16, Chișinău, Rîșcani.** După ora 21:00, imediat după închiderea SV, a fost întreruptă camera video de un

operator și pusă într-o cutie, fără explicații. Nimeni nu a reacționat. Camera nu a mai fost re-conectată.

- **SV 27/1, Chișinău, Buiucani.** Camera video a fost stinsă la ora 20:30 chiar de președintele BESV, fără careva explicații. La ora 21:00, camera video a fost strânsă complet într-o cutie. Prin urmare, procesul de numărare al voturilor nu a fost înregistrat.
- **SV 31/21 Chișinău, Ciocana.** Președintele a anunțat operatorul să deconecteze camera. Președintele a deconectat camera la orele 21.30.
- **SV 30/9 Chișinău, Ciocana.** Camera s-a deconectat pentru scurt timp la 12.14 în timpul numărării voturilor.
- **SV 31/2 Chișinău, Ciocana.** În timpul numărării biletelor de vot la de la orele 12.30 până la finalizare nu a funcționat camera de luat vederi .
- **SV 31/1 Chișinău, Ciocana** La numărarea de voturi nu a fost conectată camera de luat vederi.
- **SV 35/26 Căușeni, Taraclia.** La ora 19.00 camera video nu a mai înregistrat video din cauză că nu era spațiu de stocare. Camera video nu a fost înlocuită.
- **SV 25/5 Chișinău, Botanica.** La 21:48, operatorul a deconectat camera de înregistrare motivând că așa este procedura. După ce s-a informat la CEC, a hotărât să reconecteze camera. Prin urmare, camera video a fost deconectată timp de aprox. 5 min.
- **SV 47/010 Transnistria, Orhei.** La 21.10, la desfășurarea etapei de numărare a buletinelor de vot, camera video nu a fost amplasată corespunzător și respectiv nu a fost filmată procedura de desigilare a urnelor.
- **SV 9/29, Bălți, Bălți.** La ora 22:09, s-a constatat că începând cu ora 21:05, camera filmează mai departe de urnele de vot. Buletinele de vot care nu au fost utilizate sunt anulate și numărate fără să fie filmate. Președintele BESV nu reacționează la acest incident.
- **SV 9/20, Bălți, Bălți.** Camera video nu este îndreptată spre partea în care se anulează buletinele de vot care n-au fost folosite, fiind îndreptată încă spre urnele de

vot. Președintele BESV nu reacționează la această situație.

- **SV 10/15, Bălți, Bălți.** La ora 21:30, camera de înregistrare video a fost dezinstalată (scoasă) din secția de votare la dispoziția președintelui BESV. Observatorii organizației ENEMO au obiectat față de această decizie însă aceasta nu a fost susținută de către BESV.
- **SV 11/62, Fălești, Taxobeni.** La ora 22:03, în SV a fost întrerupt procesul de filmare din cauza că, conform operatorilor, aceasta este defectată, fapt observat și de către președintele BESV. Drept urmare, responsabilii de această cameră au emis un act prin care confirmă faptul că camera este defectă.
- **SV 12/36, Sîngerei, Sacarovca.** Aproximativ la ora 21:00, camera video este s-a defectat și nu mai funcționează. Procesul de numărare nu a fost înregistrat.
- **SV 12/58, Sîngerei, Tăura Veche.** La ora 21:25, când a fost început procesul de numărare a voturilor, camera de înregistrare a fost lovită din întâmplare, fapt ce a generat deconectarea acesteia. A fost detectată nefuncționalitatea acesteia abia pe la mijlocul procesului de separare a buletinelor de vot după partide. La această etapă camera a fost repornită.
- **SV 18/7, Orhei, Orhei.** La ora 00:00, s-a constatat că nu funcționa camera video. De cât timp a fost oprită, nu se știe cu exactitate. A fost repornită și funcționează deja în condiții normale.
- **SV 10/19, Bălți, Bălți.** La ora 22:53, a fost raportat faptul că camera video nu acoperă vizual procesul de extragere a buletinelor de vot (urna de vot era amplasată în spatele camerei). Președintele BESV nu a comentat incidentul și obiecții pe marginea acesteia nu au fost prezentate de către observatorii prezenți.
- **SV 3/38 Edineț, Hlinaia.** Camera de înregistrare video la ora 12:03 nu a funcționat, problema fiind remediată în 5 minute . Procesul de votare nu a fost sistat.

- **SV 3/5 Edineț.** Începând cu ora 13:15, până la închiderea secției de votare camera de înregistrare video nu a funcționat. Președintele BESV a telefonat pentru a afla cum de remediat problema și i s-a comunicat să o lase cum este ea la moment , fără a concretiza când va veni o echipă să soluționeze.
- **SV 3/3 Edineț.** În perioada 9.00-18.30 camera de înregistrare video nu a funcționat în secția de vot . Președintele secției a întocmit un proces verbal.
- **SV 3/37 Edineț, Poiana.** La 19.42 camera de înregistrare video din secția de vot își are cartela de memorie plină.
- **SV 3/8 Edineț, Gordineștii Noi.** La ora 20.20 camera de înregistrare video din secția de vot își are cartela de memorie plină .
- **SV 3/5 Edineț.** La ora 21.15 camera de înregistrare video din incinta secției de vot nu funcționează și a fost deconectată. La întrebarea observatorului Promo-Lex din ce cauză camera de înregistrare video nu este activă la numărarea voturilor, a primit răspunsul că este ieșită din funcțiune.
- **SV 7/8 Soroca.** La orele 12.05 camera de înregistrare video a ieșit din funcție, pe termen de o oră. Președintele comisiei a întrebat care este motivul, i s-a răspuns că gradul de memorie este supraîncărcat , s-a eliberat memoria în calculator apoi camera a fost pusă în funcțiune.
- **SV 7/21 Soroca, Iorjnița.** Înaintea deschiderii secției de votare s-a depistat că camerele de înregistrare video erau descărcate, cu toate că au fost încărcate toată noaptea. Nu au funcționat ceva timp, ulterior a început să funcționeze.
- **SV 9/26 Bălți.** Camera de înregistrare video nu a filmat întregul proces de numărare a buletinelor de vot nefolosite, deoarece membrii BESV nu au știut că camera trebuie să filmeze și aceste buletine. Camera de înregistrare video a fost pusă pe masă în așa fel ca să

se vadă toate buletinele.

- **SV 24/18, Chișinău, Botanica.** În perioada 18.40-19.20 s-a deconectat curentul electric și s-a oprit camera de înregistrare video.

Deteriorarea buletinelor de vot sau alte incidente ce se referă la utilizarea neconformă a acestora – 29 cazuri.

- **SV 25/20 Chișinău, Centru.** La 17.34 un alegător a rupt buletinul de vot după care a fost oprit de președinte și acest buletin a fost anulat cu proces verbal de către președintele BESV.
- **SV 21/37 Criuleni, Rîșcova.** La 14:28 în cabina de vot a fost uitat un buletin de vot pentru referendum, ștampila a fost deja aplicată. Președintele BESV a decis să fie pus în safeu.
- **SV 23/ 10 Chișinău, Botanica.** La ora 11.12 ce puțin 7 alegători au uitat buletinele de vot pentru referendum în cabina de vot. Toate buletinele de vot sunt anulate buletinele de președintele BESV.
- **SV 23/12 Chișinău, Botanica.** La 11.52 un alegător ieșit din SV cu buletinul de vot. Nici un membru BESV nu a observat și nu a reacționat.
- **SV 23/7, Chișinău, Botanica.** Până la ora 15.00 au fost găsite 8 buletine de vot în cabina de votare de către observatori: 5 pentru referendum, 3 pentru parlamentare. Toate buletinele au fost anulate.
- **SV 24/ 17, Chișinău, Botanica.** Un alegător dorea să se duca acasă cu buletinele de vot . Președintele BESV a chemat poliția, iar alegătorul a rupt buletinele și le-a aruncat în SV.
- **SV 24/7 Chișinău, Botanica.** La ora 16.00 un alegător a scris în rubrica pentru referendum „Refuz” în loc să semneze pentru buletinele la referendum.
- **SV 24/7 Chișinău, Botanica.** La ora 16.21 un alegător a scris în rubrica pentru referendum „Refuz” în loc să semneze pentru buletinele la referendum.

- **SV 25/ 19, Chişinău, Botanica.** La ora 13.10 un membru al BESV a răspuns dur unui alegator pentru ca a scris refuz în loc ca să semneze.
- **SV 25/ 21 Chişinău, Centru.** La ora 13.20 un alegător a încercat să fure buletinele de vot pentru referendum . Preşedintele BESV a chemat poliția și au fost găsite în buzunar. Polițistul a întocmit proces verbal.
- **SV 25/11 Chişinău, Botanica.** La ora 13.56 Preşedintele BESV a găsit în cabinele de vot 3 buletine de vot cu ștampila aplicată (1- uninominal; 2- referendum). Preşedintele a prezentat comisiei și le-a pus în urna de vot.
- **SV 34/12 Anenii Noi, Chetrosu.** O doamna a primit buletine de vor de referendum si cel parlamentar după care aruncat in urna cel referendum iar cu buletinul de vot parlamentar a plecat acasă.
- **SV 29/8 Chişinău, Centru.** Un alegător cu vederea slabă a uitat buletinele de votate în cabina de vot. Membrii Comisiei și observatorii s-au expus pe acest caz și s-a decis întocmirea unui act, posibil proces verbal și punerea buletinelor în urna de vot.
- **SV 30/24, Chişinău, Ciocana.** La orele 18.24 un alegător după ce a primit buletinele de vot a început a face agitație, fiind rugat de către preşedintele BESV să intre în cabina de vot și să voteze. Alegătorul a rupt buletinele de vot și buletinele de referendum în mod public.
- **SV 27/1, Chişinău, Buiucani.** La ora 18:10, preşedintele BESV a depistat în cabina de vot pentru persoanele cu necesități speciale un buletin de vot pentru referendum și a decis să introducă buletinul în urna de vot.
- **SV 21/37 Criuleni, Rîșcova.** La 17.15 s-a uitat un buletin de vot în cabina de votare cu referendum, fără ștampila vot aplicata. Preşedintele BESV l-a ridicat și pus în safeu.
- **SV 23/17 Chişinău, Botanica.** Un alegător a votat pe 2 buletinele de vot (CU și CN), Buletinele de pe

referendum le-a deteriorat. Președintele BESV a scris un act de constatare.

- **SV 3/12 Edineț, Cupcini.** La ora 17.40 un alegător demonstrativ a tăiat cu foarfecile buletinele de vot. Președintele secției de vot a chemat poliția, care a întocmit un proces verbal.
- **SV 4/48 Rîșcani, Vasileuți.** La ora 14.50 un alegător a scos din incinta secției de votare 2 buletine pentru Președinta a telefonat mai la CEC după care a chemat poliția. Alegătorul a fost identificat.
- **SV 6/7 Drochia.** La ora 10.40 s-au găsit câteva buletine de referendum în cabinele de vot. Președintele comisiei a arătat toate buletinele de referendum membrilor comisiei (în total vreo 6 buletine) în care erau atât buletine votate cât și nevotate și le-a pus în urna de vot.
- **SV 6/49 Drochia, Comuna Șuri.** La orele 16.56 unul din alegători a uitat un buletin de vot în cabina de vot. Președintele comisiei a observat o foaie în cabina de vot și a pus-o în urna de vot. Foaia a fost îndoită fără a fi vizibil dacă este sau nu votat.
- **SV 8/5 Florești.** La ora 13.30 a fost găsit un buletin de vot de la referendum. Președintele BESV a anunțat în fața comisiei și a observatorilor că îl anulează.
- **SV 8/5 Florești.** La ora 14.22 au fost găsite două buletine de vot. Un buletin de vot pe circumscripție uninominală și al doilea buletin de vot de la referendum. Acestea au fost înmânate de un alegător președintelui BESV, care a scris proces verbal și a anunțat că le anulează.
- **SV 8/5 Florești.** La ora 16.40 au fost găsite două buletine de vot pentru referendum în cabina de vot. Buletinele de vot au fost observate de către unul din observatori. Președintele BESV a anulat acesta buletine și a făcut proces verbal.
- **SV 8/51 Florești, Sevirova.** La 15.30, câteva buletine de vot au fost deteriorate. Președintele BESV a declarat că

este greșeală de tipar.

- **SV 8/41, Florești, Napadova.** La ora 11.10 au fost observate două buletine de vot de referendum care erau jos lângă urna de vot. A anunțat comisia, și le-a pus în urna.
- **SV 9/27 Bălți.** Alegătorul a lăsat un buletin de vot pe circumscripție națională în cabina de vot, care era curat. Președintele BESV a observat acest buletin de vot. La pus în urna de vot. Membrii comisiei și observatorii au fost de acord ca acest buletin de vot curat să fie pus în urna de vot. Nu a fost un întocmit proces verbal.
- **SV 9/23, Bălți.** La ora 17.09 un alegător a uitat două buletine de vot pentru referendum în cabina de vot. A fost observată situația de către Președintele BESV.
- **SV 9/22, Bălți.** La ora 17.17 două buletine de vot pentru referendum au fost găsite în cabina de vot de către Președintele BESV și au fost anulate.

Votarea a unui număr suspicios de mare de alegători cu reședință la una și aceeași adresă – 4 cazuri.

- **SV 24/17 Chișinău, Botanica.** La 11.07 un alegător a depistat mai multe persoane cu viza de reședință în apartamentul său.
- **SV 30/9 Chișinău, Ciocana.** Pe str. N. M. Spătaru 13/2, ap. 114 11 alegători din care 10 au votat. Pe bl. Mircea cel Bătrîn 22/5, ap.24 13 alegători. Președintele este de acord că este suspect.
- **SV 30/7 Chișinău, Ciocana.** Pe str. P. Zadnipru 2, ap.96 pe listele de bază 46 de persoane, dintre care 36 deja și-au exercitat dreptul de vot. Președintele nu a reacționat.
- **SV 30/9 Chișinău, Ciocana.** Pe str. Zadnipru 19, ap. 97, 2 persoane nu au reședință, dar sunt pe liste și nu e primul an acest incident. Președintele nu a întreprins careva măsuri.

Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare – 1 caz

- **SV 8/49 Florești, Roșieticii Vechi.** Începând cu ora 13:50, pe parcursul 25 minute, s-a deconectat lumina, din cauza au fost aparatelor electrice de încălzire. S-a închis secția de votare. Președintele BESV a închis secția de votare și a contactat persoana responsabilă pe electricitate.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 19 cazuri.

- **SV 44/22 Taraclia, Cortenuț Nou.** La 17:49, pe urna de vot este aplicată doar un sigiliu. Acest incident a fost depistat la deschiderea SV. Până la moment nu s-a întreprins nici o acțiune, pentru înlăturarea incidentului.
- **SV 23/12, Chișinău, Botanica.** La 6.56, 4 urne de vot staționare au fost sigilate cu a câte 2 sigilii. Președintele BESV a zis ca pune până când doar două sigilii la urne.
- **SV 34/29 Anenii Noi, Ochiul Roș.** Urnele de vot nu au fost sigilate corect. Au fost sigilate doar cu 2 sigilii, nu cu 4. Au fost prezente 3 urne de vot.
- **SV 34/40 Anenii Noi, Larga.** Au fost instalate doar 2 sigilii în loc de 4.
- **SV 37/19 Răzeni, Sălcuța Nouă.** Dimineața s-a observat că la urna de vot sunt doar 3 sigilii, președinta BESV a răspuns că așa i-au zis de la CEC că trebuie și că au primit în total 4 sigilii, dintre care 3 pentru urna de vot și una pentru urna mobilă.
- **SV 13/27 Rezina, Saharna.** Urna de vot a fost sigilată doar cu un sigiliu. Președintele BESV a declarat că celelalte 3 sunt pentru saci.
- **SV 28/7 Chișinău, Rîșcani.** Urna de vot a fost sigilată cu doar 3 sigilii, dar și acestea erau slab fixate.

Președintele BESV a explicat prin neatenția personalului.

- **SV 10/23, Bălți, Elizaveta.** Urnele de vot au fost sigilate doar cu câte 2 sigilii.
- **SV 12/20, Sîngerei, Ciuciuleni.** Urna de vot a fost sigilată cu doar 3 sigilii.
- **SV 42/48 Cantemir, Iujnoe.** Urnele au fost sigilate doar cu 2 sigilii. Președintele BESV a afirmat că așa a fost instruit în cadrul seminarelor.
- **SV 44/22 Taraclia. Cortenul Nou.** Doar un sigiliu pe urna de vot staționară. Președintele BESV Angelceva Maria afirmă că nu a știut că trebuie 4 sigilii. Situația nu s-a schimbat nici până la închiderea SV.
- **SV 34/27 Anenii Noi, Mereni.** Urnele au fost sigilate cu doar 2 sigilii.
- **SV 34/13 Anenii Noi, Chetrosu.** Au fost sigilate cu doar 2 sigilii.
- **SV 34/21 Anenii Noi, Floreni.** La urnele de vot au fost aplicate doar câte doar 2 sigilii.
- **SV 19/8 Ivancea, Bolohan.** Urna de vot avea două sigilii diferite, una mica, altele mari dar nu trase până la capăt.
- **SV 19/40 Ivancea, Piatra, Jeloboc.** Doar 3 sigilii pe urnele de votare.
- **SV 19/1 Ivancea, Ivancea.** 1 singura sigila pe urna de vot. Președinta BESV afirmă ca a primit doar câte 1.
- **SV 21/11 Criuleni, Cimișeni.** Folosirea a 2 sigilii pentru urne. Președintele BESV afirma ca nu a știut.
- **SV 21/21 Criuleni, Ratuș.** De la deschiderea SV, 2 urne au fost sigilate incorect și doar cu 3 sigilii. Președintele a motivat aceasta prin faptul că sigiliile s-au rupt.

Anularea buletinelor de vot înainte de închiderea secțiilor de votare – 4 cazuri.

- **SV 26/21, Chișinău, Centru.** La ora 19:00, președintele

BESV a luat hotărârea, de comun cu membrii BESV și observatorii partidelor politice, sa anuleze buletinele de vot neutilizate pentru a economisi din timp. S-a decis a păstra 100 buletine pentru orice eventualitate.

- **SV 27/20, Chișinău, Buiucani.** La orele 20.09, președintele BESV a solicitat acordul membrilor BESV și a observatorilor de la partide de a începe anularea buletinelor de vot neutilizate. Motivul invocat a fost dorința de a finisa procesul până la ora 21:00.
- **SV 30/15 Chișinău, Ciocana.** Președintele a solicitat începerea ștampilării buletinelor nefolosite începând cu 19:35.
- **SV 9/1, Bălți.** Începând cu ora 20.15 în SV buletinele de vot curate din safeu au fost scoase și Președintele BESV a început să le anuleze. Ceilalți membri ai SV au fost de acord pentru a nu se reține.

Refuz de a elibera proces verbal de numărare a voturilor – 1 caz

- **SV 40/6 Cimișlia, Cimișlia.** La 1:24, după numărarea voturilor, membrii BESV nu au vrut să ofere OTS-istei Procesele verbale.

Altele –23 cazuri.

- **SV 48/018 Transnistria, Ștefan Vodă.** În 3 cazuri separate, a fost depistat că alegătorul a venit din afara SV cu câte 4 buletine la care le lipseau însemnele oficiale. Toate buletinele de vot aveau deja aplicate ștampila votat în drept cu PPȘ. Președintele BESV împreună cu observatorii au observat această situație. Buletinele de vot nu au fost aruncate în urnă, fiind anulate. A fost chemată și poliția la fața locului.
- **SV 29/7 Chișinău, Centru.** SV se află în sediul teatrului "Satiricus". În legătură cu începerea spectacolului, a fost reamplasat tot în afară de urnele de vot. Motivul a fost că împiedică accesul la spectacol. Respectiv, a

fost redus spațiul de activate BESV.

- **SV 46/5 Ceadâr-Lunga, Ceadâr-Lunga.** 0 persoana a votat de 2 ori. 0 dată a votat la BESV și încă o dată cu urna mobilă. Membrii BESV nu știu cum să reacționeze. OTS nu a avut cum să vadă fișa de la buletinul de identitate ca să verifice ștampila *Alegeri 24.02.2019*.
- **SV 42/2 Cantemir, Cantemir.** SV nu s-a închis la ora 21:00 deoarece urna mobilă nu a ajuns. Președintele BESV a cerut permisiunea și a anunțat că SV se va închide mai târziu.
- **SV 40/33, Cimișlia, Ivanovca.** La ora 16:55 a fost raportată întreruperea energiei electrice pe o perioadă de aprox. 10 minute.
- **SV 32/8, Chișinău, Bubuieci.** În jurul orei 16:50 un alegător a găsit ștampila din cabina de vot deteriorată, cu siliconul înlăturat. A președintelui BESV care a consemnat acest fapt și a blocat votarea în cabina de vot respectivă.
- **SV 24/4 Chișinău, Botanica.** *Un alegător a venit cu fișa de însoțire șifonată și nu i s-a permis să voteze pentru că nu putea pune ștampila Votat.*
- **SV 12/21, Sîngerei, Brejeni.** La ora 09:09, un alegător dintr-o altă circumscripție uninominală, s-a apropiat pentru a vota în baza certificatului cu drept de vot (pentru circumscripția națională). Din considerente neclare, președintele BESV a permis persoanei vizate să voteze inclusiv și pe circumscripția uninominală.
- **SV 14/33, Telenești, Inești.** La orele 15:20, președintele BESV a fost anunțat că buletinele de vot pentru referendum trebuie să fie oferite alegătorilor obligatoriu. În rezultat, între observatori și membrii BESV s-a iscat o ceartă. Unii alegători i-au buletinele de la referendum pleacă cu ele.
- **SV 40/1, Cimișlia, Cimișlia.** SV nu sa închis pentru ca nu a venit urna mobila, sa prelungit cu 2 ore. OTS a comunicat că urna mobilă s-a reținut la un spital unde erau mulți alegători.

- **SV 26/24, Chișinău, Centru.** La ora 17:30, la SV a venit o ambulanță cu o brigadă de medici, aceștia menționând că au fost chemați. Nimeni din SV nu a confirmat că a chemat ambulanță. După 5 minute, aceștia au plecat.
- **SV 26/26, Chișinău, Centru.** La ora 18:00, s-a concluzionat că a fost înregistrată o cerere de votare la locul aflării pentru un alegător care, la deplasarea cu urna mobilă la fața locului, nu mai locuiește la adresa respectivă de 3 ani de zile.
- **SV 19/36 Ivancea, Moldovata Nouă, Roghi.** Un alegător nu a trecut pe la operatorii SIAS Alegeri, astfel s-au creat dificultăți în procesarea ulterioară a datelor. Președintele BESV a contactat responsabilul de la CEC și a raportat datele de identificare a persoanei care lipsea.
- **SV 21/13 Criuleni, Coșnița – Est.** La 15.45 un alegător a votat cu Pașaportul Biometric (intrare-ieșire). După ce a votat, președintele BESV și-a dat seama că nu avea voie să voteze. Dar alegătorul deja a votat și a pus buletinele în urnele de vot, și a plecat.
- **SV 23/14 Chișinău, Botanica.** La 18:30, energia electrică a fost sistată pentru aprox. o oră. Procesul electoral nu a fost întrerupt.
- **SV 9/2, Bălți.** *La ora 17.12 în SV a venit un student și avea la sine doar buletinul de identitate și permisul de intrare la bibliotecă. Președintele BESV i-a permis să voteze în baza acestor două acte, argumentând că oricum permisul de intrare la bibliotecă demonstrează că acesta este student.*
- **SV 51/05 SUA, Washington**
- **SV 51/05 SUA, Washington**
- **SV 50/38 Italia, Parma**
- **SV 50/33 Italia, Modena**
- **SV 50/69 România, Timișoara**
- **SV 50/60 Portugalia, Lisabona**
- **SV 50/31 Italia, Milano**

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de Observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul “Democrație, Transparență și Responsabilitate”; al Ambasadei Marii Britanii la Chișinău prin proiectul „Consolidarea responsabilității democratice în Moldova”; al Fundației Soros-Moldova prin proiectele „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova” și „Monitorizarea listelor de alegători și a litigiilor electorale în alegerile parlamentare din 2018”; al Consiliului Europei prin proiectul “Suport pentru monitorizarea alegerilor parlamentare din 2018”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Inga Stegărescu, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019: GSM 069269684, e-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Nr.	Tip Incident	Alegeri prezidențiale 30 octombrie 2016		Alegeri locale noi 20 mai 2018		Alegeri parlamentare 24 februarie 2019
		Turul I	Turul II	Turul I	Turul II	
1.	Acces restricționat sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare	20	6	4	1	24
2.	Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot	18	9	15	4	86
3.	Lipsa materialelor necesare în secția de votare. Lipsesc cel puțin unul din următoarele materiale: listele electorale, buletinele de vot, ștampila rotundă cu numărul biroului electoral, ștampilele cu inscripția "Votat", "Anulat", ștampila specială "Alegeri 24.02.2019", sigilii pentru urne de vot	0	0	0	0	5
4.	Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane)	0	0	3	0	83
5.	Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare	30	55	19	22	46
6.	Buletinele de vot nerepartizate membrilor BESV nu sunt păstrate în loc sigur în incinta secției de votare	7	0	0	0	2
7.	Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul și/sau în apropierea secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor	7	10	0	0	63
8.	Agitație electorală sau PR negru în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor	21	20	9	14	64
9.	Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă)	22	39	4	2	91
10.	Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare	0	0	0	0	3
11.	Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor persoane	22	19	5	2	34
12.	Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat)	28	42	14	3	66
13.	Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane)	5	27	96	44	127
14.	Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului	16	84	36	20	110
15.	Deteriorarea buletinelor de vot sau alte incidente ce se referă la utilizarea neconformă a acestora	0	0	0	0	60
16.	Întreruperea procesului de filmare a procedurilor de votare și numărare a buletinelor de vot, alte incidente ce țin de filmarea procedurilor de vot	0	0	0	0	76
17.	Prezența materialelor de publicitate, afișelor, panourilor electorale în raza secției de votare (100 metri de la localul secției)	40	16	8	2	0
18.	Altele	40	79	20	61	80
		267	406	236	135	1020

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019: noi detalii privind desfășurarea

scrutinului

24 februarie 2019

Ora: 19:00

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 constată că din totalul de 505 de incidente raportate de către observatorii Promo-LEX în perioada 14:00 – 19:00 prezentul comunicat include 245 de incidente prelucrate de Misiune în intervalul respectiv de timp:

Acces restricționat sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare – 9 cazuri.

- **SV 33/8 Chișinău, Durllești.** Primarul de Durllești s-a apropiat de membrii BESV, cu vocea ridicată și în mod agresiv a făcut zarvă, reproșând membrilor BESV, faptul că observatorii sunt poziționați prea aproape de cabinetele de vot.
- **SV 10/22 Bălți, Bălți.** La 12:10, a fost refuzată oferirea observatorului Promo-LEX a datelor privind numărul de alegători participanți la alegeri separat, în circumscripția națională și uninominală. Motivul invocat a fost faptul că membrii BESV colectează datele doar la general, și nu per circumscripții.
- **SV 10/16, Bălți, Bălți.** La 12:30, fost raportat faptul că membrii BESV nu pot oferi informații observatorului Promo-LEX privind numărul de alegători participanți la alegeri separat, în circumscripția națională și uninominală. Nu a fost argumentată poziția membrilor BESV.
- **SV 10/18, Bălți, Bălți.** La ora 12:20, observatorului Promo-LEX i-a fost refuzată oferirea datelor privind numărul de alegători participanți la alegeri separat, în circumscripția națională și uninominală. Președintele a comunicat că datele respective vor fi oferite după numărarea voturilor.

- **SV 10/5, Bălți, Bălți.** La ora 09:30, observatorului Promo-LEX i-a fost refuzată oferirea datelor privind numărul de alegători participanți la alegeri separat, în circumscripția națională și uninominală.
- **SV 10/5, Bălți, Bălți.** La ora 13:27, observatorului Promo-LEX i-a fost refuzată oferirea datelor privind numărul de alegători participanți la alegeri separat, în circumscripția națională și uninominală.
- **SV 22/10 Ialoveni, Rasvet.** Odată cu observatorul Promo-LEX a intrat o persoană, la care inițial nu s-a acordat atenția, persoana data monitoriza activitatea observatorilor și s-a implicat la un moment dat în discuția dintre observatori și membri BESV, având un comportament agresiv. Persoana data a fost rugată să părăsească secția de votare, la ieșire aceasta a discutat cu membru de partid PD.
- **SV 19/16, Ivancea, Crihana.** Membrii BESV nu i-au permis observatorului OSCE să facă poze în secția de votare. Președintele BESV a reacționat cu întârziere, după ce plecase deja reprezentantul OSCE.
- **SV 35/4 Căușeni, Căușeni.** Număr mare de alegători care creează dificultăți în observarea alegerilor. Observatorilor li s-a spus să stea doar într-un loc anumit în secția de votare.

Lipsa materialelor necesare în secția de votare. Lipsește cel puțin unul din următoarele materiale: listele electorale, buletinele de vot, ștampila rotundă cu numărul biroului electoral, ștampilele cu inscripția "Votat", "Anulat", ștampila specială "Alegeri 24.02.2019", sigilii pentru urne de vot – 1 caz.

- **SV 18/23, Orhei, Isacova.** La ora 15:30, s-a constatat că a dispărut ștampila de vot dintr-o cabină de vot. Președintele BESV afirmă că a întocmit prompt un act de constatare. La ora 16:42, ștampila a fost găsită.

Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor

persoane – 6 cazuri.

- **SV 32/13 Chișinău, Budești.** În SV a intrat o persoană în stare de ebrietate, care a s-a purtat agresiv față de membrii BESV și alegători. Acesta a fost scos din SV.
- **SV 42/38 Cantemir, Raicu.** Între membrii BESV a apărut un conflict. Un membru al BESV (de desemnat de PSRM) pe nume Grigore Tudos, nu permite președintelui BESV să vadă listele electorale cu numărul persoanelor care au votat, pentru raportul către CEC de la orele 12.00. S-au implicat și restul membrilor BESV.
- **SV 10/15, Bălți, Bălți.** La ora 14:20 o persoană în stare de ebrietate a intrat în SV, strigând în gura mare că vrea să-l voteze pe Usatîi. Președintele i-a solicitat să se calmeze, acordându-i dreptul de a vota. După ce a votat, acesta a pus buletinele în buzunar, având intenția să părăsească SV. Președintele BESV i-a interzis. După, alegătorul a plecat, după care a revenit și a solicitat să fie restituite buletinele dat fiind faptul că are nevoie de acestea ca dovadă. A fost chemată poliția.
- **SV 18/43 Orhei, Mana.** La ora 14:38, au apărut altercații între alegători și reprezentanți ai PPȘ din cauza că ultimii făceau agitației lângă SV.
- **SV 28/2, Chișinău, Rîșcani.** Unul din candidați de pe circumscripția 28 (neidentificat de observator) a vandalizat bannerul candidatului Blocului ACUM, A. Slusari. În rezultat, s-a iscat un conflict verbal, după care domnul Slusari a chemat poliția și candidatul ce a provocat conflictul a plecat.
- **SV 10/13, Bălți, Bălți.** La ora 8.39, dat fiind faptul că alături este amplasată o SV pentru regiunea transnistreană, au venit să voteze alegătorii din Transnistria. Aceștia au făcut zarvă, se purtau agresiv cu membrii BESV și solicitau să voteze în SV 10/13 din motiv că în aceasta nu erau rânduri, iar la cea de alături era foarte aglomerat și rânduri mari.

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul și/sau în apropierea secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 27 cazuri.

- **SV 48/008 Transnistria, Anenii Noi.** După ce și-a exprimat dreptul la vot, un alegător care se afla printre cei transportați în mod organizat, s-a întors în SV și a solicitat 20 de dolari. Conform celor declarate de alegător, la exprimarea votului pentru candidatul independent Melnic Viorel se oferă recompensa menționată.
- **SV 48/013 Transnistria, Căușeni.** Un alegător a comunicat că în urma exprimării votului pentru candidatul Melnic se oferă recompensă 400 de lei.
- **SV 48/017 Transnistria, Hagimus.** Cel puțin 3 alegători au declarat că pentru votul pentru candidatul PDM se oferă recompensă de 20 dolari.
- **SV 40/4 Cimișlia, Cimișlia.** După ce a votat, un alegător a informat observatorii că „*la porta grădiniței se plătește*”. OTS a comunicat că pe teritoriul grădiniței respective, se află reprezentanții PPȘ și PDM.
- **SV 9/22, Bălți.** La ora 10.20 alegătorii au comunicat membrilor BESV și persoanelor aflate în secția de votare că în apropierea SV (la 50 m de SV) se oferă recompense bănești, din partea PDM, PSRM, PPȘ. Suma acordată a fost între 50 și 100 de lei. Președintele BESV a comunicat că nu acționează deoarece se află la 50 m de SV.
- **SV 49/11 Rusia, Moscova**
- **SV 50/63 Portugalia, Setubal**
- **SV 13/11, Rezina, Rezina.** La ora 13:15, la o distanță de aproximativ 50 m de la SV ,reprezentanții PDM împart pungi cu conținut neidentificat la alegători (posibil poze ale candidatului PDM în CU, poza cu 3 trandafir și alte materiale electorale).
- **SV 14/3, Telenеști, Telenеști.** La orele 12:45, alegătorii care intră în SV comunică că reprezentanții

PDM care se află într-un autocar lângă SV dau recompense bănești alegătorilor.

- **SV 15/58 Călărași, Sipoteni.** La ora 13:40, în mașina cu numere de înmatriculare CKI731 de lângă SV, o doamnă face o listă cu cei care au votat pentru PPȘ, iar în pliantele partidului pare a transmite bani acestor alegători.
- **SV 18/4, Orhei, Orhei.** La ora 11:50, reprezentanții PPȘ distribuie fulare, genți și alte materiale cu caracter electoral în fața SV.
- **SV 14/23, Telenești, Codrul Nou.** Aproximativ la ora 12:27, un grup de activiști PPȘ (purtau hainele cu logouri corespunzătoare) ofereau băuturi calde (ceai, cafea) alegătorilor. Ei se aflau la o distanță de 100 m de la SV.
- **SV 10/38, Bălți, Octeabriscoe.** La ora 13:44, a fost observat un microbuz de culoare albă Volkswagen T4 de la PPȘ, al cărui șofer scotea din produse și le ducea la biserică ce se afla după SV. După votare, alegătorii se duceau la biserică, se apropiau lângă autocar, petreceau acolo ceva timp, după care plecau cu produse.
- **SV 12/9, Sîngerei, Lipovanca.** La ora 09:40, un alegător a comunicat observatorului că i s-a pozat buletinul de identitate de către membrii PPȘ în cadrul unei călătorii la OrheiLand, sub pretextul că vor obține niște carduri pe care vor fi imprimate și pozele acestora. În seara zilei de astăzi ar trebui să se întâlnească într-un loc anumit pentru a-și ridica cardurile pe care va fi suma de 1000 MDL, cu condiția că acesta va vota pentru PPȘ.
- **SV 21/16 Criuleni, Coșernița.** La 13.30 s-au auzit zvonuri că în afara secției de votare reprezentanți ai PPȘ împart remunerări de 500 lei alegătorilor pentru a îi vota. Președintele BESV a ieșit să vadă, dar ei deja nu mai erau.
- **SV 35/12 Căușeni, Coșcalia.** Mai în deal de secția de votare este o mașină de marca Volkswagen (fotografii la OTL) la care din auzite se oferă recompense bănești

petru a vota PDM.

- **SV 35/4 Căușeni, Căușeni.** Zvon că o doamnă achită 100 lei pentru vot din partea PDM. Poliția s-a implicat, doamna a fost dusă la SV, a depus declarație după care iar a revenit în preajma SV.
- **SV 30/15 Chișinău, Ciocana.** Un alegător a anunțat că în raza de 100m este un autobuz care oferă recompense bănești alegătorilor simpatizanții PPȘ. Președintele a zis ca nu intervine deoarece nu este în perimetrul interzis. Suma nu se știe. Autobuzul nu se vede.
- **SV 30/23 Chișinău, Ciocana.** A fost identificată o mașină de culoare albastră de la partidul PDM care împărțea pachete cu simbolul PDM alegătorilor.
- **SV 30/22 Chișinău, Ciocana.** A fost identificată o mașină de culoare albastră de la partidul PDM care împărțea pachete cu simbolul PDM alegătorilor.
- **SV 21/30 Criuleni, Măgdăcești – Sud.** La ora 10.00 în secția de votare a intrat o persoană și a anunțat că la stație este o persoana ce face agitație electorală, care are o lista și ceva transmite alegătorilor. Stația se află cam la 20-30 m de secție.
- **SV 35/12 Căușeni, Coșcalia.** În imediata apropiere de secția de votare este o automobil Volkswagen la care din auzite se oferă recompense bănești pentru a vota PDM.
- **SV 35/4 Căușeni, Căușeni.** Zvon că o doamnă achită 100 lei pentru vot din partea PDM. Poliția s-a implicat, doamna a fost dusă la SV, a depus declarație după care iar a revenit în preajma SV.
- **SV 30/15 Chișinău, Ciocana.** Un alegător a anunțat că în raza de 100m este un autobuz care oferă recompense bănești alegătorilor simpatizanții PPȘ. Președintele a zis ca nu intervine deoarece nu este în perimetrul interzis. Suma nu se știe. Autobuzul nu se vede.
- **SV 30/23 Chișinău, Ciocana.** A fost identificată o mașină de culoare albastră de la partidul PDM care împărțea pachete cu simbolul PDM alegătorilor.
- **SV 30/22 Chișinău, Ciocana.** A fost identificată o mașină

de culoare albastră de la partidul PDM care împărțea pachete cu simbolul PDM alegătorilor.

- **SV 21/30 Criuleni, Măgdăcești – Sud.** La ora 10.00 în secția de votare a intrat o persoană și a anunțat că la stație este o persoana ce face agitație electorală, care are o lista și ceva transmite alegătorilor. Stația se află cam la 20-30 m de secție. Președintele BESV nu a reacționat, a zis ca sunt în drept sa facă agitație.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 24 cazuri.

- **SV 48/018 Transnistria, Ștefan Vodă.** Doi alegători au votat concomitent, în mod nejustificat, în aceeași cabină de vot.
- **SV 33/11 Chișinău, Durlești.** Două doamne au intrat in cabina de vot pentru a vota împreuna. După unele observații ele nu au reacționat și au votat în comun.
- **SV 8/42, Florești, Prajila.** Aproximativ la ora 8.19 în cabina de vot au intrat 2 persoane în etate, care nu aveau deficiențe de vedere. Unul din alegători îi explica celuilalt cum trebuie să voteze. Președintele BESV a făcut observație și unul din alegători a trecut în altă cabină de vot.
- **SV 8/22, Florești, Cunicea.** Aproximativ la ora 8.08 în cabina de vot au intrat 2 persoane. Un alegător a cerut celui de-al doilea să-i explice cum trebuie să voteze. Celălalt alegător doar i-a explicat fără să-i dea indicații pentru cine să voteze. Președintele BESV a făcut observație și cealaltă persoană a ieșit din cabina de vot.
- **SV 8/2, Florești.** La ora 9.51 soțul și soția au intrat în aceeași cabină de vot. Soția a insistat să se afle în cabina de vot în timp ce acesta votează. Președintele BESV a demonstrat prin regulament că nu au dreptul, după care soția alegătorului a revenit în cabina sa de vot.
- **SV 8/39, Florești, Lunga.** La ora 13.08 în cabina de vot

au intrat două persoane care nu sunt rude și s-au consultat pe cine să voteze. Președintele BESV a intervenit doar după ce un observator i-a făcut observație.

- **SV 9/33, Bălți.** La 10.13 în cabina de vot au intrat două persoane. Nici una dintre ele nu avea deficiențe de vedere. Președintele BESV nu a intervenit în acest incident și nimeni din membrii comisiei sau observatori nu le-a spus comunicat că este interzis.
- **SV 9/11, Bălți.** La ora 10.03 într-o cabină de vot au intrat două persoane, fără deficiențe de vedere. Președintele BESV nu a reacționat la acest incident.
- **SV 9/34 Bălți.** La ora 10.23 în aceeași cabină de vot au intrat soțul și soția. Au stat aproape un minut și s-au sfătuit pe cine să voteze. După ce Președintele BESV le-a făcut observație fiecare au trecut în cabina sa de vot.
- **SV 9/26, Bălți.** La ora 11.14 în cabina de vot au intrat soțul și soția. Soțul îi spunea soției pe cine să voteze. Președintele BESV le-a făcut observație, dar bărbatul a ignorat. Aceștia au votat și au plecat.
- **SV 9/32, Bălți.** La ora 11.14 în cabina de vot au intrat două persoane și s-au consultat pe cine să voteze. Președintele BESV le-a făcut observație după care alegătorii au trecut fiecare la cabina sa de vot.
- **SV 9/1, Bălți.** LA 11.24 în aceeași cabină de vot au intrat soțul și soția, fără deficiențe de vedere. Își spuneau unul altuia pe cine să voteze. Președintele BESV le-a făcut observație dar nu s-a întâmplat nimic. Alegătorii și-au exercitat dreptul de vot împreună și au plecat.
- **SV 9/26, Bălți.** La 11.34 s-a observat cum un alt alegător a intervenit în cabina de vot de alături unde îi spunea celuilalt alegător pe cine să voteze. Președintele BESV a făcut observație și primul alegător s-a retras în cabina sa de vot.
- **SV 9/33, Bălți.** La 13.47 soția a intrat în cabina de vot

și a luat cu sine și buletinele de vot ale soțului și a votat pentru el. Președintele BESV a atenționat că este o încălcare de regulament, dar alegătorul nu a ascultat. Buletinele n-au fost anulate și proces verbal n-a fost întocmit.

- **SV 50/82 Suedia, Stockholm**
- **SV 10/35 Bălți, Octeabriscoe.** La ora 13:23, două persoane au votat în aceeași cabină de vot. Președintele BESV nu a observat acest fapt și nu a luat nici o măsură în acest sens.
- **SV 10/3, Bălți, Bălți.** La ora 14:30, două persoane (soț și soție) au intrat împreună în cabina de vot. Membrii BESV, inclusiv președintele, nu a privit situația cu seriozitate, făcând glume la adresa persoanelor care au votat împreună.
- **SV 14/38, Telenești, Negureni.** La ora 11:43, două persoane au mers într-o cabină de vot. Una din acestea oferea indicații pe cine să voteze. Au intervenit observatorii și președintele BESV și respectiv persoanele au fost separate și au votat individual.
- **SV 15/59, Călărași, Sopoteni.** La ora 11:20, două persoane au intrat în cabina de vot împreună. Vicepreședintele BESV le-a solicitat să părăsească unul cabina, dar aceștia nu s-au conformat.
- **SV 15/58 Călărași, Sopoteni.** La ora 12:58 a fost raportată votarea nejustificată a 2 persoane în aceeași cabină de vot.
- **SV 26/24, Chișinău, Centru.** La ora 11:38, 2 persoane au intrat în aceeași cabină de vot. Președintele a reacționat și le-a interzis acest lucru.
- **SV 27/8, Chișinău, Buiucani.** La ora 15:05, în cabina de vot au intrat 2 persoane, soț și soția. Ambii au fost observați de membrii BESV.
- **SV 27/16, Chișinău, Buiucani.** În jurul orei 14:50, au fost observați mai mulți alegători care se apropiau de cabinele alăturate invocând grade de rudenie și motive de boală a alegătorilor. Cei care se apropiau dădeau

indicații pe cine de votat. Președintele le făcea observație, dar fără rezultat.

- **SV 28/16, Chișinău, Rîșcani.** La ora 14:15, un alegător s-a apropiat de o doamnă în cabina de vot și i-a indicat unde să voteze, și apoi de altă doamnă procedând la fel. Atunci când președintele BESV i-a făcut observație, domnul a motivat că sunt rude, iar doamna în vârstă este bolnavă.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare – 14 cazuri.

- **SV 33/7 Chișinău, Durlești.** Un reprezentant al PDM (concluzia că e de la PDM, OTS o deduce din conversațiile frecvente care le-a avut persoana în cauză cu observatorul din partea PDM), fără a se identifica, stă în incinta SV și transmite ceva ce nu poate fi identificat alegătorilor, o parte dintre care se aflau în stare de ebrietate.
- **SV 40/11 Cimișlia, Dimitrovca.** Candidata Domnica Manole, din partea Blocului ACUM, a intrat în SV nejustificat pentru 10:15 min, argumentând că își dorește să vadă cum decurge procesul electoral. Președintele BESV, i-a făcut observație și a plecat.
- **SV 40/3 Cimișlia, Cimișlia.** În SV a intrat o persoană care a făcut agitație electorală în afara SV pentru PPȘ. Persoana dată, a intrat în incinta SV, timp de 2 min a așteptat membrii BESV cu urna mobilă și au ieșit împreună cu aceștia din SV.
- **SV 40/31 Cimișlia, Iordanovca.** Candidatul independent Gheorghe Răilean (care este și primarul or. Cimișlia) a intrat nejustificat în SV pentru câteva minute. A părăsit SV din proprie inițiativă.
- **SV 40/6 Cimișlia, Cimișlia.** Candidata Cîrlan Victoria din partea PPȘ, pe CU a intrat de 3 ori în SV. Aceasta era nemulțumită de faptul că echipa cu urna mobilă a

plecat fără un reprezentant al PPȘ. Președintele BESV nu era în încăpere (era plecat cu urna mobilă), însă vicepreședintele a reacționat, atenționând doamna că trebuie să părăsească SV.

- **SV 9/9, Bălți.** La 15.30 în incinta SV a intrat o persoană neautorizată. Aceasta este a doua intrare a aceleiași persoane în SV- reprezentant al PPȘ. A intrat în SV să vorbească cu observatorii. Președintele BESV a făcut observație cu nu are voie să intre în SV și acesta a ieșit.
- **SV 14/16 Telenești, Chițcanii Vechi.** Un reprezentant al PSRM a venit în vestimentație cu simbolică concurentului la orele 12:50 în SV și a luat masa în incinta SV. Acest incident a fost văzut de reprezentanții Blocului ACUM (Maria Ciobanu și Marandici), care s-au revoltat la observatorul Promo-LEX că nu i-au măsuri. Președintele BESV a rezolvat situația până la orele 13:05.
- **SV 15/2, Călărași, Călărași.** La ora 12:07, în SV a intrat candidatul PDM în CU nr. 15, Nicolae Ciubuc, a intrat în discuție cu observatorii, întrebând care și de la ce partid este, solicita diverse informații motivând că toți „suntem de-ai noștri”.
- **SV 16/42, Ungheni, Buzduganii de Sus.** La ora 12:28, primarul localității a intrat în incinta SV și a întrebat despre procesul de votare (câți au votat, care observator de la care partid este etc.). Aceasta s-a aflat în SV aproximativ 4-5 minute. Ulterior, la 16.10, aceeași persoană s-a prezentat la SV din Valea Mare, Călărași unde s-a revoltat în privința acceptului membrilor BESV ca primarul din Valea Mare să intre și iasă din SV fără careva interdicții.
- **SV 18/12, Orhei, Orhei.** La ora 12:16, o persoană neautorizată, care nu avea intenția de a vota, se afla în incinta SV, refuzând să plece la rugămintea observatorilor și a președintelui BESV, afirmând că este un cetățean de rând și are dreptul să vadă cum se desfășoară procesul. Președintele BESV a chemat poliția,

cel din urmă a scos insistent „cetățeanul” în afara SV pentru a nu perturba procesul de votare.

- **SV 26/4, Chișinău, Buiucani.** La ora 08:09, 3 persoane neautorizate s-au aflat în incinta SV timp de 10-15 minute. Inițial, aceștia s-au prezentat drept observatori, dar fără a prezenta acreditările și actele de identitate. Președintele BESV le-a solicitat să părăsească SV.
- **SV 27/5, Chișinău, Buiucani.** În jurul orelor 17:00, un alegător a început să facă agitație, după ce a fost întrebat dacă ar vrea să participe la referendum. El a stat în secția de vot mai mult de 15 minute. Apoi s-a apropiat de observatorul PD și au discutat cu acesta. Președintele BESV i-a făcut observație. Alegătorul a amenințat că va chema poliția.
- **SV 36/8 Ștefan-Vodă, Carahasani.** Un reprezentant PDM a intrat de 2 ori în SV și verifică care este situația la interval de 1 oră .A fost rugat să iasă afara.
- **SV 22/9 Ialoveni, Bucovăț.** Persoană neidentificată, membru PDM, s-a aflat în SV cumulativ, mai mult de o oră, a avut mai multe ieșiri/intrări în SV. Membrii BESV au vorbit și au rugat să părăsească încăperea, aceasta s-a împotrivit, la care a intervenit polițistul și a făcut ca persoana să plece.

Agitație electorală sau PR negru la intrare sau în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 14 cazuri

- **SV 9/26, Bălți.** La ora 11.06 doi alegători s-au certat privind opțiunea electorală a fiecăruia prin vociferarea opțiunilor electorale. Președintele BESV le-a făcut observație și alegătorii s-au calmat.
- **SV 9/7, Bălți.** La 12.16 un alegător când a primit buletinele de vot le-a zis membrilor BESV că ia aceste buletine să voteze pentru PN. Președintele BESV nu a reacționat la acest incident.

- **SV 9/1, Bălți.** Un alegător a intrat cu o pungă cu simbolica PPȘ și și- a exercitat dreptul de vot și a plecat. Președintele BESV nu a intervenit în această situație.
- **SV 9/26, Bălți.** La ora 7.23 în secția de votare a intrat un alegător cu o eșarfă cu simbolica PPȘ. I s-a comunicat că votează în altă secție de votare și a plecat. Președintele BESV nu a reacționat.
- **SV 9/ 11, Bălți.** La 13.47 un alegător a făcut agitație electorală în secția de votare, spunând pe cine îl va vota și anume PN. Președintele BESV i-a explicat că nu are voie să facă agitație electorală.
- **SV 49/07 Israel, Tel Aviv**
- **SV 12/1 Sîngerei, Sîngerei.** În intervalul 10:30 – 11:00, în incinta SV, persoane necunoscute au adus pe mäsută pliante din partea PSRM. A fost informat președintele BESV, care a luat pliantele din locul plasat.
- **SV 12/3 Sîngerei, Sîngerei.** La ora 10:55, în incinta SV, persoane necunoscute au adus pe mäsută pliante din partea PSRM. Președintele BESV le-a colectat și aruncat.
- **SV 15/45, Călărași, Coșeni.** La ora 11:30, un membru al BESV, ieșind după ușă, a indicat alegătorului unde să pună ștampila de vot. Președintele BESV nu a fost înștiințat despre incident.
- **SV 18/6, Orhei, Orhei.** La ora 11:30, un cetățean a intrat în secția de votare fără intenția de a-și exercita dreptul la vot, a îndemnat alegătorii din secția respectivă să voteze „DA și PAS”. Președintele BESV a intervenit și a insistat ca acesta să fie condus spre ieșire și să părăsească SV.
- **SV 15/58, Călărași, Sipoteni.** La ora 11:45, observatorul PPȘ stau la mai puțin de un metru de la cabina de vot, în pofida observațiilor președintelui BESV și altor observatori, discută și intră în contact cu alegătorii.
- **SV 18/15, Orhei, Orhei.** La ora 12:48, observatorul PPȘ a intrat în cabina de vot împreună cu un alegător sub pretextul de a-l ajuta. În cele din urmă, observatorul

i-a indicat alegătorului locul concret unde să aplice ștampila. Președintele BESV nu a observat acest moment.

- **SV 31/22 Chișinău, Rîșcani.** La 11:45 un domn a intrat în incinta secției de vot a început să facă agitație electorală într-un timp scurt, domnul e reprezentant al PSRM .
- **SV 30/16 Chișinău, Ciocana.** Observatorul din partea PPȘ făcea aluzii și sugera alegătorilor să voteze partidul dat. Membrii și președintele BESV nu au făcut observație

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 23 SV

- **SV 48/010 Transnistria, Anenii Noi.** Cca. 50 de persoane au fost aduse în mod organizat la vot cu microbuz.
- **SV 48/008 Transnistria, Anenii Noi.** Aproximativ 200 de persoane au fost aduse organizat la SV pentru a vota candidatul Melnic Viorel, fiind implicate următoarele mijloace de transport: autobuz MAN de culoare roșie Nr. A 452 EB, autobuz de culoare verde Nr. MUM 823, și 1 microbuz: Mercedes-Benz de culoare albă Nr. T 054 HM.
- **SV 48/002 Transnistria, Chișinău.** La SV au fost transportate în mod organizat cca. 50 de persoane.
- **SV 48/007 Transnistria, Chișinău.** Au fost aduse la SV în mod organizat cca. 30 de persoane, pentru a vota PSRM conform declarațiilor persoanelor transportate. Mijloacele de transport implicate: autobuz de culoare roșie Nr. VKV 389, autobuz de culoarea albă Nr. MUM 797 și Nr. MUM 806.
- **SV 48/013 Transnistria, Căușeni.** La SV au fost transportate în mod organizat cel puțin 100 de persoane, fiind implicate următoarele mijloace de transport: Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă cu Nr. A 145 EP, autobuz de culoare albă cu Nr. MUM 807 și Nr. T 615 AX.
- **SV 48/001 Transnistria, Chișinău.** Un grup de cca. 60 de persoane au fost aduse în mod organizat la SV pentru a

vota. Mijlocul de transport implicat este: autobuz de culoarea verde Nr. LRL 806, autobuz de culoarea albă Nr. T 695 AT.

- **SV 48/017 Transnistria, Hagimus.** La SV au fost transportate în mod organizat mai multe persoane, fiind implicate următoarele mijloace de transport: autobuz K de culoarea albă Nr. ZQD 880, autobuz Mercedes-Benz de culoarea albă Nr. C IA 127 și Nr. C GZ 089, microbuz Hyundai de culoarea albă Nr. C NM 046, microbuz Mercedes-Benz Sprinter de culoarea albă Nr. T 249 E0, A 660 BT, C 169 ET, A 490 CO și Nr. C MS 544, autobuz Laz de culoare roșie Nr. T 478 CK, microbuz Volkswagen de culoarea albă Nr. T 828 HP, microbuz Volkswagen de culoarea neagră Nr. TMY 129.
- **SV 48/022 Transnistria, Varnița.** Cca. 200 de persoane au fost aduse în mod organizat la SV pentru a vota, mijloacele de transport implicate sunt: autobuz Mercedes-Benz de culoare albă Nr. TG AH 933, microbuz Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă Nr. A 214 EE, T 707 CT și T 255 KE, microbuz Mercedes-Benz de culoarea roșie Nr. C 338 HB.
- **SV 8/1, Florești.** La ora 12.25 la secția de votare au fost aduși un grup de 5 alegători, îndrumați de o persoană. Acești alegători au votat în baza certificatelor cu drept de vot și au fost introduși pe lista suplimentară. Persoana însoțitoare a venit de cel puțin 2 ori împreună cu 2 grupuri de persoane diferite.
- **SV 10/38, Bălți, Octeabriscoe.** La ora 13:36, în preajma secției de votare a fost identificat un microbuz care transportă alegătorii la SV. Microbuzul staționează în fața secției de votare, și alegătorii circulă de la acesta spre secție și viceversa. Din cele relatate, microbuzul circulă pe traseul satelor Octeabreskaia și Țambula. Se presupune că microbuzul aparține PPȘ din considerentul că alături de acesta se instalează un placat mobil cu insigne acestui partid, care a fost ascuns de către șoferul microbuzului când OTS a început

să facă poze la acesta.

- **SV 15/62, Călărași, Țibirica.** Transportarea alegătorilor cu autobuzul. Au fost aduse aproximativ 30 persoane.
- **SV 18/4, Orhei, Orhei.** La ora 11:00, observatorul PPȘ a adus cu o mașină o persoană în vârstă să voteze. Alegătorul a intrat singur în cabina de vot.
- **SV 28/22, Chișinău, Rîșcani.** La ora 12:25, observatorul Promo-LEX a observat două autocare la distanța de 300 m de la SV. Observatorul a presupus că au fost utilizate pentru transportarea alegătorilor. Autocarele au fost de model Mercedes de culoare albă și roșie de capacitate circa 30 persoane.
- **SV 21/19 Criuleni, Doroțcaia.** La 14.00 în secția de votare a intrat un grup de cetățeni tineri. Ei după ce luau buletinele de vot, el se apropia și le zicea unde să aplice ștampila votat. Așa s-a întâmplat de aproximativ 4 ori, de fiecare data venea cu 2-4 persoane tinere. Când a ieșit afara a văzut, ca persoana aceasta aducea persoanele cu automobilul, mașină sură, Volkswagen, nr înmatriculare UMN524. Președintele BESV nu a reacționat.
- **SV 35/3 Căușeni, Căușeni.** Aproximativ 16 persoane au fost venit cu un microbuz alb, Sprinter, cu numere de Tiraspol (T 807 HH), vorbind căsunt aduși de către PSRM.
- **SV 20/30 Strășeni, Recea.** De la ora 8 până la 12:30, o persona cu o mașina de 2 locuri (volkswagen caddy, culoare galben cu verde) aducea de vreo 11 ori câte o persoană la vot.
- **SV 21/13 Criuleni. Coșnița – Est.** La ora 10.00 a fost organizat transport organizat, 3 autobuze și 4 microbuze cu alegători cu flaiere de la PDM. De mai multe ori vin și pleacă. Staționează aproximativ la 100 m de secție de votare.
- **SV 19/36 Ivancea, Molovata Nouă, s. Roghi.** A venit un microbuz cu alegători în mod organizat. Aceștia și-au exercitat dreptul la vot și au părăsit secția de votare, urcând înapoi în microbuz și au plecat.

- **SV 19/36 Ivancea, Moldovata Nouă, s. Roghi.** Simpatizanții ai partidului ȘOR sunt aduși cu microbuzele până la o distanță de câteva cartiere de la secția de votare, pentru a nu putea fi identificați de către observatori. La ora raportării incidentului, au fost identificați circa 30 de alegători aduși organizat. Președintele BESV nu este informat despre o astfel de acțiune. Automobil Sprinter cu nr. ZUF 503.
- **SV 22/20 Ialoveni, Pîrjolteni.** Aproximativ pe la orele 12.00 s-a observat de pe geam 2 mașini de genul T4 cu multe băbuțe, era parcat până la 100 metri de la secția de votare. Deodată a fost un flux mare de alegători, apoi sau îmbarcat toți. Acest microbuz a mai fost observat repetat și fluxurile de mulți oameni. Alți observatori tot au observat aceasta și discutau.
- **SV 22/29 Ialoveni, Tuzara.** De dimineață s-a observat o mașină care a făcut în jur de 3-4 ture, mașină personală care aducea câte 1-2 alegători. Dovezi nu sunt. Automobil de tip Honda, gri, metalic.
- **SV 34/24 Anenii Noi, Gura Bîcului.** Transport organizat din Transnistria aflate la 250 de m de la secția de votare (10 unit. de transport: rutiere cu nr. de înmatriculare C OP 367, MUM 531, T 506 HA, T 076 EM și 3 rutiere cu numere neidentificabile; autocare CKQ 032, CKQ 032, VBS 449).
- **SV 21/3 Criuleni, Criuleni – Nord.** La ora 11.21 a fost organizat transport (microbuz alb, foto expediat) persoanele care ieșeau din secția de votare intrau în microbuz. Nu este clar dacă din partea unui candidat electoral organizat sau nu, poliția nu a fost chemată.

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 33 cazuri.

- **SV 45/11 Comrat, Comrat.** În listele electorale figurează persoane decedate. Observatorul din partea PSRM a depus

o sesizare în acest sens.

- **SV 32/27 Chișinău, Stăuceni.** Un alegător s-a prezentat la SV, nu și-a putut exercita dreptul de vot deoarece adresa de domiciliu din fișa buletinului de identitate diferă de adresa din SIAS Alegeri. Alegătorul, nu a mai votat, i-a fost recomandat să verifice pe site-ul CEC unde are drept de vot.
- **SV 45/2 Comrat, Comrat.** Un alegător, a comunicat că la adresa acestuia de domiciliu sunt înregistrate încă cinci persoane străine, necunoscute acestuia. Acest incident apare și la precedentele alegeri. Persoana în cauză a depus o sesizare la BESV.
- **SV 9/18, Bălți.** La ora 9.56 un alegător nu s-a regăsit în lista de bază și a fost inclus în lista suplimentară.
- **SV 9/18, Bălți.** La ora 10.49 un alegător nu s-a regăsit în lista electorală, chiar dacă a fost identificat în SIAS Alegeri. Președintele BESV a scris numele, prenumele alegătorului în lista suplimentară și a primit buletinul de vot de la Președinte BESV.
- **SV 9/ 26, Bălți.** La ora 11.06 a fost constatat faptul că în lista electorală la 2 alegători era înscrisă adresa greșită. Președintele BESV a verificat dacă nu sunt și alte coincidențe și a corectat cu pixul.
- **SV 9/23, Bălți.** Un alegător nu s-a regăsit în lista electorală, deși conform domiciliului/ vizei de reședință este arondat la secția de votare respectivă. Alegătorul fost înscris în lista adițională.
- **SV 9/34 Bălți.** La 11.50 un alegător nu s-a regăsit în lista electorală și a fost scris în lista suplimentară.
- **SV 9/21, Bălți.** La 13.35 soții nu s-au regăsit în listă și ambii au refuzat să fie adăugați în lista suplimentară argumentând că lista este falsificată.
- **SV 9/18, Bălți.** La 15.30 un alegător a depistat că un alt alegător este pus la evidență pe adresa care locuiește.
- **SV 12/52, Sîngerei, Prepelita.** La ora 09:52, un alegător nu s-a găsit în lista electorală de bază, deși are

domiciliul la SV respectivă. Persoana a votat în baza listelor suplimentare.

- **SV 13/31, Rezina, Solonceni.** În listele electorale de bază au fost identificate 4 persoane decedate.
- **SV 18/4, Orhei, Orhei.** La ora 13:20, un alegător a constatat că în dreptul numelui său semnase deja un alt alegător. Președintele BESV a fost anunțat de urgență și situația a fost soluționată încât alegătorul și-a exercitat într-un final dreptul la vot.
- **SV 26/10, Chișinău, Buiucani.** În listele electorale de bază a fost identificată o persoană decedată.
- **SV 26/3, Chișinău, Buiucani.** Dat fiind că în listele electorale de bază nu era inclus, un alegător a fost trimis la alta SV. La scurt timp, acesta s-a întors, argumentând că de la SV la care a fost direcționat a fost re-direcționat la această SV. Într-un final, alegătorul a votat pe listele suplimentare.
- **SV 26/10, Chișinău, Buiucani.** La ora 15:30, în listele electorale de bază a fost identificată o persoană decedată de peste 14 ani.
- **SV 26/4, Chișinău, Buiucani.** La ora 14:00, în listele electorale de bază a fost identificată o persoană decedată de peste 3 ani.
- **SV 26/24, Chișinău, Centru.** La ora 15:47, un alegător a identificat 2 persoane străine înregistrate la adresa sa de domiciliu.
- **SV 26/19, Chișinău, Centru.** La ora 15:50, un alegător a identificat o persoană străină înregistrată la adresa sa de domiciliu.
- **SV 26/19, Chișinău, Centru.** La ora 14:15, un alegător a identificat o persoană străină înregistrată la adresa sa de domiciliu.
- **SV 27/8, Chișinău, Buiucani.** Un alegător a observat că adresa unei rude a fost indicată greșit. Președintele și membrii BESV nu au putut face schimbări.
- **SV 27/18, Chișinău, Buiucani.** La ora 14:50, un alegător a constatat că un alt alegător a semnat în dreptul numelui

său. În rezultat, acesta a depus o contestație, după care a votat pe listele suplimentare.

- **SV 36/36 Ștefan-Vodă, Talmaza.** Alegătorii, circa 10, nu se regăsesc în lista. Apar în lista la altă secție de votare în alt capăt de sat.
- **SV 31/4 Chișinău, Ciocana.** O persoana care a decedat in anul 2005 a fost prezent in listă.
- **SV 31/23 Chișinău, Rîșcani.** O persoana a identificat in lista apartamentului său persoane care deja sunt decedate.
- **SV 30/4 Chișinău, Ciocana.** Au fost depistate persoane decedate în listele electorale. Președintele BESV nu a comentat incidentul.
- **SV 30/22 Chișinău, Ciocana.** Strada N.M. Spătaru apartamentul 82, în listele de bază – 3 persoane, pe lista suplimentara – încă 21. În apartamentul 102 sunt 10 de bază alegatori, dar pe lista opțională încă 15. Președintele a fost sesizat, tot el a informat și observatorul despre incident.
- **SV 30/15 Chișinău, Ciocana.** Un domn a anunțat că in lista electorala este introdus si stăpânul vechi al apartamentului pe care il deține
- **SV 30/16 Chișinău, Ciocana.** Un proprietar a găsit pe adresa lui 3 persoane înregistrate, care nu locuiau acolo. În total au fost depistate **trei cazuri** de alegatori cu adresă incorectă.
- **SV 21/23 Criuleni, Dubăsarii Vechi – Vest.** Un alegător, aproximativ la 13.26, a depistat că în listele electorale este înscrisă o persoană decedată de multi ani. Președintele BESV a zis ca nu el a făcut listele.
- **SV 19/16 Ivancea, Crihana.** Datele din actele de identitate ale 3 alegători nu coincid cu cele din SIAS. Președintele BESV a întocmit un proces verbal asupra acestui incident.
- **SV 22/2 Ialoveni, Ialoveni.** Caz suspect, 4 persoane cu viză temporară din 21.02.19-21.04.19, pe str. Alexandru Cel Bun, 31, ap. 57 au venit să voteze odată, au fost

incluși în lista suplimentară și au votat.

- **SV 22/32 Ialoveni, Ulmu.** Un alegător avea conform buletinului de identitate domiciliul în s. Ulmu, însă în listele electorale nu figura și nici în SIAS Alegeri nu era, conform informației din SIAS Alegeri figura domiciliul în or. Chișinău (str. exactă nu se cunoaște). Operatorii îl trimiteau să voteze în altă secție, alegătorul insista că mereu vota la Ulmul. În final a votat pe listă suplimentară. Contestații nu s-au depus.
- **SV 22/2 Ialoveni, Ialoveni.** Deficiențe în listele electorale: pe str. Alexandru cel Bun, 31 ap. 57 mai multe persoane cu domiciliu pe aceeași adresă, acestea au votat pe lista adăugătoare.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 15 cazuri.

- **SV 33/11 Chișinău, Durdlești.** S-au produs probleme tehnice cu SIAS Alegeri (timp de 10-15 minute).
- **SV 9/26 Bălți.** La ora 7.30, timp de 10-15 minute, nu a funcționat un calculator.
- **SV 9/34, Bălți.** La ora 11.18, pentru circa 5 min. nu a fost conexiunea la internet. Alegătorii au fost rugați să aștepte și au așteptat.
- **SV 9/2, Bălți.** La 9.40 doi alegători nu s-au regăsit în SIAS Alegeri. Au scris cerere, deoarece ei aveau viza de reședință o aveau la Bălți dar în calculator nu se regăseau. Alegătorii au fost scriși pe lista suplimentară.
- **SV 9/21, Bălți.** La ora 12.32 alegătorul nu a fost identificat în SIAS Alegeri, și nici în listă. Și a fost scris pe lista suplimentară.
- **SV 9/21, Bălți.** La 13.39 soțul și soția au fost identificați în SIAS Alegeri, dar se arată că nu au viza de reședință. Alegătorii au fost înscriși pe lista

suplimentară și li s-a oferit doar buletinul pe circumscripția națională.

- **SV 12/49, Sîngerei, Pepeni Răzălăi.** La 11:30 s-a raportat faptul că nu funcționează un calculator, fiind întreprinse măsuri de remediere a situației, dar fără succes. Cu toate acestea, SV funcționează fără perturbări.
- **SV 13/60, Rezina, Trifești.** În intervalul 14:42 – 15:00, dat fiind arderea unui cablu, nu a fost conexiune la internet.
- **SV 26/2 Chișinău, Buiucani.** S-a constatat că la introducerea ID al alegătorului în SIAS Alegeri, data de naștere al acestuia era greșită (cu o zi mai devreme decât ziua de naștere a acestuia). Au fost constatate cel puțin 15 cazuri de acest fel.
- **SV 26/25 Chișinău, Centru.** La ora 11:50, în cazul unui alegător care și-a prelungit adresa de reședință, în SIAS Alegeri era atribuit la o SV din Bălți.
- **SV 27/23 Chișinău, Buiucani.** De la 14:47, din cauza calității internetului/funcțiunii calculatorului, SIAS Alegeri nu a funcționat minim 15 minute. Alegătorii au fost înregistrați manual, apoi înregistrați în calculator. Președintele a remediat situația până la 15:02.
- **SV 27/1, Chișinău, Buiucani.** Aproximativ pe la orele 17.24, a fost întrerupt internetul. În rezultat, s-a format aglomerație, alegătorii erau nemulțumiți, iar o familie a plecat refuzând să voteze. Deficiența tehnică a fost înlăturată timp de 10-15 min.
- **SV 31/17 Chișinău, Ciocana.** Un alegător nu s-a regăsit în baza de date SIAS, dar s-a regăsit în listele de bază.
- **SV 19/43 Ivancea, Pohrebeni.** Între orele 8:30 și 8:45 a fost suspendat accesul la internet, astfel că în intervalul respectiv de timp, alegătorii au fost înscriși pe liste improvizate pe suport de hârtie. După restabilirea conexiunii de internet, a fost demarat

procesul de înregistrare a datelor pe SIAS Alegeri.

- **SV 50/35** Italia, Padova

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului – 36 cazuri.

- **SV 33/11 Chișinău, Durllești.** A fost observat de către OTS cum un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV nu l-a văzut. Acesta nu a șters fotografia.
- **SV 45/6 Comrat, Comrat.** Un alegător a făcut poză la buletinul de vot și a ieșit din SV. Unul dintre observatori a depus o sesizare în acest sens. Președintele BESV la momentul raportării nu a întreprins nici o măsură.
- **SV 32/3 Chișinău, Cricova.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. A reușit să iasă din SV, nimeni nu l-a somat să șteargă fotografia din telefon.
- **SV 40/27 Cimișlia, Ecaterinovca.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Alegătorul a refuzat să șteargă fotografia, la solicitarea unui membru BESV.
- **SV 40/26 Cimișlia, Zloți.** Un observator din partea Blocului ACUM, a fotografiat buletinul de vot în timp ce se afla în cabina de vot, în timpul exercitării dreptului de vot.
- **SV 8/1, Florești.** La ora 10.05 un alegător era în cabina de vot și a fotografiat buletinul de vot. A observat acest lucru unul din membrii comisiei. Președintele BESV a spus membrului comisiei să anuleze acest buletin de vot.
- **SV 9/33, Bălți.** La ora 9.53 un alegător a fotografiat buletinul de vot în timp ce se afla în cabina de vot. Președintele BESV și operatorii au observat luminița de la telefon. Președintele BESV i-a făcut observație alegătorului.
- **SV 9/ 8, Bălți.** La ora 9.55 un alegător a fotografiat buletinele de vot când era în cabina de vot după care a

postat pe rețelele de socializare. Au observat acest lucru Președintele BESV, observatorii și membrii comisiei. Președintele i-a făcut observație, însă nu i-a spus că trebuie să șteargă poza cu buletinul de vot

- **SV 9/4, Bălți.** La 14.17 un alegătorul și-a fotografiat buletinul vot. Președintele BESV i-a făcut observație că nu are dreptul, însă nu i-a comunicat că trebuie să șteargă poza.
- **SV 9/7, Bălți.** La ora 12.17 un alegător a fotografiat buletinul de vot când se afla în cabina de vot.
- **SV 9/33, Bălți.** La 14.51 un alegător a intrat în cabina de vot și s-a reținut mai mult de 5 min. Unul din membrii comisiei a observat că acesta fotografiază buletinele de vot. Președintele BESV i-a făcut observație că nu are dreptul să fotografieze conform regulamentului.
- **SV 9/23, Bălți.** La 15.26 un alegător a fotografiat buletinele de vot aflându-se în cabina de vot. Incidentul a fost observat de către unul din observatori și s-a anunțat Președintele BESV. Președintele a cerut alegătorului să șteargă fotografiile și a anulat buletinele. Alegătorul a argumentat că votează prima dată și n-a știut că este interzis fotografierea buletinelor de vot.
- **SV 49/23** Turcia, Istanbul
- **SV 49/12** Rusia, Moscova
- **SV 50/15** Franța, Lyon
- **SV 50/78** Spania, Barcelona
- **SV 50/09** Elveția, Geneva
- **SV 49/1** Rusia, Sankt-Petersburg
- **SV 49/12** Rusia, Moscova
- **SV 10/18, Bălți, Bălți.** La ora 12:40, un alegător a fotografiat buletinul de vot în cabina de vot. Președintele BESV a observat cazul și chemat poliția. După discuția cu polițistul, persoana în cauză a șters poza.
- **SV 10/3, Bălți, Bălți.** La ora 14.14, un alegător a

fotografiat buletinele de vot. Membrii BESV i-au făcut observații și au luat măsuri.

- **SV 15/59, Călărași, Sîpoteni.** La ora 11:41, un alegător a fotografiat buletinul său de vot. Președintele BESV nu era pe loc, iar când acesta s-a întors, alegătorul deja plecase.
- **SV 15/57, Călărași, Sinești.** La ora 15:13, un alegător a fotografiat buletinul de vot, iar președintele a făcut observație. Alegătorul însă nu a întreprins nimic, dezvinovățindu-se că nu e nimic grav.
- **SV 18/12, Orhei, Orhei.** La ora 12:18, un alegător și-a făcut o poză în timp ce arunca buletinul de vot în urna de vot.
- **SV 26/1, Chișinău, Buiucani.** La ora 10:45, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV nu a reacționat.
- **SV 26/1, Chișinău, Buiucani.** La ora 16.00, un alegător a intrat în cabina de vot și a fotografiat buletinul de vot. Un membru BESV a observat și a rugat să fie ștersă poza. Alegătorul s-a conformat.
- **SV 28/17, Chișinău, Rîșcani.** La ora 15:10, un alegător a fotografiat buletinele de vot. Observatorul a solicitat ca acestea să fie șterse, dar alegătorul nu a reacționat. Președintele BESV nu s-a implicat.
- **SV 28/13, Chișinău, Rîșcani.** La ora 15:45, a fost identificată o persoană care a fotografiat buletinul de vot.
- **SV 28/9, Chișinău, Rîșcani.** Un alegător a fotografiat buletinele de vot.
- **SV 36/3 Ștefan-Vodă, Ștefan Vodă.** Cabinele sunt aranjate astfel că unii observatori văd cabina, și poate vedea pe cine votează alegătorul la fel și de la ușa de intrare pot vedea în cabina de vot.
- **SV 36/1 Ștefan-Vodă, Ștefan-Vodă.** Cabinele sunt amplasate în așa mod că observatorii din partea partidelor văd unde pune ștampila alegătorul. Președintele a fost anunțat însă nu a întreprins nimic.

- **SV 36/2 Ștefan-Vodă, Ștefan-Vodă.** Alegătorul când se deplasează pe lângă cabine spre urnă, poate vedea ce se petrece în cabinele alăturate, la fel și orice observator dacă se deplasează poate vedea.
- **SV 36/8 Ștefan-Vodă, Carahasani.** Urnele de vot stau prea în față și respectiv oricine poate să vadă pe cine votează alegătorii.
- **SV 36/10 Ștefan-Vodă, Cioburciu.** Se vede dintr-o cabină de vot în cealaltă ce votează alegătorii.
- **SV 31/1 Chișinău, Ciocana.** Cabinele de vot au fost amplasate în intervalul 07:00 – 12:35 într-un mod care nu permite respectarea secretului votului.

Înteruperea procesului de filmare a procedurilor de votare și numărare a buletinelor de vot, alte incidente ce țin de filmarea procedurilor de vot – 14 cazuri.

- **SV 33/13 Chișinău, Sîngera.** În intervalul de timp 10:35 – 12:31, camera video nu a funcționat. Membrii BESV au comunicat că nu mai era memorie pe card. Defecțiunile au fost eliminate, iar la 12:31 a fost reinstalată.
- **SV 44/5 Taraclia, Taraclia.** Incident raportat la 14:54. Camera de înregistrare video nu a funcționat aproximativ o oră. Problema a fost identificată de către persoana responsabilă, care a înlăturat deficiența.
- **SV 11/49, Fălești, Măgura Nouă.** În intervalul de timp 06.20 – 09.00, nu a funcționat camera video. S-au deplasat la Fălești și au înlocuit-o.
- **SV 12/36, Sîngerei, Sacarovca.** Camera nu este amplasată lateral, este în spatele urnei, nu este conform schemei. Cabina de vot este mai în față, unii observatori pot cu ușurință vedea ce se întâmplă în cabina de vot. De dimineață a fost astfel poziționată.
- **SV 12/35, Sîngerei, Chirileni.** La ora 10:45 s-a constatat că camera video a fost cu memorie mică – doar pentru 3 ore, până la 10.45. Președintele BESV a sunat CECEU, iar reprezentanții acestuia i-au comunicat fie să

- șteargă tot ce au filmat până la iarăși să filmeze mai departe, fie rămân fără înregistrări video mai departe.
- **SV 12/49, Sîngerei, Pepeni Răzălăi.** La ora 11:25, camera video a încetat să mai funcționeze. Abia la ora 13:00 a fost adusă o altă cameră video.
  - **SV 12/36, Sîngerei, Sacarovca.** Camera nu este poziționată conform prevederilor elaborate de CEC.
  - **SV 12/41, Sîngerei, Grigorăuca Petropavlovca.** Camera de vot nu este amplasată regulamentar. Amplasarea membrilor BESV, observatorilor, operatorilor nu este conform regulamentului. Observatorului îi este frică să acorde întrebări președintelui BESV pentru a nu fi intimidat pe viitor.
  - **SV 36/3 Ștefan-Vodă, Ștefan-Vodă.** Președintele BESV a anunțat ca camerele de luat vederi nu v-or funcționa din motiv că este supraîncărcată rețeaua. Anunțul a fost făcut la orele 15:20.
  - **SV 31/16 Chișinău, Ciocana.** Au fost unele probleme cu camera de luat vederi de dimineața (ora 9:50), după un scurt timp camera a fost schimbată .
  - **SV 30/7 Chișinău, Ciocana.** A avut loc întreruperea procesului de filmare din motivul descărcării bateriei. Aceasta a fost observată de președintele BESV și în câteva minute a fost efectuată conectarea la cablu.
  - **SV 19/1 Ivancea, Ivancea.** A fost pusă la dubii funcționalitatea camerei. A fost consultat tehnicianul, care a afirmat că aceasta înregistrează doar la detectarea mișcărilor în preajma urnei de vot.
  - **SV 19/35 Ivancea, Molovata.** Camera de video a înregistrat cu pauze nejustificate între orele 12:05 și 14:15. Președintele BESV a contactat serviciul de asistență tehnică, a primit instrucțiuni cum să acționeze în continuare. La moment camera funcționează.

Deteriorarea buletinelor de vot sau alte incidente ce se referă la utilizarea neconformă a acestora – 10 cazuri.

- **SV 32/2 Chişinău, Codru.** 0 alegătoare a încercat să scoată 2 buletine de vot din SV, fără a le introduce în urna de vot. Aceasta a fost somată de către membrii BESV să le restituie. Buletinele au fost introduse în urna de vot.
- **SV 9/22, Bălţi.** La ora 9.33 un alegător a lăsat în cabina de vot a fost lăsat buletinul de vot uninominal care era votat și buletinele pentru referendum. Toate trei buletine au fost anulate de către Președintele BESV.
- **SV 9/27, Bălţi.** La ora 9.49 un alegător a uitat buletinul de vot pe circumscripție națională, pe care era aplicată ștampila „Votat” în cabina de vot. Buletinul de vot a fost depistat de un alt alegător. Președintele BESV nu a făcut proces verbal pe acest caz și a aruncat buletinul de vot în urnă.
- **SV 9/27, Bălţi.** La ora 7.43 alegătorul a uitat buletinul de vot cu ștampilă în cabina de vot. Președintele BESV l-a luat fără să facă proces verbal și l-a aruncat în urnă.
- **SV 9/ 34, Bălţi.** La 10.53 un alegător a încercat să ia cu el un buletin de vot de la referendum. Președintele BESV a făcut observație și alegătorul a aruncat buletinul de vot în urna de votare.
- **SV 9/11, Bălţi.** La 11.21 un alegător a luat 4 buletine de vot și după ce a votat a zis că trebuia să fie întrebată dacă vrea să voteze sau nu. Persoana a boțit buletinele de vot și le-a aruncat în la gunoi. După ce a plecat, Președintele BESV a luat buletinele de vot și le-a pus în urna de vot.
- **SV 9/21, Bălţi.** La 11.55 un alegătorul a vrut să iasă cu buletinul de vot pe circumscripție națională. Președintele BESV a observat, l-a oprit și a chemat poliția. Poliția a înregistrat și a întocmit un proces verbal. Buletinul de vot a fost anexat la procesul verbal și s-a anulat.
- **SV 9/21, Bălţi.** La 12.00 un alegător s-a pornit

alegătorul cu buletinul de vot curat pe circumscripție națională spre ieșire. Președintele BESV și observatorii au văzut că are buletinul de vot. A chemat poliția și a făcut act și după care Președintele BESV a anexat buletinul la proces verbal și buletinul este anulat.

- **SV 9/22, Bălți.** La ora 15.32 în cabina de vot au fost găsite două buletine de vot de la referendum. Președintele BESV le-a anulat și a scris proces verbal.
- **SV 26/9, Chișinău, Buiucani.** La ora 11:58, un alegător a luat buletinul de la referendum și la rupt. Președintele BESV i-a făcut observații. În rezultat, alegătorul a început să insulte în incinta SV.

Votarea a unui număr suspicios de mare de alegători cu reședință la una și aceeași adresă – 6 cazuri.

- **SV 33/4 Chișinău, Codru.** Se atestă un număr mare de alegători ce votează pe liste suplimentare, în mod special, alegătorii de pe str. Costiujeni și str. Valea Apelor.
- **SV 33/5 Chișinău, Codru.** De pe adresa, str. Grenoble, 128/2, ap. 1, au votat mai mult de 20 de persoane. OTS are informație că sunt înregistrate cu reședință și au votat mai multe persoane și de pe adresa str. Plaiului, 2/1 (numărul concret nu se cunoaște).
- **SV 33/5 Chișinău, Codru.** La 12:38 listele suplimentare au fost completate în totalitate. La ora 13:09 au fost aduse alte liste suplimentare (10).
- **SV 33/3 Chișinău, Codru.** Se suspectează că pe str. Jubiliara, 27, sunt înregistrate mai multe persoane cu reședință. La BESV au fost scrise 2 sesizări în acest sens de către reprezentanții cu drept de vot consultativ de a 2 concurenți.
- **SV 33/4 Chișinău, Codru.** Un grup de 10 alegători au votat fiind înregistrate pe aceeași adresă – str. Costiujeni, 7, bl. 2, ap. 10.
- **SV 33/18 Chișinău, Băcioi.** Până la ora 14.00, de pe

adresa s. Băcioi, str. Primăverii, 12, au votat cca 18 persoane cu viza provizorie.

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 3 cazuri.

- **SV 40/8 Cimișlia, Cimișlia.** Urna de vot a fost agitată de către președintele BESV pentru a face sațiu la mai multe buletine de vot și a căzut un sigiliu. Sigiliul nu a fost înlocuit, au rămas 3.
- **SV 10/23 Bălți, Elizaveta.** Urnele de vot au fost sigilate doar cu câte 2 sigilii.
- **SV 12/20, Sîngerei, Ciuciuleni.** Urna de vot a fost sigilată cu doar 3 sigilii. Motivul invocat a fost oferirea sigiliilor insuficiente de CEC.

Altele –13 cazuri.

- **SV 12/36, Sîngerei, Sacarovca.** Este extrem de frig în incinta SV, nu sunt condiții de activitate.
- **SV 33/12 Chișinău, Durlești.** În intervalul 10:55 – 11:30 energia electrică a fost deconectată. Procesul de votare a continuat fără întreruperi.
- **SV 9/18, Bălți.** Alegătorul nu a trecut să se identifice pe la operatorul SIAS Alegeri, dar s-a dus direct la Președintele BESV, a luat buletinul de vot și a fost introdus într-o listă suplimentară. Președintele BESV nu a dat explicație despre această listă.
- **SV 49/07 – Israel, Tel Aviv**
- **SV 50/09 Elveția, Geneva**
- **SV 50/42 Italia, Roma**
- **SV 49/14 Rusia, Sankt-Petersburg**
- **SV 50/31 Italia, Milano**
- **SV 50/45 Italia, Torino**
- **SV 50/40 Italia, Pesaro**
- **SV 27/14, Chișinău, Buiucani.** La ora 14:00, unui alegător cu viza de reședință în Taraclia, i s-a permis

să voteze fără nici un certificat, nefiind studentă etc. Acesta a scris o declarație și în baza acesteia a votat. Faptul dat nu a fost contestat.

- **SV 30/16 Chișinău, Ciocana.** Alegătorul aflându-se în cabina de vot a sunat și a întrebat pe cel/cea ce a sunat pe cine să voteze. Președintele BESV a făcut observație după care a deconectat telefonul

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de Observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul “Democrație, Transparență și Responsabilitate”; al Ambasadei Marii Britanii la Chișinău prin proiectul „Consolidarea responsabilității democratice în Moldova”; al Fundației Soros-Moldova prin proiectele „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova” și „Monitorizarea listelor de alegători și a litigiilor electorale în alegerile parlamentare din 2018”; al Consiliului Europei prin proiectul “Suport pentru monitorizarea alegerilor parlamentare din 2018”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019: GSM 069269684, e-mail: inga.stegarescu@promolex.md

---

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019: noi detalii privind desfășurarea scrutinului

24 februarie 2019

Ora: 14:00

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 constată că din totalul de 650 de incidente raportate de către observatorii Promo-LEX în perioada 9:00 – 14:00 prezentul comunicat include 250 de incidente prelucrate de echipa de analiză a Misiunii Promo-LEX de observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019:

Acces restricționat sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare – 6 cazuri.

- **CU 36 Ștefan Vodă.** Echipa Mobilă Promo-LEX, pe parcursul a circa o oră a fost urmărită de 2 automobile ce se schimbau periodic, unul dintre care era de culoare neagră, număr de înmatriculare SV AJ 891.
- **SV 29/9 Chișinău, Centru.** Restricționare a procesului de observare liberă de către observatori până la ora 07:30. Președintele a motivat că e ocupat, înregistrând observatorii doar după 07:30, respectiv de atunci permițându-le observarea.
- **SV 27/5 Chișinău, Buiucani.** La ora 09:03, președintele BESV a refuzat să ofere datele despre participarea la vot pe circumscripție observatorului, motivând că îl va

oferi la sfârșitul zilei dacă va fi nevoie.

- **SV 39/16 Sărata Galbenă, Cărpineni.** Observatorului Promo-LEX nu i-a fost oferită informația cu privire la numărul de alegători care au votat.
- **SV 10/5 Bălți, Bălți.** La ora 09:30, președintele BESV a refuzat să ofere observatorului informații despre numărul de alegători care s-au prezentat la vot pe circumscripția națională și, respectiv, uninominală. Motivul invocat a fost faptul că informația va fi oferită la sfârșitul zilei, iar peste puțin timp a declarat că posibil o va oferi la ora 15:00.
- **SV 50/42 Italia, Roma**

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 17 cazuri.

- **SV 21/11 Criuleni, Cimișeni.** Urnele de vot staționare au câte 2 sigilii.
- **SV 24/21 Anenii Noi, Floreni.** Au fost aplicate 2 sigilii mari pe o urna de vot, iar cealaltă nu a fost sigilată cu sigilii.
- **SV 5/34 Glodeni, Fundurii Noi.** La ora 07.10, urnei de vot staționare i-a fost aplicate doar 2 sigilii. La ora 07.45 au mai fost aplicate încă 2 sigilii care se păstrau la președintele secției.
- **SV 9/19 Bălți.** La ora 7.05 urnele de vot staționare au fost sigilate cu 3 sigilii. Președintele BESV a motivat că întotdeauna au pus câte 3 sigilii. La ora 8:05, în urma observației făcute de un observator, incidentul a fost remediat.
- **SV 9/29 Bălți.** Urnele de vot staționare sunt sigilate doar cu un sigiliu. Președintele BESV nu oferă explicații.
- **SV 15/24 Călărași, Căbăiești.** Urnele de vot au fost sigilate cu doar 2 sigilii.
- **SV 12/21, Sîngerei, Brejeni.** Urna de vot a fost sigilată

cu doar 3 sigilii.

- **SV 14/1, Telenești, Telenești.** Urnele de vot au fost sigilate doar cu câte 2 sigilii. Președintele BESV a comentat incidentul precum că doar atâtea sigilii au primit.
- **SV 18/5, Orhei, Orhei.** La ora 06:50, în procesul de sigilare a urnei de vot, unul din cele 4 sigilii a fost deteriorat. Urna a fost lăsată doar cu 3 sigilii.
- **SV 44/20 Cimișlia. Cealîc.** O urnă de vot avea doar 2 sigilii, iar alta 3. Președintele BESV a explicat că doar atâtea sigilii au fost eliberate.
- **SV 39/1 Sărata Galbenă, Sărata Galbenă.** Lipsesc două sigilii de urnele de vot staționare.
- **SV 40/37 Cimișlia. Mihailovca.** La 7:02 min lipseau două sigilii la urna de vot staționară.
- **SV 42/26 Cantemir, Constantinești.** Urna de vot staționară a fost sigilată doar cu 3 sigilii. Președintele BESV a comunicat OTS-lui că doar atâtea sigilii a primit.
- **SV 42/48 Cantemir, Iujnoe.** La ora 7:00, sunt 2 urne de vot staționare, cu câte 2 sigilii fiecare. Președintele BESV a comunicat OTS-lui că doar atâtea sigilii a primit.
- **SV 50/54 Marea Britanie, Londra,**
- **SV 50/31 Italia, Milano**
- **SV 46/27 Ceadâr-Lunga, Copceac.** Urna staționară este sigilată doar cu 3 sigilii. Președintele BESV a comunicat că așa este corect.

Lipsa materialelor necesare în secția de votare. Lipsește cel puțin unul din următoarele materiale: listele electorale, buletinele de vot, ștampila rotundă cu numărul biroului electoral, ștampilele cu inscripția "Votat", "Anulat", ștampila specială "Alegeri 24.02.2019", sigilii pentru urne de vot – 1 caz.

- **SV 37/10 Răzeni, Bardar.** A fost furată ștampila cu

inscripția "Votat" de către un alegător. S-a depistat post factum. Pentru ștampilele rămase s-au luat măsuri de siguranță, au fost legate cu ața. Inițial erau 3 ștampile VOTAT, au rămas doar 2. Președintele BESV a raportat situația creată.

Acte de violență sau intimidări ale alegătorilor, sau altor persoane – 6 cazuri

- **SV 16/33, Ungheni, Sculeni.** La ora 11:01, un reprezentant al PPȘ a sărit la bătaie la un alegător, la aproximativ 80 metri de la secția de votare. Au intervenit martori și poliția.
- **SV 30/16 Chișinău, Ciocana.** Observator de la PPȘ stătea în fața urnei de vot și intimida alegătorii. Președintele BESV a făcut observație
- **SV 46/18 Ceadâr-Lunga, Baurci.** În intervalul de timp 05-11.30 min, candidatul independent Cadîn Grigorii, a intrat în SV și a făcut scandal către membrii BESV, pe motivul că unul dintre aceștia, stă lângă urna de vot.
- **SV 27/13, Chișinău, Buiucani.** Începând cu ora 9:00 observatorul din partea PPȘ împiedică membrilor BESV, le face observații cu privire la regulile de activitate, a solicitat ca președintele BESV să-i ofere translator în limba rusa. A acuzat de faptul că membrii BESV nu au dreptul să întrebe alegătorii dacă vor să voteze în baza tuturor celor 4 buletine de vot. Observatorul manifesta comportament agresiv.
- **SV 50/50 Italia, Udine**
- **SV 49/07 Israel, Tel Aviv**

Zvonuri, tentative sau chiar situații de recompense materiale sau bănești oferite alegătorilor în perimetrul și/sau în apropierea secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 14 cazuri

- **SV 21/38 Criuleni, Slobozia – Dușca.** Aproximativ la ora 8.40 după ce a votat o doamnă în vârstă, la ieșirea din

secția de votare, o altă doamnă care e observator din partea unui concurent neidentificat s-a apropiat de ea, i-a mulțumit, a discutat câteva minute și a transmis în mână ceva. Sunt suspiciuni că e o sumă de bani. Incidentul a fost observat de pe fereastră. Președintele BESV nu a reacționat.

- **SV 30/16 Chișinău, Ciocana.** Au fost oferite recompense materiale din partea reprezentanților PPȘ, la o distanță de 70 m de la incinta SV. Incidentul a avut loc aproximativ la ora 9:10 și e în proces de soluționare. Președintele secției de votare a chemat poliția.
- **SV 21/21 Criuleni, Criuleni – Centru.** Aproximativ între orele 8.30-9.00, reprezentanți din partea PDM împărțeau niște pungi alegătorilor cu conținut neidentificat. Observatorii din partea altor partide, cât și un membru al BESV au reacționat și le-au informat să nu fie lângă secție de votare. Ei s-au deplasat aproximativ la 100 m distanță.
- **SV 21/6 Criuleni, Mălăieși.** Suspiciuni de oferire a unor recompense materiale pentru alegători din partea agitatorilor PPȘ, aproximativ de la ora 9.31 până la 10.30.
- **SV 15/2, Călărași, Călărași.** La ora 08:50, în afara secției de votare (aproximativ la o distanță de 100 metri), reprezentanții PPȘ s-au amenajat în ograda unei persoane, cu sacoșe pline cu conținut necunoscut. Membrii BESV au anunțat polițistul. În rezultat, aceștia au fost înlăturați.
- **SV 27/16, Chișinău, Buiucani.** La ora 08:50, în incinta SV a intrat un alegător și a informat observatorul că reprezentanții PPȘ distribuie cadouri (niște cutiuțe cu conținut neidentificat). După implicarea președintelui BESV – au plecat.
- **SV 15/57, Călărași, Sinești.** La ora 09:25, în afara SV, reprezentanții PPȘ distribuie alegătorilor sacoșe cu un conținut neidentificat.
- **SV 13/60 Rezina, Trifești.** La ora 09:20, la o distanță

de 50 m de SV, un reprezentant al PDM a discutat cu un alegător până la intrarea acestuia în SV. După ce acesta a intrat în SV, a votat și a ieșit din SV, reprezentantul PDM a discutat iarăși cu el, oferindu-i un pachetel.

- **SV 14/4 Telenеști, Mihălașa.** Începând cu ora 09:22, în apropierea SV, un reprezentant al PDM discută cu un grup de alegători, sunt suspiciuni rezonabile că este vorba de o situație de recompense materiale sau bănești dat fiind faptul că după ce alegătorii ies din SV reprezentanții PDM îi însoțesc la un loc dosit (după un gard).
- **SV 15/55, Călărași, Rădeni.** La ora 09:57, reprezentanții PPȘ, în preajma SV, au parcat două mașini și distribuie pungi cu conținut necunoscut alegătorilor. Deși președintele BESV a fost informat, acesta nu a reacționat.
- **SV 39/2 Sărata Galbenă, Sărata Galbenă.** A fost chemat polițistul la solicitarea primarului, pentru a împiedica afișarea unui placat și distribuirea pungilor cu logo-ul partidului ȘOR. OTS a auzit că în pungi erau jucării. Altă informație despre conținutul pungilor, nu știe.
- **SV 40/45 Cimișlia, Topala.** OTS a auzit zvonuri precum că reprezentanții PDM în apropierea SV, în incinta unui magazin, consumă împreună cu alegătorii, băuturi alcoolice. Deplasându-se la magazinul în cauză, OTS a văzut o persoană îmbrăcată în vestimentație cu simbolică PDM.
- **SV 45/7 Comrat, Comrat.** Un alegător, demonstrativ s-a apropiat de OTS și i-a prezentat o sumă bănească (circa 500 MDL) și a comunicat faptul că a câștigat acești bani, pentru că a votat. La întrebarea OTS de unde a primit acești bani, alegătorul s-a eschivat de la răspuns și a părăsit SV.
- **SV 44/5 Taraclia, Taraclia.** Zece persoane prezentându-se la SV au comunicat OTS, despre propunerea de recompensă, pe care au primit-o din partea reprezentanților PPȘ,

care se aflau în apropierea SV. Persoanele în cauză propuneau o recompensă în sumă de 200 lei, pentru fiecare vot în favoarea PPŞ. Problema în cauză nu a fost comunicată preşedintelui BESV.

- **SV 27/6, Chişinău, Buiucani.** Aproximativ la orele 10:50, la 50 m de secţia de votare, a fost identificat un microbuz alb al partidul PPŞ din care erau descărcate produse alimentare. Şoferii au declarat că aceste produse alimentare trebuie duse într-un apartament.

Agitaţie electorală sau PR negru la intrare sau în incinta secţiei de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 30 cazuri

- **SV 35/16 Căuşeni, Căuşeni.** Pe geamurile SV şi uşa SV era plasată agitaţie electorală din partea PSRM. După sesizarea membrilor BESV, agitaţia a fost scoasă.
- **SV 22/15 Ialoveni, Dănceni.** Primarul şi unul din consilieri făcea agitaţie la întărea în secţia de votare, preşedintele BESV le-a făcut observaţie şi ei sau îndepărtat de intrarea secţiei.
- **SV 23/2 Chişinău, Botanica.** În incinta secţiei de votare au apărut afişe electorale cu PSRM.
- **SV 20/1 Străşeni, Străşeni.** Lângă uşa secţiei de votare o doamnă transmite pliante de la PSRM. Aceasta s-a petrecut de la ora 7.30 până la 8.30. După aceasta un membru al BESV a făcut observaţie şi persoanele în cauză s-au deplasat cu aproximativ 40-50 m depărtare de SV.
- **SV 25/8, Chişinău, Botanica** La intrare SV s-au apropiat 6 persoane reprezentării PDM şi împărţeau pliante. Preşedintele BESV a făcut observaţie, reprezentanţii PDM au plecat.
- **SV 9/15, Bălţi.** În secţia de votare a intrat un reprezentant al PPŞ, îmbrăcat în hanorac cu utilizarea simbolisticii PPŞ şi a comunicat timp de 2 minute cu un observator. Reprezentantul PPŞ nu şi-a exercitat dreptul la vot în această secţie de votare. Preşedintele BESV nu

a reacționat la acest incident.

- **SV 9/13, Bălți.** În jurul orei 8.05 în incinta SV a intrat o persoană cu o sacoșă simbolică PPȘ. Persoana neautorizată s-a aflat în BESV 1 minut. Președintele BESV a reacționat rapid excluzând persoana neautorizată din SV.
- **SV 9/9, Bălți.** În SV a intrat o persoană cu o mapă cu simbolică PPȘ și s-a salutat cu observatorii desemnați din partea PPȘ. Persoana dată nu și-a exercitat dreptul la vot în SV respectivă. Președintele BESV a făcut observație imediat ce a observat.
- **SV 9/39, Bălți.** A intrat o persoană în SV îmbrăcat în vestimentație cu simbolică PPȘ, care nu și-a exercitat dreptul la vot în secția respectivă. Președintele BESV a zis că el nu face agitație, ci doar pur și simplu a intrat. Persoana s-a aflat în SV aproximativ 5 minute.
- **SV 9/35, Bălți.** În jurul orei 7.37 un alegător a intrat în secția de votare cu accesorii cu simbolică concurentului electoral -PPȘ (geanta și eșarfă). Un membru al SV a atenționat alegătorul respectiv. Alegătorul a răspuns că i s-a comunicat că poate veni cu aceste materiale în SV.
- **SV 15/58, Călărași, Sîpoteni.** La ora 10:52, în incinta SV, observatorii de la PPȘ, PDM, PSRM și PCRM stau lângă urna de vot, discutând cu alegătorii.
- **SV 40/30 Cimișlia. Marinfeld.** Atunci când alegătorul a intrat în cabina de vot, a fost telefonat și sfătuit pentru cine să voteze și, cu toate că a fost rugat să închidă apelul de către președintele BESV, acesta nu a reacționat. După ce a votat, a închis apelul și a ieșit din SV.
- **SV 27/20 Răzeni, Răzeni.** O persoană a intrat în secția de vot îmbrăcat în tricou (sub geacă) cu emblema partidului ȘOR, a votat, membrii comisiei au făcut observații și au rugat să se încheie la geacă, au fost replici din partea observatorilor altor partide, care aproape au degenerat în altercații.

- **SV 27/07 Chişinău, Buiucani.** La ora 08:38, două persoane, care distribuiau în afara SV pliante ale PDM, au intrat în holul SV și vorbeau cu alegătorii. La solicitarea președintelui BESV de a părăsi încăperea, una din persoanele respective a invocat faptul că vorbește cu amantul. Au ieșit, au revenit din nou, iar după scurt timp au plecat definitiv.
- **SV 18/6, Orhei, Orhei.** La ora 09:30, reprezentanții PPȘ, deținând materiale electorale asupra lor, au intrat în SV pentru a discuta cu observatorul PPȘ. La observația președintelui BESV, aceștia au încercat să ascundă materialele care le dețineau (genți, fulare, insigne aplicate pe ei), și au părăsit la scurt timp SV.
- **SV 32/7 Chişinău, Vatra.** Unii reprezentanți ai PPȘ au lipit pe geamul SV foi cu bilete de vot indicând pe cine să voteze, după care o persoană a intrat în SV și a votat corespunzător indicațiilor.
- **SV 32/7 Chişinău, Vatra.** Doi alegători în incinta SV s-au consultat cu voce tare pe cine să voteze. Au strigat în voce tare "Votăm steaua". Nu erau îmbrăcați în vestimentație cu simbolică partidului.
- **SV 33/9 Chişinău, Durlești.** Un alegător după ce a votat a spus în voce tare ca toți să voteze pe Constantin Țuțu.
- **SV 7/3 Soroca.** La ora 11.37 s-a depistat că unul din observatori avea pe brațe o foaie cu inscripția Blocului Electoral ACUM. La solicitarea Președintelui BESV, foaia respectivă a fost înlăturată.
- **SV 43/13 Cahul, Cahul.** Până la deschiderea SV, două persoane îmbrăcate în haine cu simbolică PPȘ, au intrat în incinta SV, au pus la gâtul a 2 observatori câte un fular cu simbolul PPȘ, pe care îl reprezintă. Președintele BESV le-a făcut observație, persoanele necunoscute au ieșit din SV. Observatorii PPȘ au purtat fularele PPȘ, timp de două ore.
- **SV 42/5 Cantemir, Burlăceni.** O persoană în vestimentația cu simbolul PDM a intrat în incinta SV, fără intenția de

a vota. Președintele BESV a făcut observații, iar persoana în cauză a plecat, a plecat din SV la 2 min, după ce a intrat.

- **SV 27/06 Chișinău, Buiucani.** La ora 10:20, un membru al BESV (Gheorghe Botnari – desemnat de PSRM) a făcut agitație politică pentru concurent. Președintele BESV i-a făcut observație.
- **SV 27/17, Chișinău, Buiucani.** Periodic, 3 reprezentanți PPȘ care făceau agitație afară, intrau temporar în SV vorbind în glas tare despre simpatizanții politici. Președintele le-a făcut observație, dar ei oricum reveneau.
- **SV 10/13, Bălți, Bălți.** La ora 10:10, în incinta SV au intrat candidatul PPȘ pe CU 10, Pavel Verejan, însoțit de un un coleg de al său, ambii fiind îmbrăcați în scurte și fulare cu însemnele de partid. În timp ce Pavel Verejan vota, colegul său îl fotografia și filma. Un observator a obiectat la acest comportament, iar ca replică – aceștia au cerut permisiunea președintelui BESV de a filma și a fotografia, la care președintele le-a dat acordul. Prin urmare, cei vizați au continuat să facă sesiunea foto.
- **SV 10/2, Bălți, Bălți.** La ora 11.15, în incinta SV, în incinta SV erau prezente 2 reprezentanți ai PPȘ. Unul din aceștia arăta alegătorilor unde să voteze, iar al doilea, care era cu o listă, verifica cine a votat. Președintele BESV le-a cerut să părăsească sala. A fost chemată și poliția care i-a înlăturat.
- **SV 47/004 Transnistria, Criuleni.** Au fost observate situații în care alegătorii după exercitarea dreptului la vot, în afara SV au primit recompense. Conform zvonurilor, obținute din mai multe surse, după exercitarea dreptului la vot alegătorii primesc recompense bănești cca. 200 de lei sau 20 de dolari pentru vot.
- **SV 48/005 Transnistria, Călărași.** În apropierea SV, persoane neidentificate repartizau (dintr-un microbuz în

alte 4 mașini) mai multe pungi de culoare neagră, fără inscripții, în care se găsesc produse alimentare Dintre autoturismele implicate sunt: Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă, Nr. MUM 811; Mercedes-Benz de culoare sură; Dacia, de culoare neagră, Nr. MUM 782.

- **SV 48/022 Transnistria, Varnița.** Sunt zvonuri precum că alegătorii care au fost transportați organizat (cca. 400 -500 alegători) sunt remunerați pentru vot său cu câte 20 de dolari.
- **SV 48/019 Transnistria, Ștefan Vodă.** Sunt zvonuri precum că alegătorii care au fost transportați organizat pentru a vota la SV (cca. 60 persoane) sunt achitați cu cca. 20 de dolari pentru vot.
- **SV 48/020 Transnistria, Ștefan Vodă.** Un alegător care a fost transportat organizat ca să voteze la această SV, a declarat că ulterior exercitării dreptului la vot și prezentarea pozei cu buletinul de vot primesc recompense de 20 dolari din partea PSRM.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 19 cazuri.

- **SV 21/13 Criuleni, Coșnița-Est.** Doua persoane au intrat în cabina de vot si vorbeau cu cuvinte necenzurate și peste câțva timp a ieșit din cabina.
- **SV 38/10 Hâncești, Boghicieni.** Au votat 2 persoane în același timp (soț si soție) în cabina de vot, nu erau cu necesități speciale. S-au făcut observații, dar asta nu a împiedicat procesul, împreună au depus buletinele în urnă.
- **SV 9/9 Bălți.** În jurul orei 9.50 în aceeași cabină de vot au intrat soțul și soția. În urma solicitării membrilor BESV, alegătorul a trecut în altă cabină de vot și și-a exercitat dreptul de vot.
- **SV 28/9 Chișinău, Rîșcani.** La ora 08:11, doi alegători au intrat concomitent în cabina de vot. Președintele le-a făcut observație și cea dea doua persoană a mers la

altă cabină.

- **SV 18/4, Orhei, Orhei.** La ora 8:15, un alegător se afla în cabina de vot. De acesta, s-a apropiat un alt alegător care-l îndemna să voteze precum îi spunea acesta. Cazul a fost observat de către președintele BESV care a reacționat rapid pentru a clarifica motivul unei asemenea situații.
- **SV 32/18 Chișinău, Colonița.** Doi alegători au intrat în SV. Unul a intrat în cabina de votare, după care a intrat cel de-al doilea și a dat indicații despre cine să voteze, ieșind la scurt timp din cabina de vot.
- **SV 33/20 Chișinău, Băcioi.** În cabina de vot au intrat 2 persoane soț și soție. Președintele BESV le-a făcut observație. Oricum au votat împreună.
- **SV 37/35 Răzeni, Pojăreni.** Un alegător nu știa cum să voteze, nu înțelegea unde să aplice ștampila, ce să facă, persoana care urma să voteze a venit cu inițiativa să o ajute, s-a apropiat să-i indice. Membrii BESV i-au făcut observație, dar oricum persoana a intrat împreună cu alegătorul în secția de vot și-i arată unde și ce.
- **SV 20/2 Strășeni, Rădeni.** La 9.00 în cabina de vot au intrat două persoane. Una din ele arătat celeilalte unde să pună ștampila. Președintele BESV nu a reacționat. Persoana nu era slab văzătoare.
- **SV 21/29 Criuleni, Măgdăcești-Nord.** La 11.30 la secția de votare în cabina de votare au intrat 2 persoane. Două alegătoare în vârstă, dar nu era cu deficiențe de văz. Președintele BESV sau membrii comisiei nu au reacționat.
- **SV 37/21 Răzeni, Costești.** Când un alegător trebuia să voteze și s-a apropiat de cabina de vot, s-a îndreptat spre alegătorul vecin cu îndemnări și cu indici pentru cine să voteze. Președinta comisiei i-a făcut observație și persoana în cauză s-a retras.
- **SV 38/25 Hâncești, Lăpușna.** În jurul orelor 10:30, 2 persoane au votat nejustificat în grup, nefiind niciuna din acestea nevăzători sau slab văzători. O persoană a aplicat ștampila pe 2 buletine de vot. S-au făcut

observații de către președintele comisiei după ce a avut loc incidentul.

- **SV 36/7 Ștefan-Vodă, Brezoaia.** Două persoane în etate au intrat în cabină timp de 1 min au stat acolo, președintele sesizând a făcut observație că nu au dreptul, acestea totuși au votat.
- **SV 36/10 Ștefan-Vodă, Cioburciu.** Două persoane au intrat în cabina, la care președintele nu a reacționat. Nimeni din ei nu erau nevătători.
- **SV 10/38 Bălți, Octeabriscoe.** La ora 09:15, au fost observate 2 persoane votând în aceeași cabină de vot. Membrii BESV au făcut observație, însă aceasta a fost tratată ca o glumă de către alegători, aceștia continuând să voteze în aceeași cabină. O reacție a președintelui BESV nu a fost pe motiv că acesta era ocupat cu altele.
- **SV 10/38 Bălți, Octeabriscoe.** La ora 11:17, un alegător a pătruns în cabina de vot unde era deja un alt alegător, consultându-se împreună. Președintele vorbea cu o altă persoană și nu s-au luat măsurile necesare.
- **SV 50/20 Irlanda, Dublin.**
- **SV 47/010 Transnistria, Orhei.** Vice-președintele BESV intră în cabina de vot împreună cu alegătorii care solicită ajutor pentru a le traduce sau să le explice metoda de vot.
- **SV 47/013 Transnistria, Doroțcaia.** Mai multe persoane au intrat în cabina de vot, câte două sau mai multe persoane, pentru a vota fără un motiv justificativ. Președintele BESV a făcut mai multe observații și a permis accesul în sala a alegătorilor astfel ca să se evite aglomerația.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta secției de votare – 7 cazuri.

- **SV 27/08 Chișinău, Buiucani.** O persoană a intrat în SV, s-a apropiat de membrii BSV și a solicitat careva

informație invocând faptul că este membru al biroului. Nu a prezentat nici o legitimație pentru a confirma acest lucru. S-a aflat în incinta SV aproximativ 15 minute. A declarat că cineva a sunat ieri și i-a solicitat să se prezinte la SV. Președintele era ocupat la moment, dar într-un final i-a solicitat să plece.

- **SV 33/2 Chișinău, Codru.** O persoană aflată în SV nu avea nici un fel de acte de identitate la el. După ce s-a apropiat membrii BESV, el a spus ca așteaptă pe cineva și peste câteva minute a plecat .
- **SV 39/1 Sărata Galbenă, Sărata Galbenă.** O doamnă din partea PPȘ a intrat în incinta SV și a stat pentru 15-20 min acolo. Președintele BESV nu a luat atitudine. OTS a comunicat că doamna nu era îmbrăcată în vestimentație cu simbolul PPȘ, însă a discutat cu observatorul din partea PPȘ.
- **SV 2/7, Ocnița, Dondușeni.** Concurentul electoral din partea Blocului ACUM, Remus Ciobanu, după ce a votat a intrat de mai multe ori în secția de vot .
- **SV 2/31, Ocnița, Horodiște.** La ora 10 :00 a fost constatată prezența primarului în secția de vot, care s-a apropiat de președintele BESV și au discutat, fără să-și exercite dreptul de vot. Ulterior, în urma observațiilor făcute de observatori, a părăsit secția de votare.
- **SV 27/02 Chișinău, Buiucani.** La ora 10:05, la SV a venit o persoană cu o legitimație din anul 2015, nu s-a prezentat, menționând doar că e acreditat la președinție. Președintele și membrii BESV nu au făcut observație. Persoana dată a făcut pozele SV, observatorii i-au făcut observație, fiind chemată poliția. La ora 10:15 persoana dată a plecat.
- **SV 50/41 Italia, Ravena**

Buletinele de vot nerepartizate membrilor BESV nu sunt păstrate în loc sigur în incinta secției de votare – 1 caz.

- **SV 50/63 Portugalia, Setubal**

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 23 SV

- **SV 21/25 Criuleni, Hârtopul Mic.** La 20 m de secție un automobil model Volkswagen, de două ori la 9.40 și 9.50 a transportat alegători. Transportul a fost organizat de către PPȘ.
- **SV 21/19 Criuleni, Doroțcaia.** La 10 m de SV, aproximativ la 8.30 s-a apropiat un microbuz culoare albă cu inscripția "la comandă", în jur de 10 persoane. Nu este cert cine ar fi organizat transportarea.
- **SV 37/2 Răzeni, Răzeni.** Transportarea organizată a alegătorilor din partea PDM. OTS afirmă ca a auzit o discuție a membrului de partid PD cu alta persoana cu referire la un buletin nevalabil și la un vot minus pentru PDM.
- **SV 37/2 Răzeni, Răzeni.** Transportarea organizată a alegătorilor, microbuz alb, s-a observat cum s-au urcat în microbuz 2 persoane în etate care deja votaseră. Nu se știe sigur pentru ce concurent electoral.
- **SV 2/35, Ocnița, Paustova.** La ora 9.55 un grup de alegători au fost transportați de către reprezentanții PPȘ cu un automobil de tip Volkswagen Transporter T4. Ulterior reprezentanții PPȘ au rămas să facă agitație electorală în apropierea secției de votare.
- **SV 2/35, Ocnița, Paustova.** Transportarea alegătorilor – circa 15 studenți – cu un automobil de tip Mercedes-Benz Sprinter de către persoane neidentificate.
- **SV 3/20, Edineț, Brătușeni.** La ora 10.00 a fost constată transportarea organizată a alegătorilor- circa 15 studenți.
- **SV 48/018 Transnistria, Ștefan Vodă.** La SV au fost aduse organizat 200 de persoane cu 3 autocare.
- **SV 47/004 Transnistria, Criuleni.** Aproximativ 392 de

persoane au fost aduse în mod organizat la SV, cu 6 autobuze. Președintele BESV a sugerat ca alegătorii să intre în SV pe rând pentru a evita aglomerația.

- **SV 47/013 Transnistria, Doroțcaia.** Au fost aduse organizat cca. 20-25 de persoane cu 2 autobuze. Autobuzele au fost parcate în preajma BESV.
- **SV 48/020 Transnistria, Ștefan Vodă.** La SV au fost aduse organizat 470 de persoane cu mai multe mijloace de transport, precum: autobuz Neoplan de culoare albastru deschis Nr. E 049 B0, autobuz Mercedes-Benz de culoare albă Nr. T 567 H0 microbuz Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă Nr. T 918 MM și Nr. T 644 K, microbuz de culoare albă A 576 CB, și alte două microbuze de culoare albă și albastră cu numere neidentificate.
- **SV 48/023 Transnistria, Chișinău.** La SV au fost aduse organizat 30 de persoane cu un autobuz marca MAN de culoare albă, Nr. LEU 942. Autobuzul este parcat la o distanță de 200 m de la SV.
- **SV 48/007 și 024 Transnistria, Chișinău.** La SV au fost aduse în mod organizat din Tiraspol aproximativ 150 de persoane. Persoanele au fost transportate cu 2 autocare de culoare albă cu Nr. T 961 MH și Nr. T 479 MP, parcate mai departe BESV.
- **SV 48/022 Transnistria, Varnița.** La SV au fost aduse în mod organizat cca. 400-450 de persoane. Au fost transportați cu aproximativ 32 de autoturisme, printre care: microbuze Mercedes-Benz Nr. T 707 CT, Nr. C 338 HB, Nr. T 255 KE. _
- **SV 48/023 Transnistria, Chișinău.** La ora 11.30, au fost aduse organizat 120 de persoane la SV. Autobuzele identificate sunt: DAF de culoare verde, Nr. NPL 541 și Nr. ENK 890; DAF de culoare roșie, Nr. OMM 213; autobuz de culoarea albă Nr. 00T 868.
- **SV 48/019 Transnistria, Ștefan Vodă.** Transportarea organizată a cca. 60 de persoane la SV, prin intermediul a 3 microbuze: Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă cu Nr. CLN 189, Nr. T 951 KP, T 952 KP.

- **SV 48/010 Transnistria, Anenii Noi.** La SV au fost aduse cca. 100 de persoane cu 2 autobuse și 3 rutiere.
- **SV 48/018 Transnistria, Ștefan Vodă.** Persoane sunt aduse organizat. Transportarea organizată a cca. 50 de persoane la SV, cu 3 microbuze: Mercedes-Benz Sprinter de culoare verde cu număr nedeslușit, Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă cu Nr. WW0 963, Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă cu Nr. SFC 633.
- **SV 47/004 Transnistria, Criuleni.** La SV au fost aduse în mod organizat cca. 330 de persoane, cu mai multe autoturisme: Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă cu Nr. ELB 567, BR AT 276 și K AD 817, Mercedes-Benz Sprinter de culoare albastră cu Nr. E 916 BH și BR AZ 942, Autobuz de culoare albastră Nr. GME 130, Mercedes-Benz de culoare albă cu număr neidentificat, Autobuz Keops (ruta Dubăsari – Chișinău) de culoare sură cu Nr. E 400 AX, Microbuz de culoare albă cu Nr. E 101 AT, Iveco de culoare albastră cu Nr. E 010 AT, Mercedes-Benz Sprinter de culoare galbenă cu Nr. BR A0 073.
- **SV 47/001 Transnistria, Chișinău.** Au fost aduse în mod organizat cca. 60 de persoane, cu 3 rutiere: , Mercedes-Benz Sprinter de culoare verde cu număr neidentificat, Mercedes-Benz Sprinter de culoare albă cu Nr. A 073 CM și T 255 MA.
- **SV 47/008 Transnistria, Șoldănești.** La SV au fost aduse în mod organizat cca. 300 de persoane, cu cel puțin 7 autobuze, printre care: Setra de culoare albastră Nr. GLA 888, Mercedes-Benz de culoare albastră Nr. QM0 651.
- **SV 47/007 Transnistria, Hîrtop.** La SV au fost transportate organizat aproximativ 300 de persoane, cu mai multe autoturisme: Mercedes-Benz de culoare albă Nr.: PSV 265, K KF 777, C PK 520, C MY 826, AHI 343, Mercedes-Benz de culoare albastru închis cu Nr. C RB 185, autobuz Ikarus K 777 AB.
- **SV 47/009 Transnistria, Șoldănești.** La SV au fost transportate organizat la SV aproximativ 20 de persoane, cu microbuzul Mercedes-Benz de culoare albă cu Nr. C QD

Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare – 1 caz

- **SV 9/13 Bălți.** Operatorul a vrut să vadă dacă funcționează camera de înregistrare video și aceasta s-a oprit. Din această cauză, votarea a fost suspendată pentru 5 minute, de la 8:02 -la 8:07. În timpul acesta a intrat un alegător și i s-a interzis să-și exercite dreptul de vot până la rezolvarea problemei. Președintele BESV a reacționat foarte rapid și a rezolvat problema.
- **Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 28 cazuri.**
- **SV 38/24 Hâncești, Lăpușna.** SIAS Alegeri nu a funcționat de la 09:15 – 09:19, nu puteau verifica datele. Au telefonat la CEC și s-a clarificat situația.
- **SV 38/10 Hâncești, Boghicieni.** Un interval de timp de aproximativ 10 min nu era internet, în această perioadă alegătorii care veneau erau notați pe hârtie, care ulterior trebuiau înregistrați în SIAS Alegeri.
- **SV 4/32, Rîșcani, Pîrjota.** În intervalul ora 08.39 – 09.20 în secția de votare a fost constată lipsa conexiunii la internet. A fost chemat un operator Moldtelecom care a remediat problema. Operatorii SIAS Alegeri au înregistrat datele pe foi.
- **SV 9/11, Bălți.** În jurul orei 9.15, SIAS Alegeri a fost blocat timp de 2 min. La acel moment în SV erau alegători, care au așteptat până s-a rezolvat problema.
- **SV 10/19, Bălți, Bălți.** La unul din cei doi operatori SIAS Alegeri, pe parcursul a 20 de minute (08:40-09:00) nu a funcționat SIAS Alegeri. Pentru a soluționa situația, președintele BESV a sunat la centru de apel unic pentru asistență. Procesul de votare în această

perioadă nu a fost întrerupt.

- **SV 16/11, Sîngerei, Ungheni.** La ora 09:15, un alegător era înregistrat în SIAS Alegeri că ar fi votat deja în satul Simeni, dar a venit să voteze și la secția respectivă, argumentând că nu a votat deloc. Într-un final, alegătorului i s-a permis să voteze.
- **SV 27/21, Chișinău, Buiucani.** La ora 09:15, timp de 2 minute nu au lucrat calculatoarele, fiind sistată activitatea din cauza conexiunii la internet. Președintele a soluționat problema.
- **SV 12/3, Sîngerei, Centru.** La ora 08:35, un alegător s-a prezentat la SV pentru a vota. După verificarea și înregistrarea acestuia în SIAS Alegeri, s-a constatat că acesta nu este atribuit la SV respectivă. În rezultat, alegătorul a părăsit SV fără să voteze, însă în SIAS Alegeri a rămas înregistrat ca alegător care deja a votat.
- **SV 33/7 Chișinău, Durlești.** Probleme cu conexiunea la internet începând cu orele 7.15 și până la 8.47.
- **SV 33/14 Chișinău, Durlești.** În decurs de 30 de minute operatorii nu au avut acces la internet. Peste 20 de minute incidentul a fost înlăturat de către lucrătorii Moldtelecom.
- **SV 42/45 Cantemir, Bucuria.** Primarul din Cahul s-a prezentat la SV dar datele acestuia erau deja introduse în sistem și arătau că deja a votat. Președintele BESV nu l-a lăsat să voteze repetat.
- **SV 37/29 Răzeni, Mileștii Mici.** De la 08:50 la 09:10 la unul dintre operatorii SIAS Alegeri nu funcționa sistemul, menționa că era blocată pagina. La rezolvarea problemei se implicau membrii comisiei, dar deficiența a fost lichidată în urma contactării CEC. Situația data a durat circa 20 min.
- **SV 32/32 Chișinău, Tohatin.** La 11:04 min nu a fost conexiune la internet pentru funcționarea SIAS Alegeri. La orele 11:15 min, această problemă a fost înlăturată.
- **SV 45/13 Comrat, Avdarma.** La ora 9:15, sunt înregistrate

deficiențe de funcționare a SIAS Alegeri. Timp de 15 min, procesul de votare a fost înregistrat pe o foaie de hârtie, ulterior datele au fost introduse în calculator.

- **SV 45/5 Comrat, Comrat.** La ora 10:15, a dispărut conexiunea la internet. Au fost întreprinse măsuri pentru înlăturarea deficienței. Procesul de votare nu s-a întrerupt. Toate datele s-au indicat pe o foaie de hârtie.
- **SV 47/022 Transnistria, Ustia.** Un alegător s-a prezentat la SV pentru a vota, în buletinul de identitate este indicată că viza de reședință este înregistrată în Dubăsari, însă în SIAS Alegeri este indicată în Chișinău. Alegătorul nu a votat.
- **SV 49/23 Turcia, Istambul**
- **SV 50/69 România, Timișoara**
- **SV 50/63 Portugalia, Setubal**

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 28 cazuri.

- **SV 30/5 Chișinău, Ciocana.** Un alegător pe la 9.20 a făcut observație membrilor BESV că fiica dumneai fiind decedată de 19 ani mai este inclusă în listele electorale.
- **SV 31/26 Chișinău. Rîșcani.** Alegătorul a găsit în listele de bază, după adresa sa niște persoane care deja sunt decedat.
- **SV 34/1 Anenii Noi, Anenii Noi.** Doamna care a solicitat un buletin de vot a găsit în baza de date numele și familia soțului său care e decedat.
- **SV 9/2 Bălți.** La 9.10 a fost constatată discrepanțe dintre adrese. Operatorul a semnalat despre problema. Președintele BESV a făcut copie la buletin și persoana a fost inclusă în lista suplimentară.
- **SV 9/21 Bălți.** La ora 8.24 în lista electorală de bază persoana cu acte de identitate ce indicau secția

respectivă nu s-a regăsit și a fost inclusă în lista suplimentară.

- **SV 23/10 Chișinău, Botanica.** Un alegator cu acte de identitate ce indicau secția respectivă, nu s-a regăsit în lista electorală de bază și a fost inclusă în lista suplimentară.
- **SV 25/ 15 Chișinău, Centru.** Doi soți au venit să voteze. Unul din ei nu s-a regăsit în lista electorală, fiind inclus pentru a vota în altă secție de votare.
- **SV 25/ 17 Chișinău, Centru.** În liste electorale erau 5 persoane cu aceeași reședință. Dar proprietarii apartamentului au comunicat că locuiesc doar două persoane în acel apartament.
- **SV 25/2 Chișinău, Botanica.** Un alegător a depistat în liste că sunt persoane străine care au reședința în apartamentul său.
- **SV 25/ 15 Chișinău, Centru.** Un alegător nu s-a regăsit în lista electorală. Alegătorul a votat în baza listei suplimentare.
- **SV 26/25, Chișinău, Centru.** La ora 09:11, un alegător a identificat o persoană decedată în listele electorale. Persoana care a depistat incidentul declară a prezentat certificatul rudei decedate, însă președintele BESV afirmă contrariul.
- **SV 40/16 Cimișlia, Basarabeasca.** Un alegător nu a fost înregistrat pe listele electorale. Președintele BESV i-a dat alegătorului să completeze o contestație.
- **SV 33/9 Chișinău. Durlăști.** Un alegator și-a făcut prezența la SV dar în SIAS Alegeri nu a fost găsit. A arătat fișa de însoțire a buletinului de identitate și a fost înscris în listele suplimentare. Alegătorul a votat.
- **SV 40/8 Cimișlia, Cimișlia.** O persoană a venit cu certificatul de deces a unei rude, menționând că aceasta este decedată de 20 de ani și de fiecare dată este înregistrată pe listele electorale. Președintele BESV a comentat că nu poate face nimic, pentru că „listele

electorale nu trebuie murdărite,,.

- **SV 32/31 Chișinău, Tohatin.** La 10:19, 3 alegători au votat pe lista suplimentară, chiar dacă aveau reședința în altă circumscripție. OTS a întrebat operatorul care i-a confirmat informația. După ce președintele BESV s-a consultat la telefon (nu se știe cu cine), le-a permis alegătorilor să voteze.
- **SV 37/6 Răzeni, Căinari.** Un alegător nu s-a regăsit în lista de bază. A fost inclus într-o listă suplimentară și apoi și-a exercitat dreptul de vot.
- **SV 20/34 Strășeni, Sireți.** O persoană decedată a fost pe listă introdusă. Aceasta a observat o alegătoare aproximativ la 7.20. Președintele BESV a indicat că listele au fost modificate și transmise, dar de la CEC modificările nu au fost operate.
- **SV 4/32 Rîșcani, Pîrjota.** Aproximativ la ora 9.56 un alegător nu s-a regăsit în listele de bază și a votat pe lista suplimentară, dar are reședința în satul în care este secția de votare.
- **SV 6/7 Drochia.** Aproximativ la orele 08.25 în lista alegătorilor se afla numele unei persoane decedate (a decedat în urma cu 5 ani). Președintele BESV a tăiat din lista de alegători numele persoanei identificate drept decedată.
- **SV 44/2 Taraclia, Taraclia.** O persoană a comunicat faptul că a identificat în lista electorală numele soțului său decedat cu mult timp în urmă. Președintele BESV a îndreptat-o către APL, pentru clarificarea problemei.
- **SV 44/4 Taraclia, Taraclia.** O persoană a comunicat faptul că au fost înregistrate persoane decedate cu domiciliul la imobilul aflat în proprietatea acesteia. Președintele BESV a comunicat faptul că trebuie să se apropie cu buletinul de identitate, pentru a se clarifica situația, dar persoana în cauză a plecat de la SV. Problema nu a fost soluționată.
- **SV 43/13 Cahul, Cahul.** Pe listele electorale sunt

identificate persoane decedate. Un observator din cadrul SV a observat în lista electorală numele/prenumele fiului său decedat în anul 2000. A comunicat că până acum nu l-a mai identificat în liste similare de la alegerile precedente după decesul acestuia. Președintele BESV a solicitat certificatul de deces al persoanei. Problema nu a fost rezolvată.

- **SV 42/31 Cantemir, Moscovei.** Un număr de 27 de persoane din același sat au venit la SV 42/31, iar aceștia erau înregistrați la SV 42/30. Conform SIAS Alegeri acești alegători nu au votat anterior. Președintele BESV le-a permis să voteze pe lista suplimentară.
- **SV 27/5, Chișinău, Buiucani.** La ora 11:09, s-a constatat că legătorii de la un bloc de locuit cu 9 etaje atribuit la SV respectivă sunt incluși în SIAS Alegeri, însă nu sunt incluși în listele electorale de bază. Motivul invocat a fost faptul că în acel bloc de locuit este înregistrat doar 1 apartament. Alegătorii au votat pe listele suplimentare.
- **SV 27/8, Chișinău, Buiucani.** La orele 11:39, un alegător a identificat o persoană decedată inclusă în listele electorale de bază. Președintele BESV a spus că nu poate face nimic dacă nu s-a prezentat certificatul de deces.
- **SV 28/17, Chișinău, Rîșcani.** La ora 11:37, un alegător nu s-a regăsit în lista electorală de bază și a votat pe lista suplimentară.
- **SV 50/01** Austria, Viena
- **SV 50/07** Grecia, Atena

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului – 22 cazuri.

- **SV 38/29 Hâncești, Mereșeni.** O persoană a fotografiat buletinul de vot. A fost observat blits. Președintele BESV a făcut observație, a rugat să i se prezinte telefonul și să șteargă poza.
- **SV 9/33 Bălți.** Un alegător a fotografiat un buletin de

- vot în jurul orei 8.58. Membrul BESV a raportat Președintelui BESV. Președintele a făcut observație alegătorului, însă nu a fost solicitată ștergerea pozei.
- **SV 23/ 20 Chișinău, Botanica.** Un alegător ținea telefonul deasupra buletinului de vot și probabil a fotografiat. La observația președintelui BESV, alegătorul a menționat că nu face fotografii, ci doar se uita în telefon.
  - **SV 25/18 Chișinău, Centru.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele BESV nu a observat acest incident.
  - **SV 25/25 Chișinău, Centru.** În jurul orei 10.35 două persoane au fotografiat buletinul de vot, una -a șters fotografia, a doua- a plecat fără să șteargă fotografia din telefon.
  - **SV 15/16, Călărași, Gara Feroviară Bahmut.** La ora 09:05, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Imediat acesta a fost atenționat de membrii BESV. În rezultat, acesta a șters poza.
  - **SV 27/16, Chișinău, Buiucani.** La ora 07:45, un alegător a fotografiat buletinul de vot. Președintele i-a făcut observație și a cerut să arate ultima poză. Acesta însă a refuzat și a părăsit grăbit SV.
  - **SV 27/8, Chișinău, Buiucani.** La ora 07:35, un alegător și-a fotografiat buletinul de vot în cabina de vot. Toți cei prezenți în SV au observat momentul. În rezultat, președintele a solicitat ștergerea pozei. Alegătorul a declarat pe propria răspundere că a șters poza, fără însă a demonstra acest lucru.
  - **SV 33/19 Chișinău, Băcioi.** În SV a intrat un grup de 4 alegători, care au votat pe rând, fotografiind buletinul de vot. OTS a văzut blitzul fotografic din cabina de vot. OTS a transmis informația președintelui BESV, acesta i-a comunicat că nu poate face nimic. Între timp grupul reușise să iasă din SV.
  - **SV 27/32 Răzeni, Molești.** Un alegător a fotografiat buletinul de vot, din partea președintelui BESV nu a

urmat nici o reacție.

- **SV 46/6 Ceadâr-Lunga, Ceadâr-Lunga.** Alegătorul a fotografiat buletinul de vot. Membrii BESV au observat cazul, au anulat buletinul. Alegătorul nu a mai votat pentru a doua oară. Pe buletinul de vot a fost aplicată "ștampila anulat" și s-a pus în urna de vot
- **SV 45/07 Comrat, Comrat.** Un alegător a avut tentativa de a fotografia buletinul de vot. Președintele BESV a făcut reacționat prompt, a verificat telefonul, dar poza nu a fost identificată. Nu s-a stabilit, dacă a fost expediată cuiva, poza cu buletinul de vot.
- **SV 28/19, Chișinău, Rîșcani.** La orele 11.40, un alegător a pozat un buletin de vot. Imediat, președintele BESV l-a atenționat că nu are dreptul de a poza, alegătorul invocând că nu cunoștea că este interzis.
- **SV 50/35 Italia, Padova**
- **SV 50/77 Spania, Madrid**
- **SV 50/09 Elveția, Geneva**
- **SV 49/12 Rusia, Moscova**
- **SV 50/28 Italia, Firenze**
- **SV 50/62 Portugalia, Faro**
- **SV 50/36 Italia, Padova**
- **SV 50/63 Portugalia, Setubal**

Înteruperea procesului de filmare a procedurilor de votare și numărare a buletinelor de vot, alte incidente ce țin de filmarea procedurilor de vot – 12 cazuri.

- **SV 21/2 Criuleni, Centru.** Camera nu funcționează. La ora 8.15 până la 8.49 nu a lucrat. Ulterior a fost reparată dar a funcționat până la 9.00. Președintele BESV indică că va face tot posibilul să o repare.
- **SV 22/15 Ialoveni, Dănceni.** Camera nu a funcționat de la 07:23 la 08:23. A fost adusă o cameră de rezervă.
- **SV 30/7 Chișinău, Ciocana.** Camera video nu a înregistrat de la deschiderea secției de votare și a fost reînnoită la ora 9:40. Președintele BESV nu a motivat sau a

comentat acest incident.

- **SV 8/39 Florești, Lunga.** De la deschiderea secției de votare, ora 7:00 până la 7:36, când un observator a constatat faptul, camera de înregistrare video nu a funcționat. La această oră operatorul a conectat camera motivând că camera de filmat nu a fost conectată din cauza unei disfuncționalități.
- **SV 9/11 Bălți.** La ora 8.33 s-a întrerupt procesul de înregistrare video, deoarece firul care este pus în priză dacă este atins, nu funcționează. Camera nu a înregistrat aproximativ 20 minute.
- **SV 25/16, Chișinău, Centru.** La ora 9:20 sa întrerupt procesul de înregistrare video, deoarece s-a descărcat bateria și a durat aproximativ 3 min. Procesul de votare nu a fost întrerupt.
- **SV 14/52 Telenеști, Vāsieni.** În intervalul 07:00-07:20, timp de 20 minute, nu a funcționat camera video.
- **SV 15/2, Călărași, Călărași.** La ora 7.03, înainte de a primi alegătorii, observatorul a informat membrii BESV că are impresia că camera video nu funcționează, iar membrii BESV l-au asigurat de contrariul. Ulterior, la ora 10:00, observatorul a mai atenționat odată membrii BESV că totuși nu merge înregistrarea. S-a dovedit că într-adevăr nu lucrează. Președintele a zis că cel mai probabil vor face un proces-verbal unde vor consemna că până la 10.00 nu a funcționat camera video.
- **SV 15/8, Călărași, Călărași.** Timp de 15 minute, în intervalul 9:15 – 9:30, nu a funcționat camera video.
- **SV 33/12 Chișinău, Durlești.** La 10:45 camera video s-a defectat. Nu funcționează becul/lumina de la camera video. Au fost chemate persoane specializate pentru a rezolva problema.
- **SV 37/6 Răzeni. Căinari.** Camera video nu a funcționat timp de 10 min, de la 12:30 la 12:40, a fost observat de către un membru a comisiei, s-a creat o agitație mică din cauza aceasta, problema a fost soluționată camera fiind reconectată.

- **SV 10/12, Bălți, Bălți.** La ora 10:15 s-a raportat că camera video nu a funcționat timp de 30 minute. Președintele BESV a luat măsuri și a reconectat camera.

Deteriorarea buletinelor de vot sau alte incidente ce se referă la utilizarea neconformă a acestora – 15 cazuri.

- **SV 21/37 Criuleni, Rîșcova.** Un alegător a uitat un buletin de vot nevotat în cabină, aproximativ la ora 9.10. Președintele BESV a luat buletinul și l-a pus în safeu.
- **SV 30/6 Chișinău, Ciocana.** După votare, alegătorul a ascuns buletinul de vot și a încercat să-l scoată din SV, aceasta a fost observat de membrii BESV. Președintele BESV l-a oprit și la rugat să depună buletinul în urna de vot. Incidentul a avut loc la ora 9:25.
- **SV 31/7 Chișinău, Rîșcani.** O persoana a intrat în secția de votare și după ce a primit buletinul de vot a rupt buletinul de vot.
- **SV 9/21, Bălți.** În jurul orei 9.57 un alegător a încercat să ia buletinul de vot uninominal cu el. Nu a reușit să iasă din SV, deoarece fost oprit de către Președintele BESV, care a observat că a pliat ceva și a pus în buzunar. Alegătorul a rămas în secția de votare împreună cu polițistul și așteaptă soluționarea problemei.
- **SV 9/30, Bălți.** La ora 9.30 în cabina de vot a fost uitat un buletin de vot pe care era pusă ștampila. Președintele BESV nu a întocmit un proces verbal, dar a zis că îl pune deoparte și la sfârșitul zilei va fi anulat.
- **SV 40/18 Cimișlia, Abaclia.** Președintele BESV a depistat un buletin de vot lăsat în cabină, care ulterior a fost pus în urna de vot.
- **SV 32/2 Chișinău, Cricova.** O persoană în stare de ebrietate a intrat în SV. După ce a primit buletinul de

- vot a făcut zarvă, a boțit și aruncat buletinul de vot .
- **SV 39/30 Sărata Galbenă, Gura Galbenei.** Un alegător care a votat doar pe circumscripția națională, a rupt celelalte buletine de vot, le-a pus în buzunar și a ieșit din SV. Președintele BESV și un observator, l-a somat să restituie buletinele de vot distruse. Alegătorul a refuzat. A fost chemat polițistul și președintele BESV a sunat la CEC. Alegătorul a scris explicație.
  - **SV 43/27 Cahul, Slobozia Mare.** Un alegător a intrat în SV cu un buletin de vot în mână. A comunicat că acest buletin l-a primit de la un paznic al școlii, care a uitat să voteze pe el și a rugat persoana respectivă să voteze în locul său, pentru PPȘ. Președintele BESV a anulat buletinul de vot.
  - **SV 20/4 Strășeni, Strășeni.** Un alegător la orele 9.42 a luat buletinele de vot, dar era rând, și a refuzat să stea în rând. A aruncat buletinele pe masa BESV și a plecat. Președintele BESV a întocmit proces verbal de anulare a buletinelor de vot.
  - **SV 3/5, Edineț.** Un alegător cu vârsta de 70 ani a votat, după care a scos din secția de votare 2 buletine de vot (1- uninominal, 1- referendum). Alegătorul a fost oprit și buletinele au fost luate și aruncate în urna de vot.
  - **SV 7/5, Soroca.** La ora 11.30 a fost depistat că un buletin de vot din circumscripția uninominală era lăsat în cabina de vot cu ștampila votat. Această încălcare a depistat-o următorul alegător ce a intrat în cabina de vot. Președintele a considerat acest vot nevalabil și a întocmit un proces verbal.
  - **SV 32/27 Chișinău, Stăuceni.** Președintele BESV, a găsit 2 bilete de vot în cabina de vot necompletate. Buletinele de vot, au fost arătate observatorilor, după care introduse în urna de vot.
  - **SV 27/14, Chișinău, Buiucani.** La ora 11:15, un alegator a introdus 3 buletine de vot în urna de vot, iar membrii BESV au zis ca i s-a înmănat 4 buletine de vot, iar la

întrebarea unde mai este un buletin de vot, alegatorul a plecat în grabă.

- **SV 28/25, Chișinău, Rîșcani.** La orele 11.57, a fost identificat un alegător care a încercat să plece acasă cu buletinele pentru referendum. Când i s-a făcut observație de către președintele BESV, alegatorul a rupt buletinele și le-a aruncat în urnă.

Introducerea în urna de vot a unui număr nejustificat de buletine – 2 cazuri.

- **SV 28/9, Chișinău, Rîșcani.** La ora 11:55, un alegător a încercat să introducă în urna de vot un număr mai mare de buletine de vot (circa 10). Președintele BESV a observat aceasta și l-a oprit. Alegătorul a încercat să rupă buletinele, însă nu a reușit deoarece președintele a preluat buletinele. Au fost mai multe buletine pentru referendum.
- **SV 10/6, Bălți, Bălți.** În cabina de vot au fost identificate circa 24 de buletine de vot pentru referendum, unele din acestea au fost ștampilate, iar altele nu. Acestea au fost puse în urnă de către președintele BESV, și ca finalitate acele ștampilate vor fi considerate valabile, iar cele neștampilate vor fi declarate nevalabile.

Impunerea alegătorilor de către membri BESV de a participa la referendum – 2 cazuri.

- **SV 26/27, Chișinău, Centru.** La ora 11:04, membrii BESV au oferit unui alegător buletine pentru referendum fără acordul alegătorului. În rezultat, alegătorul a depus o contestație pe acțiunile BESV, între acestea iscându-se un conflict.
- **SV 15/16, Călărași, Gara Feroviară Bahmut.** La 10:50, BESV inițial impune alegătorii să semneze că au primit toate patru buletine de vot și atunci când alegătorii refuză să ia buletinele de vot pentru referendum,

comisia le interzice, motivând că deja au semnat și nu au dreptul. Este un incident multiplu.

Altele –16 cazuri.

- **SV 27/16, Chișinău, Buiucani.** SV este amplasată la et. 1, iar cabinele de vot se află cu spatele la fereastră. Prin urmare, este posibil de monitorizat de la geam ce se petrece în cabina SV. Membrii și președintele BESV nu au comentat situația.
- **SV 27/15, Chișinău, Buiucani.** Începând cu ora 11:20, observatorul Blocului ACUM îndeplinește unele din atribuțiile membrilor BESV: verifică dacă au rămas buletine de vot în cabina de vot și dacă ștampilele funcționează bine. Președintele nu a observat situația descrisă dat fiind faptul că periodic se deplasa prin secție.
- **SV 10/36, Bălți, Mărinești.** În incinta SV sunt 3 camere video: 2 ale liceului și 1 a CEC. Din afirmațiile membrilor BESV, celelalte 2 camere nu sunt funcționale/conectate, iar a treia – este îndreptată și înregistrează urna de vot.
- **SV 50/46** Italia, Trento
- **SV 50/63** Portugalia, Setubal
- **SV 50/54** Marea Britanie, Londra
- **SV 50/16** Franța, Bordeaux
- **SV 50/38** Italia, Parma
- **SV 50/31** Italia, Milano
- **SV 50/11** Franța, Paris
- **SV 49/07** Isreal, Tel Aviv
- **SV 49/23** Turcia, Istanbul
- **SV 50/38** Italia, Parma
- **SV 50/60** Portugalia, Lisabona
- **SV 50/77** Spania, Madrid
- **SV 50/35** Italia, Padova

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de Observare a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 desfășurată de

Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul “Democrație, Transparență și Responsabilitate”; al Ambasadei Marii Britanii la Chișinău prin proiectul „Consolidarea responsabilității democratice în Moldova”; al Fundației Soros-Moldova prin proiectele „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova” și „Monitorizarea listelor de alegători și a litigiilor electorale în alegerile parlamentare din 2018”; al Consiliului Europei prin proiectul “Suport pentru monitorizarea alegerilor parlamentare din 2018”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Inga Stegărescu, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019: GSM 069269684, e-mail: inga.stegarescu@promolex.md.

Misiunea de Observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019:

Deschiderea secțiilor de votare

24 februarie 2019

Ora: 9:00

Misiunea Promo-LEX de observare a alegerilor Parlamentare din 24 februarie 2019 constată,

Lipsa vizualizării prezenței la vot

Circumscripția națională. 7.00 – 8.10.

Lipsa pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale (CEC) a vizualizării prezenței la vot pe parcursul zilei alegerilor. Amintim că în data de 11.02.2019 CEC prin comunicat oficial a anunțat despre proces.

Acces restricționat sau obstrucționarea procesului de observare liberă în secția de votare – 3 cazuri.

- **SV 9/19, Bălți.** Observatorului nu i s-a oferit informația necesară despre cum derulează procesul de votare. Președintele BESV a răspuns brutal observatorului că nu are timp ca să-i comunice lista materialelor. După mai multe solicitări în perioada ora 7:00-7:35 secretarul comisiei a oferit informația solicitată.
- **SV 49/11** Rusia, Moscova
- **SV 50/63** Portugalia – SEetubal

Urnele de vot nu au fost sigilate potrivit procedurilor legale/ ruperea/ deteriorarea sau absența sigiliilor pe urnele de vot – 47 cazuri.

- **SV 25/21 Chișinău, Botanica.** Urnele de vot staționare au fost sigilate cu 3 sigilii la inițiativa președintelui BESV, comentând că nu are sigilii suficiente.

- **SV 25/19 Chişinău, Centru.** Urnele de vot staţionare au fost sigilate cu câte 2 sigilii. Preşedintele BESV a argumentat că nu are numărul necesar de sigilii.
- **SV 24/28 Chişinău, Botanica.** Urnele de vot staţionare au fost sigilate cu câte 3 sigilii. Preşedintele BESV a argumentat că nu are numărul necesar de sigilii.
- **SV 9/6 Bălţi.** Urna de vot staţionară a fost sigilată cu 3 sigilii. Preşedintele BESV argumentat că nu sunt suficiente sigilii.
- **SV 23/3 Chişinău, Botanica.** Urnele de vot staţionare au fost sigilate cu câte 2 sigilii. Preşedintele BESV a argumentat că 2 sigilii sunt suficiente pentru urna de vot.
- **SV 30/9 Chişinău, Ciocana.** Au fost utilizate doar câte 2 sigilii pe diagonală. Preşedintele BESV a motivat că nu au mai multe sigilii.
- **SV 22/5 Ialoveni.** Doar câte 2 sigilii pe urna de vot.
- **SV 35/10 Căuşeni, Chircăieşti.** Membrii BESV nu cunosc cum sa sigileze corect urnele de votare, atât şi cele mobile, urnele sunt sigilate cu două sigilii.
- **SV 35/13 Căuşeni, Fîrlădeni.** Urnele au fost sigilate la ora 07:07 adică după deschiderea SV, în timp ce câţiva alegători erau prezenţi în secţia de votare.
- **SV 21/30 Criuleni, Măgdăceşti Sud.** Lipseşte 1 sigiliu la o urnă staţionară. Preşedintele BESV a informat că nu a primit suficiente sigilii.
- **SV 21/14 Criuleni, Coşniţa Vest.** Trei urne au fost sigilate doar cu 2 sau 3 sigilii. Preşedintele BESV nu a descris motivul.
- **SV 31/7 Chişinău, Ciocana.** Au fost prezentate doar 4 sigilii iar urnele de vot sunt 2. Astfel la o urnă au fost instalate 2 sigilii şi la a doua urnă altele 2 sigilii.
- **SV 40/36 Cimişlia, Mihailovca.** Ambele urne de vot au doar câte două sigilii.
- **SV 40/7 Cimişlia, Cimişlia.** În procesul de sigilare a urnelor de vot a fost rupt un sigiliu, care a fost

ulterior pus în urna de vot.

- **SV 42/37 Cantemir, Zîrnești.** Absența sigiliilor de pe urnelor de vot. Au fost doar doua sigilii.
- **SV 32/8 Chișinău, Bubuieci.** Urnele de vot au fost sigilate numai cu 2 sigilii. Au fost acordate doar 5 sigilii și 2 urne de vot.
- **SV 40/11 Cimișlia, Dimitrovca.** Urnele de vot au doar câte două sigilii. Președintele BESV a comentat că a primit doar două sigilii.
- **SV 42/52 Cantemir. Roșu.** Urna de vot a fost sigilată doar cu două sigilii. Președintele a justificat prin faptul că a primit doar două sigilii.
- **SV 12/1 Sîngerei, Sîngerei.** La ora 06:30, urna de vot a fost sigilată cu doar 2 sigilii. Motivul invocat de președintele BESVa fost insuficiența sigiliilor.
- **SV 26/2 Chișinău, Buiucani.** Urnele de vot au fost sigilate doar cu câte două sigilii. Președintele BESV a motivat prin faptul că 2 sigilii sunt suficiente pentru urna de vot.
- **SV 10/26 Bălți, Grigorești.** Urna de vot a fost sigilată cu doar 2 sigilii.
- **SV 28/2 Chișinău, Rîșcani.** La o urnă au fost aplicate doar 3 sigilii. Președintele a invocat motivul că nu sunt suficiente.
- **SV 27/7 Chișinău, Buiucani.** Urna mobilă nu a fost sigilată. Președintele a motivat că nu este nevoie la moment și va fi sigilată la ora 15:00.
- **SV 40/36 Cimișlia, Mihailovca.** Ambele urne de vot staționare au doar câte două sigilii. Nimeni nu a reacționat.
- **SV 32/17 Chișinău, Ciorescu.** Urnele de vot au fost sigilate cu câte un sigiliu. Sunt prezente 3 urne – 2 staționare și una mobilă.
- **SV 40/11 Cimișlia, Dimitrovca.** Urnele de vot staționare au doar două sigilii.
- **SV 39/32 Sărata Galbenă, Ialpuș.** Sunt doar două sigilii la urnele de vot staționare.

- **SV 23/10 Chișinău, Botanica.** Urnele de vot staționare au fost sigilate cu câte 2 sigilii. Președintele BESV a argumentat că 2 sigilii sunt suficiente pentru urna de vot.
- **SV 3/24 Edineț ,Buzdugeni.** Urna staționară a fost sigilată cu 3 sigilii. Decizia privind numărul sigiliilor aplicate a fost luată de secretarul secției.
- **SV 24/26 Chișinău, Botanica.** Urnele de vot staționare au fost sigilate cu câte 2 sigilii. Președintele BESV a argumentat că 2 sigilii sunt suficiente pentru urna de vot.
- **SV 19/4 Ivancea, Berezlogi.** Din cele 4 sigilii puse la dispoziție, președintele BESV a luat decizia de a le utiliza în modul următor: 2 „pentru urna din secția de votare”, 1 „de rezervă în caz că se umple urna, pentru a putea fi resigilată”, 1 „a fost utilizată pentru urna mobilă care a plecat prin localitate”.
- **SV 19/12 Ivancea, Voroteț/Andreevca.** Urna este sigilată doar cu 3 sigilii. Președintele BESV a afirmat că a primit doar 3 pentru secția de votare, încât una a fost utilizată la urna mobilă. Actualizare 8:13 – A fost montat și al patrulea sigiliu, fiind creată o confuzie între sigiliile pentru urna mobilă și cea din secția de votare.
- **SV 31/4 Chișinău, Ciocana.** La urnele de vot au fost aplicate doar câte 3 sigilii.
- **SV 36/24 Ștefan-Vodă, Olănești.** Membrii BESV au sigilat inițial capacul urnei, apoi a fost rupt sigiliul și sigilată urna conform procedurii cu un sigiliu adăugător.
- **SV 19/4 Ivancea, Piatra Jeloboc.** Urna are doar 3 sigilii. Situația a rămas neschimbată până la moment.
- **SV 31/10 Chișinău, Ciocana.** Au fost aplicate la 3 urne doar 4 sigilii în total.
- **SV 21/35 Criuleni, Porumbeni.** Sunt 3 urne staționare de vot. Două urne sunt sigilate cu câte 2 sigilii. Urna din fața cabinei de vot doar cu trei sigilii. Președintele

BESV a indicat ca nu sunt, dar ele vor fi utilizate pentru a sigila sacii.

- **SV 37/7 Răzeni, Căinari.** Urna de vot nu a fost sigilata potrivit procedurilor, au fost puse doar 2 sigilii.
- **SV 47/005 Transnistria, Bălți.** Președintele BESV a sigilat capacul urnei de vot, după care s-a întocmit un proces-verbal prin care sigiliile respective au fost scoase și declarate nevalabile.
- **SV 49/11** – Rusia – Moscova
- **SV 50/79** -Spania – Santander
- **SV 50/47** – Italia – Treviso
- **SV 50/50** -Italia – Udine
- **SV 50/17** – Franța – Marsilia
- **SV 50/35** – Italia – Padova
- **SV 50/73** – România – Bacău

Lipsa materialelor necesare în secția de votare. Lipsește cel puțin unul din următoarele materiale: listele electorale, buletinele de vot, ștampila rotundă cu numărul biroului electoral, ștampilele cu inscripția "Votat", "Anulat", ștampila specială "Alegeri 24.02.2019", sigilii pentru urne de vot – 1 caz.

- **SV 29/30 Chișinău, Rîșcani.** La ora 07:05 nu erau prezente pernuțele pentru ștampilă. Peste 20 minute la ora 07:25 un membru BESV a adus pernuțele.

Votarea nejustificată în grup (în cabine de vot se află 2 și mai multe persoane) – 2 cazuri.

- **SV 40/33 Cimișlia. Ivanovca.** Două persoane au intrat împreună în cabina de vot fără a avea un motiv justificativ. Președintele BESV nu a făcut niciun comentariu.
- **SV 40/21 Cimișlia. Batîr.** Au intrat două persoane în cabina de vot, fără a avea un motiv justificat. Președintele BESV nu a comentat nimic.

Prezența nejustificată a persoanelor neautorizate în incinta

secției de votare – 1 caz.

- SV 50/25 – Italia – Bologna

Buletinele de vot nerepartizate membrilor BESV nu sunt păstrate în loc sigur în incinta secției de votare – 1 caz.

- SV 50/33 Italia – Modena

Agitație electorală sau PR negru în incinta secției de votare pentru a determina alegerea alegătorilor – 2 cazuri

- SV 32/28 Chișinău, Stăuceni. La intrare SV și în incinta SV au fost repartizate pliante de către reprezentantul PDM.
- SV 3/45, Edineț, Șofrîncani. 3 alegători au intrat în secția de votare cu fularele Partidului Politic Șor. În apropierea urnei de vot fularele au fost ascunse

Transportarea organizată a alegătorilor (autocare, microbuze sau alte unități de transport care în mod normal nu ar avea ce căuta în preajmă) – 6 cazuri

- SV 48/025 Transnistria, Varnița. Aproximativ la ora 7.30, mai multe persoane au fost aduse la SV. Au fost identificate 5 autocare și mai multe mașini personale parcate la distanța de 100 de m de la BESV.
- SV 48/002 Transnistria, Chișinău. Cca. 40 de persoane au fost aduse organizat la SV pentru a vota. Unitatea de transport nu a fost identificată.
- SV 47/007 Transnistria, Hîrtop. Cca 50 de persoane au fost aduse organizat la SV. A fost observat un autobuz și 1 microbuz.
- SV 48/008 Transnistria, Anenii Noi. La ora 08.10, cca. 60 persoane au fost aduse organizat la SV cu un autocar ce a fost parcat mai departe de BESV.
- SV 47/020 Transnistria, Ghindești. Au fost identificate 4 autocare care au transportat organizat la SV cca. 200 persoane (ce își au reședința în Rîbnița/Rezina).

- **SV 49/14 Rusia – Sankt Petersburg** – Observatorul Tudor Ursu din partea PSRM, a organizat transport centralizat pentru studenții din afara Sankt-Petersburgului, pentru a fi transportați la SV. Tudor Ursu i-a așteptat, întâlnit și petrecut alegătorii la ușa secției de vot. Incidentul a avut loc la ora 7:50 ora locală

Încetarea/suspendarea nejustificată a votării în secția de votare – 1 cazuri

- **SV 19/50 Ivancea, Susleni.** Încetarea nejustificată a votării în secție, a parvenit în urma a două întreruperi de curent la rețeaua electrică în intervalul orelor 8:00 și 8:06.

Deficiențe în funcționarea SIAS Alegeri (suspendarea funcționării; situații când SIAS Alegeri indică faptul că alegătorul a votat, iar acesta susține că nu a votat) – 10 cazuri.

- **SV 40/32 Cimișlia. Iserlia.** La ora 7:03, timp de 10-15 minute alegătorii nu au putut vota, din cauza problemelor de ordin tehnic ale SIAS Alegeri.
- **SV 31/27 Chișinău, Rîșcani.** Lipsa conexiunii la internet timp de 40 de minute, în intervalul 07:28 – 08:08.
- **SV 37/36 Răzeni, Pohoii.** SIAS Alegeri indica faptul ca un alegator a votat, iar persoana data susține ca nu a votat. Alegatorul a plecat imediat, situația s-a petrecut repede încât președintele comisiei nu au reușit sa clarifice situația.
- **SV 38/31 Hîncești, Mirești.** Înainte de a fi deschisa secția de votare s-a depistat ca nu funcționa internetul. S-a telefonat la Moldtelecom, și timp de max 15 min a fost clarificat. La deschiderea secției de vot internetul funcționa, secția de vot s-a deschis la ora 7:10
- **SV 38/29 Hîncești, Mereșeni.** Datele unui alegător (data nașterii) din SIAS Alegeri nu coincideau cu datele din

listele care erau la membrii comisiei. Incidentul a fost soluționat, luând ca bază datele din buletin și de listă.

- **SV 49/13 Rusia – Sankt Petersburg.** Deficiențe de funcționare SIAS Alegeri în SV din Sankt-Petersburg, abia la ora 9:04 a început a lucra
- **SV 49/11** Rusia, Moscova
- **SV 49/23** – Turcia, Instambul
- **SV 50/04** – Cehia – Praga
- **SV 50/11** – Franța Paris

Deficiențe în listele electorale (discrepanțe dintre adrese; alegători decedați; semnături în locul altor persoane) – 5 cazuri.

- **SV 9/21 Bălți.** Alegătorul este prezent în Registrul de Stat al Alegătorului, dar nu este în lista electorală. Acesta a fost scris în listă suplimentară.
- **SV 9/21 Bălți.** Alegătorii – soț și soție. Soțul s-a regăsit în listă, iar soția nu. Alegătorul a fost inclus în lista suplimentară.
- **SV 9/21 Bălți.** Alegătorul nu a fost identificat în SIAS Alegeri. Alegătorul avea domiciliul în circumscripția uninominală, a fost înscris în lista suplimentară și a votat doar cu buletinul pe lista națională.
- **SV 9/21 Bălți.** Alegătorul nu a fost identificat în SIAS Alegeri. Președintele BESV a explicat că secția de pașapoarte nu a transmis informația și baza de date nu a fost reînnoită. Alegătorul a fost înscris în lista adițională.
- **SV 19/50 Ivancea, Susleni.** Un alegător cu reședința în Susleni nu figurează pe listele alegătorilor din secția de votare din localitatea respectivă, însă în cea din Criuleni. Președintele BESV a afirmat că i se va permite să voteze, doar dacă va avea un certificat confirmativ.

Fotografierea buletinelor de vot, alte încălcări ale secretului votului – 2 cazuri.

- **SV 13/54, Rezina, Pohoarna.** La ora 07:50, un alegător a fotografiat buletinul de vot, însă observatorii au solicitat să șteargă poza din telefon. Situația a fost rezolvată în 2 min.
- **SV 50/09 – Elveția – Geneva**

Înteruperea procesului de filmare a procedurilor de votare și numărare a buletinelor de vot, alte incidente ce țin de filmarea procedurilor de vot – 8 cazuri.

- **SV 23/8 Chișinău, Botanica.** Camera de înregistrare video s-a defectat la ora 7:15.
- **SV 36/8 Ștefan Vodă, Carahasani.** În intervalul 7:00 – 7:05 nu a funcționat camera, la momentul raportării se reglase.
- **SV 15/59, Călărași, Sipoteni.** La ora 07:20, s-a constatat că în direcția cabinelor de vot era îndreptată camera video.
- **SV 15/15, Călărași, Bahmut.** La ora 7.32, s-a întrerupt procesul de filmare. Un membru BESV a sesizat aceasta, iar până la 7.47 situația încă nu a fost remediată. S-a presupus că motivul întreruperii este temperatură joasă din încăpere. Președintele caută soluții în continuare de înlăturare a defecțiunilor.
- **SV 10/26 Bălți, Grigorești.** La ora 7:10, după ce a fost deschisă SV, a fost dezinstalată camera video fără a fi aduse careva explicații privind această necesitate. La ora 08:15 a fost adusă și re-instalată altă cameră.
- **SV 14/52 Telenești, Văsieni.** În intervalul 07:00 – 07:20, timp de 20 minute, nu a funcționat camera video.
- **SV 21/39 Criuleni, Zăicana.** Camera se oprește temporar. Președintele BESV indică la faptul că din cauza temperaturii funcționează greu. De la deschiderea secției de votare 30 min a funcționat bine, după 7.40 a început a se întrerupe pentru câteva minute, ulterior iar lucrează, și tot așa în continuu.
- **SV 12/35 Sîngerei, Chirileni.** Camera video nu funcționa

de la proximativ 20 minute (în intervalul 7:00-7:20) din motive tehnice. Ulterior, a ce a fost re-pornită, fiind anunțat că aceasta va funcționa aproximativ 3 ore (până la orele 10:00) pe parcursul întregului proces electoral din cauza că nu sunt baterii pentru aceasta. Încă nu e sigur ce va fi după ora 10:00.

Deteriorarea buletinelor de vot sau alte incidente ce se referă la utilizarea neconformă a acestora – 6 cazuri.

- **SV 25/29, Chișinău, Centru.** Un alegător a rupt buletinul de vot deoarece nu a găsit candidatul preferat în buletinul de vot și pe circumscripția uninominală conform declarațiilor acestuia, nu a fost informat despre metoda de votare. Președintele BESV a chemat poliția, iar buletinul de vot a fost anulat.
- **SV 26/26 Chișinău, Centru.** La ora 07:36, un alegător a rupt buletinul de vot și l-a introdus în urna de vot. Președintele a sunat la poliție și a raportat incidentul.
- **SV 10/38 Bălți, Octeabriscoe.** La ora 7:47, un alegător a primit buletinele de vot, a intrat în cabina de votare și a ștampilat buletinele de vot. Ulterior, a ieșit cu acestea din secția de votare punându-le în buzunar. Reacții din partea președintelui BESV sau a altor membri pe marginea acestui caz nu au fost înregistrate.
- **SV 26/28, Chișinău, Centru.** La ora 07:48, un alegător a ieșit din incinta SV cu buletinele de vot. Imediat, acesta s-a întors înapoi și a aruncat buletinele în urnă. Motivul invocat a fost că a uitat să pună buletinul în urnă.
- **SV 27/22, Chișinău, Buiucani.** La ora 07:73, a fost constatată o tentativă de a scoate buletinul de vot pe circumscripția națională de către un alegător. Un observator a observat și a chemat Președintele. În rezultat, buletinul a fost întors Președintelui și anulat.

- **SV 10/38, Bălți, Octeabriscoe.** Un alegător a venit în cadrul SV cu niște foi de hârtie. Primindu-și buletinele de vot de la membrii BESV, acesta a schimbat buletinele de vot în cabina de vot cu acele hârtii aduse de el. În urna de vot a aruncat hârtiile aduse de el, iar buletinele originale le-a luat cu el și a ieșit din secția de votare. Reacții de la membrii BESV și observatorii acreditați nu au fost înregistrate.

Altele –10 cazuri.

- **SV 28/11 Chișinău, Rîșcani.** La ora 06:53, s-a constatat că lipsește urna mobilă, fapt confirmat și de președintele BESV. Motivul invocat a fost faptul că CEC nu a oferit urna mobilă din cauza că nu au avut înregistrată nici o solicitare de votare la locul aflării.
- **SV 35/4 Căușeni, Căușeni.** Nu a fost lumină timp de 20 minute și este foarte frig în secția de votare.
- **SV 10/38 Bălți, Octeabriscoe.** La 07:05, observatorii au observat că un membru BESV este în stare de ebrietate. În rezultat, aceștia au anunțat președintele, care a exclus-o din lista membrilor și nu a fost înlocuită.
- **SV 33/18 Chișinău, Băcioi.** La 07:01 încă nu era instalat un laptop. Doar la ora 8.50 a fost instalat.
- **SV 13/4, Rezina, Rezina.** De la orele 8:10, periodic se deconectează lumina. Se lucrează la remedierea situației. Concomitent, un calculator nu funcționează.
- **SV 13/10, Rezina, Șoldănești.** La ora 08:39, câțiva alegătorii de la altă SV au încercat să voteze la SV 13/10 din motiv că aici nu este rând. În rezultat, alegătorii au făcut scandal.
- **SV 50/25 Italia, Bologna**
- **SV 50/42 Italia, Roma**
- **SV 50/78 Spania, Barcelona**
- **SV 50/79 Spania, Santander**

Comunicatul este elaborat în cadrul Misiunii de Observare a

alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019 desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul “Democrație, Transparență și Responsabilitate”; al Ambasadei Marii Britanii la Chișinău prin proiectul „Consolidarea responsabilității democratice în Moldova”; al Fundației Soros-Moldova prin proiectele „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova” și „Monitorizarea listelor de alegători și a litigiilor electorale în alegerile parlamentare din 2018”; al Consiliului Europei prin proiectul “Suport pentru monitorizarea alegerilor parlamentare din 2018”.

Opiniile exprimate în rapoartele și comunicatele publice ale MO Promo-LEX aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor sau partenerilor. Conținutul acestui document poate fi supus revizuirilor redacționale.

Pentru mai multe detalii, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de comunicare al Misiunii de Observare Promo-LEX a alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019; GSM 069269684, e-mail: inga.stegarescu@promolex.md

---

**Misiunea Promo-LEX: Finalul
campaniei este marcat de
utilizarea resurselor
administrative și intimidare**

Misiunea de Observare (MO) Promo-LEX a lansat cel de-al cincilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare din 2019. Ca și în rapoartele precedente, MO a constatat mai multe probleme, printre care: utilizarea resurselor administrative, intimidare și prezența discursului instigator la ură și discriminare în mesajele concurenților, oferirea cadourilor cu tentă electorală, dar și amplasarea publicității în locuri neautorizate. De asemenea, în comparație cu perioada precedentă de monitorizare, numărul de activități electorale s-a dublat. La fel, observatorii Promo-LEX au constatat includerea persoanelor decedate și erori de adrese în listele electorale.

Încălcări multiple pe ultima sută de metri

MO Promo- LEX constată practic o dublare a numărului de activități electorale, comparativ cu primele două săptămâni de campanie. Au fost atestate cel puțin 1 085 evenimente electorale: 31% – PDM; 22% – PSRM, 12% – PPȘ, 11% – Blocul ACUM, PN -6%.

În creștere este și numărul de cazuri ce pot fi calificate drept utilizare a resurselor administrative, fiind identificate și raportate minim 196. În cazul a 109 din acestea este vizat PDM, în 36 de cazuri – PSRM, 14 cazuri – Blocul ACUM, 13 cazuri – CI, 8 cazuri – PN, 7 cazuri – PPȘ, 6 cazuri – PCRM și 3 cazuri – PL.

Au fost atestate și 3 cazuri de utilizare neconformă a publicității electorale, dar și cel puțin 65 de cazuri de amplasare a publicității în locuri neautorizate.

Acțiuni ale CEC ce nu corespund prevederilor Codului electoral

MO Promo-LEX atenționează asupra conținutului Circularei emise de CEC prin care au fost stabilite derogări de la norma legală privind interzicerea agitației electorale în secția de votare. În opinia Promo-LEX, prin permisiunea de utilizare în ziua alegerilor a simbolicii electorale în incinta secției de votare de către alegători sau/și persoane de încredere a concurenților urmează a fi încălcate prevederile art. 52 alin. (10) din Codul electoral.

La fel, MO Promo-LEX consideră că aprobarea utilizării camerelor video în secțiile de votare trebuia să se efectueze după modificarea Codului electoral. Altfel, art. 60 din Codul electoral prevede în mod expres acțiunile care se iau pentru asigurarea securității procesului de votare, iar din această listă de acțiuni lipsesc prevederile privind sistemul de înregistrare video.

Acces deficitar la Secțiile de Votare din regiunea transnistreană

Circa 66% din SV constituite pentru regiunea transnistreană au fost reamplasate, proces ce va îngreuna accesul alegătorilor la secțiile de votare din cadrul CU nr. 47 și 48.

Șapte candidați au fost înscriși în cursa electorală, iar alții 3 s-au retras oficial

În rezultatul examinării contestațiilor depuse de potențialii candidați cărora le-a fost refuzată înregistrarea de CECEU, până la data de 20.02.2019, instanța de judecată a decis înregistrarea a 7 concurenți electorali, după cum urmează: PPȘ – 4; PCRM – 1 și 2 CI. De asemenea, alți 3 candidați s-au retras oficial din cursă (CI), iar alții 2 – au anunțat retragerea pe rețelele de socializare (CI și PDM).

Constatarea unui șir de deficiențe în listele electorale, transmiterea acestora cu întârziere la BESV

MO Promo-LEX a atestat nerespectarea termenelor de transmitere a listelor electorale către BESV în cazul a 673 de SV (73%) din totalul de 928 de interviuri realizate. Totodată, menționăm că în 84 de cazuri din cele 255 identificate, membrii BESV au operat modificări în vederea îmbunătățirii calității listelor electorale, în lipsa documentelor confirmative.

În urma interviurilor realizate cu membrii a 928 BESV au fost constatate un șir de deficiențe în listele electorale, cele mai întâlnite fiind: includerea persoanelor decedate (23%); erori de adrese (11%) și arondarea eronată a alegătorului la SV/localitate (5%). La fel, atenționăm asupra unui caz de posibilă migrație artificială a alegătorilor.

Conflicte și litigii electorale

În perioada monitorizată, conform constatărilor MO Promo-LEX, în cadrul CECE au fost depuse 4 contestații, la CEC – 24 contestații și în privința a 30 de contestații a fost luată o hotărâre.

În perioada monitorizată, în instanța de fond, au fost depuse 13 cereri de chemare în judecată în materie electorală, la nivelul Curții de Apel au fost depuse 3 cereri de chemare în judecată împotriva CEC și nouă cereri de apel împotriva hotărârilor emise de judecătoriile Chișinău, Comrat, Drochia, Hâncești și Orhei. La Curtea Supremă de Justiție au fost

depus 10 cereri de recurs.

Donații cu depășirea plafonului mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul Fond electoral

În perioada 2 – 15 februarie 2019, 90% din actorii electorali au depus la CEC rapoarte privind finanțarea campaniei electorale. Volumul total al resurselor financiare acumulate și raportate la CEC de către concurenții electorali este de 24 343 390 lei, iar cuantumul cheltuielilor efectuate este de 24 934 331 lei. Sursele de finanțare le-au constituit viramentele bancare, donațiile din partea persoanelor juridice și a persoanelor fizice, dar și donațiile materiale din partea concurenților electorali.

MO Promo-LEX a constatat 2 donații cu depășirea plafonului mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul Fond electoral, în sumă de 1 390 000 lei din partea ExFactor-Grup SRL virate la data de 14 februarie 2019 pentru PPȘ.

De asemenea, MO Promo-LEX a constatat faptul recepționării de către PPȘ a donațiilor primite pe 14 februarie 2019 pe contul Fond electoral din partea unor entități juridice care au desfășurat cu an înainte de începutul campaniei electorale activități finanțate sau achitate din bani publici, fapt interzis de Codul electoral (art. 41 alin. (3) lit. e).

MO Promo-LEX remarcă inexistența declarării cheltuielilor pentru oficiile de campanie, staff-ul electoral și agitatorii/observatorii concurenților electorali în ziua alegerilor și își exprimă speranța că acestea se vor regăsi în raportul final privind finanțarea campaniei electorale pe care aceștia trebuie să-l depună la 22 februarie 2019. În continuare, misiunea a estimat cheltuieli neraportate în perioada vizată de cel puțin 1 082 137 lei.

Campanie electorală continuă să fie afectată de intimidare, incitare la ură și discriminare

În perioada de referință, Promo-LEX a continuat monitorizarea discursului de ură și a instigării la discriminare. În baza informațiilor raportate de către monitori, au fost identificate cel puțin 4 cazuri în care concurenții electorali au generat mesaje discriminatorii sau alte forme de intoleranță în spațiul public, dintre care: PSRM – 2 situații; Blocul ACUM și candidatul independent Dumitru Cebotărescu – 1. De cealaltă parte, referindu-ne la concurenții care au fost vizați în discursul de ură, menționăm: Blocul ACUM – de 6 ori, iar PL, PDM, PPȘ și candidatul independent Valeriu Ghilețchi – câte o dată.

Cel mai mult sunt exploatare prejudiciile sexiste și perpetuate stereotipurile de gen în societate (5 cazuri), și exprimările homofobe (4).

Observatorii MO Promo-LEX au raportat de asemenea 5 cazuri de intimidări/violență cu implicarea candidaților.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu,

Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

**Fii informat! Accesează
platforma de instruire a
observatorilor în domeniul**

electoral!

Asociația Promo-LEX a lansat o platformă online de informare și instruire a alegătorilor care își doresc să devină observatori, precum și a altor actori relevanți în domeniul electoral cu scopul de a spori nivelul de conștientizare a acestora cu privire la reglementările legale și procedurile de desfășurare a alegerilor din Republica Moldova. Totodată, ne dorim ca prin lansarea acestei platforme cetățenii să poată participa în procesul electoral nu doar în calitate de alegători, dar și să fie pregătiți pentru a se implica eventual în calitate de observatori civici ai proceselor electorale.

În acest sens, alegătorii interesați de domeniul observării alegerilor, în condițiile în care sunt acreditați de organele electorale, precum și jurnaliștii (aceștia dispun de aceleași drepturi ca și observatorii) pot face cunoștință cu drepturile și obligațiile observatorilor, instrucțiunea OTS pentru observarea imparțială a alegerilor precum și alte informații relevante despre desfășurarea proceselor electorale în ziua alegerilor.

Cetățenii care ar dori să se implice ulterior în calitate de observatori pot face cunoștință cu Instrucțiunea Observatorului pe Termen Scurt al Asociației Promo-LEX accesând platforma www.instruire.monitor.md, urmând [instrucțiunile de utilizare a platformei](#). În următoarele zile pe platforma www.instruire.monitor.md vor fi disponibile variantele engleză și rusă a instrucțiunii.

Platforma www.instruire.monitor.md a fost creată în cadrul Misiunii de Observare a Alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019, desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul “Democrație, Transparență și Responsabilitate”; a Ambasadei Marii Britanii

la Chișinău prin proiectul „Consolidarea responsabilității democratice în Moldova”; a Fundației Soros-Moldova prin proiectele „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova” și „Monitorizarea listelor de alegători și a litigiilor electorale în alegerile parlamentare din 2018”; a Consiliului European prin proiectul “Suport pentru monitorizarea alegerilor parlamentare din 2018”.

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în cadrul Ghidului Observatorului pe Termen Scurt și a platformei www.instruire.monitor.md aparține Asociației Promo-LEX și nu reflectă neapărat poziția donatorilor.

Însemnările Promo-LEX privind întrunirile publice desfășurate în perioada 1 decembrie 2018 – 31 ianuarie 2019

Ianuarie 2019 a devenit luna cu cele mai multe întruniri publice declarate de către formațiunile politice înscrise în cursa electorală pentru alegerile parlamentare din 24 februarie 2019. În prima lună a anului 2019, partidele politice au notificat 130.654 de întruniri publice, față de 131.313 de întruniri declarate în ultimii 8 ani, la Chișinău.

Numărul declarat de întruniri depășește de 6,4 ori cantitatea de întruniri notificate în anul 2018, constată Misiunea de Monitorizare a Întrunirilor Publice din cadrul Asociației

„Promo-LEX”, care a elaborat cel de-al 5-lea [Raport de monitorizare a întrunirilor desfășurate în perioada 1 decembrie 2018 – 31 ianuarie 2019, în Republica Moldova](#).

Cele mai multe întruniri au fost declarate de Partidul Socialiștilor din Republica Moldova care printr-o singură declarație prealabilă a notificat desfășurarea a 117.962 de întruniri în 338 de locații din mun. Chișinău, în perioada 17 ianuarie – 31 decembrie 2019. Blocul Electoral ACUM a depus 9 declarații privind organizarea a 12.418 de întruniri în 68 de locații, iar Partidul Democrat din Moldova a declarat 268 de întruniri. Reprezentanții Partidului Politic „Democrația Acasă” au notificat două întruniri, iar Partidul Politic „Șor” și candidații independenți Călin Vieru și Artur Croitor – câte o întrunire publică.

Promo-LEX menționează că utilizarea abuzivă a procedurii de notificare a întrunirilor face dificilă executarea atribuțiilor de către administrația locală care nu va cunoaște exact dacă întrunirea se va desfășura sau nu. Devine dificilă și asigurarea ordinii publice, deoarece prezența zilnică a forțelor de ordine în toate locațiile anunțate de organizatori necesită cheltuieli financiare nemotivate.

În Raport mai sunt analizate situațiile dificile monitorizate la întrunirile publice dedicate lansării candidaților înscriși în campania electorală pentru alegerile parlamentare. Promo-LEX precizează că în luna decembrie 2018 nu au fost desfășurate întruniri cu elemente ilegale și caracter agresiv.

Pentru informații, contactați: Natalia Munteanu, Ofițer de Comunicare la Promo-LEX

GSM: 069 43 70 40; e-mail: natalia.munteanu@promolex.md

Hotărârea CtEDO în cauza Stomatii a intrat în vigoare, iar Federația Rusă este obligată s-o execute

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CtEDO) a anunțat că a respins cererea depusă de Guvernul Federației Ruse, prin care a solicitat referirea cauzei [Nr. 69528/10 – Stomatii contra Republicii Moldova și Federației Ruse](#), către Marea Cameră în urma emiterii Hotărârii CtEDO din 18 septembrie 2018.

Guvernul rus a cerut reexaminarea hotărârii prin care CtEDO a constatat că Rusia a încălcat dreptul la viață în regiunea transnistreană și a obligat-o să plătească 53 de mii de euro despăgubiri pentru mama lui Alexandru Stomatii, un tânăr care a fost încorporat forțat și omorât într-o unitate paramilitară ilegală din regiunea transnistreană.

Contestația Guvernului Rus a fost examinată de un grup format din 5 judecători a Marii Camere a CtEDO, care au decis respingerea cererii de retrimiteri la Marea Cameră. CtEDO reiterează că în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției Europene pentru Drepturile Omului (CEDO), Hotărârea din 18 septembrie 2018 a devenit definitivă la 4 februarie 2019.

Alexandru Postica, Directorul Programului Drepturile Omului din cadrul Asociației „Promo-LEX”, a menționat că „hotărârea unei Camere devine definitivă atunci când completul format din 5 judecători ai Marii Camere a CtEDO respinge cererea de trimitere la Marea Cameră formulată de participanți, în temeiul articolului 43. Cu alte cuvinte, Federația Rusă este obligată să execute necondiționat hotărârea CtEDO din 18

septembrie 2018”.

Codul Penal al Republicii Moldova incriminează organizarea unei formațiuni paramilitare ilegale sau participarea la ea. În ultimii 10 ani, Promo-LEX a identificat mai multe cazuri de deces în „armata transnistreană”. Potrivit unui [Raport Promo-LEX](#), tinerii care evită înrolarea în așa numita „armată transnistreană” sunt amendați cu până la 1.700 de euro sau primesc până la doi ani de închisoare. În istoria Moldovei nu există nicio sentință de condamnare pentru înrolarea forțată a tinerilor în regiunea transnistreană.

În anul 2009 Alexandru Stomatii a fost încorporat forțat în structurile paramilitare ilegale din regiunea transnistreană, iar în 2010 acesta a fost omorât. Autoritățile ruse nu au răspuns la solicitările mamei sale, iar cele moldovenești au suspendat procedurile pe motiv că nu a fost identificat nimeni care ar putea fi acuzat de omor. (comunicatul este [aici](#))

Pentru informații, contactați: Natalia Munteanu, Ofițer de Comunicare la Promo-LEX

GSM: 069 43 70 40; E-mail: natalia.munteanu@promolex.md